

WYKAZ ZWIĄZKÓW MIĘDZYGMINNYCH

stan na dzień 31 grudnia 2020r.

kolejny numer związku w Rejestrze	nazwa związku i jego siedziba	oznaczenie gmin uczestniczących w związku międzygminnym	zadania związku międzygminnego	czas trwania związku międzygminnego	data rejestracji związku międzygminnego	data ogłoszenia statutu związku międzygminnego oraz jego zmian	data likwidacji albo przekształcenia związku międzygminnego
1	Związek Komunalny ds. Gazyfikacji z siedzibą w Stryżawie (woj. małopolskie)	(12): gm. Budzów, gm. Gilowice(*), gm. Koszarawa (*), gm. Lanckorona, gm. i m. Maków Podhalański, gm. Mucharz, gm. Stryżawa, gm. Stryżów, m. Sucha Beskidzka, gm. Ślemień (*), gm. Zawoja, gm. Zembrzyce (*) – gm. z woj. śląskiego	gazyfikacja gmin uczestniczących w Związku	nieoznaczony	5.10.1990r.	Dz. Urz. Woj. Bielskiego Nr 12 z 23.10.1990r., poz. 147	28.10.2005r. Dz. Urz. Woj. Małopolskiego Nr 612 z 17.11.2005r., poz. 4202
2	Związek Gmin Zachodnich z siedzibą w Zielonej Górze (woj. lubuskie)	(49): m. i gm. Bogatynia (*), gm. Bojadła, m. i gm. Bolków (*), gm. Bytnica, m. i gm. Chojna (#), m. i gm. Cybinka, m. i gm. Czerwieńsk, gm. Dąbie, m. i gm. Dębno (#), m. i gm. Golczewo (#), m. i gm. Goleniów, m. Gozdnicza, m. Gubin, gm. Gubin, m. Jelenia Góra (*), m. Kostrzyn n. Odrą, m. i gm. Kozuchów, m. i gm. Lipiany (#), m. i gm. Lubniewice, gm. Lubrza, m. i gm. Małomice, gm. Maszewo, m. Międzyzdroje (#), gm. Niegosławice, m. i gm. Nowogard (#), gm. Przelewice (#), gm. Przewóz, gm. Pszczew, gm. Siedlec (&), m. i gm. Sława, m. i gm. Słubice, gm. Stara Dąbrowa (#), m. Stargard Szczeciński (#), gm. Stargard Szczeciński (#), gm. Stare Czarnowo (#), gm. Stepnica (#), gm.	współpraca gospodarcza, turystyka, ochrona środowiska	nieoznaczony	25.02.1991	Dz. Urz. Woj. Zielonogórskiego Nr 4 z 25.03.1991r, poz. 39, zm. z 1991r., Nr 2 z 8.03.1993r., poz. 24, Nr 3 z 17.02.1994r., poz. 45	28.07.2005 Dz. Urz. Woj. Lubuskiego Nr 47 z 9.08.2005r, poz. 1030

		Szczaniec, m. Szczecin (#), m. Szklarska Poręba (*), gm. Świdnica, m. i gm. Torzym, m. i gm. Trzciel, gm. Trzebiel, gm. Tuplice, gm. i m. Zbąszyń (&), gm. Zgorzelec (*), m. Zielona Góra, gm. Żagań, m. Żary (* – gminy z terenu woj. dolnośląskiego (#) - gminy z terenu woj. zachodniopomorskiego (&) - gminy z terenu woj. wielkopolskiego					
3	Związek Gospodarczy Miast i Gmin Województwa Toruńskiego z siedzibą w Golubiu-Dobrzyniu	(6) : gm. Ciechocin, m. Golub Dobrzyń, gm. Golub Dobrzyń, gm. i m. Kowalewo Pomorskie, gm. Radomin, gm. Wąpielsk	inwestycje rolno-spożywcze	nieozna- czony	25.03.1991	Dz. Urz. Woj. Toruńskiego Nr 20 z 25.05.1991r.	20.01.1997 Dz. Urz. Woj. Toruńskiego Nr 5 z 6.02.1997r., poz. 38
4	Związek Gmin – Kurpie Białe z siedzibą w Obrytem (woj. mazowieckie)	(5) : gm. Długosiodło, gm. Obryte, gm. Rząśnik, gm. Somianka, gm. Zatory	koordynacja przedsięwzięć gospodarczych	nieozna- czony	25.03.1991	Dz. Urz. Woj. Ostrołęckiego Nr 8 z 10.05.1991r., poz. 38	
5	Związek Komunalny Gmin z siedzibą w Kleszczowie (woj. łódzkie)	(5) : gm. Bełchatów, gm. Kleszczów, gm. Kluki, gm. Wola Krzysztoporska, m. i gm. Żelów	ochrona środowiska, zapobieganie degradacji i dewastacji środowiska wywołanej rozwojem przemysłu, edukacja ekologiczna, gospodarka wodna i zaopatrzenie w wodę, promocja turystyki, ograniczenie bezrobocia, szkolenia, utrzymanie czystości i porządku	nieozna- czony	12.04.1991	Dz. Urz. Woj. Piotrkowskiego Nr 5 z 1.06.1991r., poz. 72, zm.: Nr 9 z 31.05.1995r., poz. 77, Nr 2 z 26.02.1996r., Dz. Urz. Woj. Łódzkiego Nr 136 z 17.11.2000r., poz. 804, Nr 245 z 29.11.2001r., poz. 3827, z 12.07.2013r., poz. 3636 i 3637, z 13.05.2016r., poz. 2161	
6	Związek Gmin Ziemi Chełmińskiej z siedzibą w Chełmnie (woj. kujawsko- pomorskie)	(7) : m. Chełmno, gm. Chełmno, Kijewo Królewskie, Lisewo, Papowo Biskupie, Stolno, Unisław	rozwój samorządności lokalnej	nieozna- czony	12.04.1991	Dz. Urz. Woj. Toruńskiego Nr 17 z 17.05.1991r., poz. 119, zm.: z 1991r., Nr 9 z 4.05.1992r., poz. 49	5.11.2012r. Dz. Urz. Woj. Kujawsko- Pomorskiego z 20.11.2012r., poz. 2781
7	Związek Gmin Bieszczadzkich z siedzibą w Lesku (woj.	(7) : gm. Baligród, gm. Cisna, gm. Komańcza, m. i gm. Lesko, gm. Olszanica,	zagospodarowanie regionu bieszczadzkiego – zadania z zakresu gazyfikacji i telefonizacji, ochrona środowiska	nieozna- czony	7.05.1991r.	Dz. Urz. Woj. Krośnieńskiego Nr 17 z 30.09.1991r., poz. 125	

	podkarpackie)	gm. Solina, m. i gm. Zagórz					
8	Związek Międzygminny ds. Ekologii z siedzibą w Żywcu (woj. śląskie)	(12) : gm. Gilowice, gm. Jeleśnia, gm. Koszarawa, gm. Lipowa, gm. Łodygowice, gm. Milówka, gm. Radziechowy - Wieprz, gm. Rajcza, gm. Świnna, gm. Ujsoły, gm. Węgierska Górka, m. Żywiec	modernizacja istniejących i budowa nowych oczyszczalni ścieków i przepompowni, budowa sieci wodociągowo-kanalizacyjnej, rozwój lokalny oraz obszarów wiejskich opracowywanie planów rozwojowych w zakresie ochrony środowiska, zbiorowe odprowadzanie ścieków, przygotowanie programu ograniczenia niskiej emisji i zarządzania zrównoważoną energią	nieoznaczone	7.05.1991r.	Dz. Urz. Woj. Bielskiego Nr 18 z 9.09.1991r., poz. 161, zm.: Nr 1 z 31.01.1994r., poz. 2, Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 19 z 31.05.2000r., poz. 267, Nr 81 z 25.10.2001r., poz. 2049, Nr 140 z 1.12.2005r., poz. 3484, Nr 143 z 6.12.2006r., poz. 4064, z 12.06.2013r., poz. 4311, z 1.06.2017r., poz. 3367, z 10.06.2020r., poz. 4752	
9	Związek Gmin Krajny z siedzibą w Złotowie (woj. wielkopolskie)	(7) : gm. Lipka, m. i gm. Łobżenica, gm. Okonek, gm. Tarnówka, gm. Zakrzewo, m. Złotów, gm. Złotów	wspólne planowanie i wykonywanie zadań z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi, niezbędne do utrzymania czystości i porządku na terenie gmin uczestniczących w Związku, obejmujące m.in.: zapewnienie budowy, utrzymania i eksploatacji regionalnej instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych, ustanawianie selektywnego zbierania odpadów komunalnych, organizacja odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości	nieoznaczone	7.05.1991r.	Dz. Urz. Woj. Pińskiego Nr 10 z 22.07.1991r., poz. 62, zm.: Nr 15 z 2.08.1994r., poz. 120, zm. Nr 33 z 17.10.1997r., poz. 151, Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego Nr 26 z 4.03.2004r., poz. 739, z 22.04.2013r., poz. 3094, z 6.02.2015r., poz. 645 i 647, z 29.12.2016r., poz. 8395 ze sprostow. z 23.03.2017r., poz. 2265, z 20.02.2019r., poz. 1976, z 13.10.2020r., poz. 7829	
10	Związek Komunalny Gmin z siedzibą we Włodawie (woj. lubelskie)	(8): gm. Chełm, gm. Cyców, gm. Hańsk, gm. Kamień, gm. Sawin, gm. Stary Brus, gm. Wierzbica, gm. Włodawa	eksploatacja, konserwacja i remont urządzeń zbiorowego zaopatrzenia w wodę i urządzeń kanalizacyjnych, usługi instalacyjno-montażowe w w/wym. zakresie	nieoznaczone	27.05.1991	Dz. Urz. Woj. Chełmskiego Nr 9 z 11.06.1991r., poz. 53, zm.: Nr 14 z 16.12.1996r., poz. 63, Dz. Urz. Woj. Lubelskiego Nr 10 z 7.04.2000r., poz. 217	14.11.2003r. Dz. Urz. Woj. Lubelskiego Nr 190 z 5.12.2003r., poz. 3698
11	Międzygminny Związek	(10): gm. Andrzejewo, m. i	gospodarka, kultura, oświata	nieozna-	5.06.1991r.	Dz. Urz. Woj.	

	Ziemia Ostrowska z siedzibą w Ostrowi Mazowieckiej (woj. mazowieckie)	gm. Brok, gm. Małkinia Górna, gm. Nur, m. Ostrów Mazowiecka, gm. Ostrów Mazowiecka, gm. Stary Lubotyń, gm. Wąsewo, gm. Zaręby Kościelne		czony		Ostrołęckiego Nr 11 z 28.06.1991r., poz. 51	
12	Zambrowski Związek Gmin z siedzibą w Zambrowie (woj. podlaskie)	(9): gm. Andrzejewo (*), gm. Czyżew-Osada, gm. Kołaki Kościelne, gm. Rutki, gm. Szumowo, m. Zambrów, gm. Zambrów, gm. Zaręby Kościelne (*), gm. Zawady (*) - gminy z terenu woj. mazowieckiego	budowa sieci telefonicznej	nieoznaczony	5.06.1991r.	Dz. Urz. Woj. Łomżyńskiego Nr 5 z 6.07.1991r., poz. 39, zm.: Dz. Urz. Woj. Podlaskiego Nr 101 z 11.04.2006r., poz. 987	15.09.2015r. Dz. Urz. Woj. Podlaskiego z 6.10.2015r., poz. 3181
13	Międzygminny Związek Komunikacyjny z siedzibą w Jastrzębiu Zdroju (woj. śląskie)	(10) : m. Jastrzębie-Zdrój, m. Czerwionka-Leszczyny, gm. Marklowice, gm. Mszana, gm. Pawłowice, m. Pszów, m. Radlin, m. Rydułtowy, gm. Suszec, m. Żory	komunikacja zbiorowa (określanie potrzeb, opracowywanie rozkładów jazdy, integracja transportu pasażerskiego, ustalanie taryf, dystrybucja biletów, prowadzenie rozliczeń, utrzymywanie dworców i przystanków, kontrola)	nieoznaczony	6.06.1991r.	Dz. Urz. Woj. Katowickiego Nr 7 z 29.06.1991r., poz. 115, Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 19 z 8.02.2010r., z 9.11.2015r., poz. 5567	
14	Międzygminny Związek Ciepłowniczy z siedzibą w Jastrzębiu-Zdroju (woj. śląskie)	(5) : m. Knurów, m. Leszczyny, m. Rybnik, m. Wodzisław Śląski, m. Żory	dostawy ciepła, prowadzenie polityki cenowej w zakresie produkcji i dostaw ciepła, inwestycje, eksploatacja, utrzymanie, remonty i modernizacja infrastruktury ciepłowniczej, polityka proekologiczna	nieoznaczony	6.06.1991r.	Dz. Urz. Woj. Katowickiego Nr 7 z 29.06.1991r., poz. 116	16.08.1999r. Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 39 z 15.09.1999 poz. 1117
15	Wałbrzyski Związek Wodociągów i Kanalizacji z siedzibą w Wałbrzychu (woj. dolnośląskie)	(9): m. Boguszów-Gorce, gm. Czarny Bór, m. Głuszyca, m. Jedlina Zdrój, gm. Stare Bogaczowice, m. Szczawno Zdrój, m. Świebodzice, gm. Walim, m. Wałbrzych.	zaopatrzenie w wodę, odbiór i oczyszczanie ścieków	nieoznaczony	24.06.1991	Dz. Urz. Woj. Wałbrzyskiego Nr 11 z 24.07.1991r., poz. 148, zm.: Nr 19 z 4.12.1995r., poz. 82, Nr 21 z 4.07.1997r., poz. 96, Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego z 18.08.2014r., poz. 3536, z 16.04.2019r., poz. 2630	
16	Związek Gmin Śląska Opolskiego z siedzibą w Opolu (woj. opolskie)	(37): gm. Biała, gm. Bierawa, m. Byczyna, gm. Cisek, gm. Dobrzeń Wielki, gm. Domaszowice, m. i gm. Głuchołazy, m. Gogolin, m. i gm. Grodków, gm. Kamiennik, m. i gm. Kluczbork, gm.	gromadzenie, przetwarzanie i przekazywanie informacji w zakresie rozwoju społecznego i gospodarczego, doradztwo, szkolenia i wymiana doświadczeń, promocja gmin	nieoznaczony	25.06.1991	Dz. Urz. Woj. Opolskiego Nr 12 z 24.07.1991r., poz. 226, zm.: Nr 15 z 16.06.1997r., poz. 90, Nr 82 z 9.10.2009r., poz. 1208, Nr 110 z 20.09.2010r., poz. 1204,	

		Komprachcice, m. i gm. Korfantów, gm. Lasowice Wielkie, gm. Lewin Brzeski, gm. Lubsza, gm. Łambinowice, gm. Łubniany, m. Namysłów, m. Olesno, gm. Olszanka, gm. Otmuchów, gm. Pakosławice, gm. Pawłowiczki, gm. Pokój, gm. Polska Cerkiew, gm. Reńska Wieś, gm. Skarbimierz, gm. Skoroszyce, m. i gm. Strzelce Opolskie, gm. Świerczów, gm. Tułowice, gm. Walce, gm. Wilków, m. Wołczyn, m. i gm. Zawadzkie, gm. Zdzieszowice				Dz. Urz. Woj. Opolskiego z 16.01.2012r., poz. 97, z 25.06.2013r., poz. 1521, z 21.11.2013r., poz. 2534, z 14.10.2014r., poz. 2273, z 7.07.2016r., poz. 1531, z 7.09.2020r., poz. 2488	
17	Związek Gmin Ziemi Nowomiejskiej z siedzibą w Nowym Mieście Lubawskim (woj. warmińsko-mazurskie)	(6) : gm. Biskupiec, gm. Brzozie (*),gm. Grodziczno, gm. Kurzętnik, m. Nowe Miasto Lubawskie, gm. Nowe Miasto Lubawskie (* – gmina z woj. kujawsko- pomorskiego	inwestycje infrastrukturalne, usługi zdrowotne, ochrona środowiska, składowanie odpadów komunalnych, rozwój telefonizacji, przeciwdziałanie bezrobociu	nieozna- czony	26.06.1991	Dz. Urz. Woj. Toruńskiego Nr 28 z 24.07.1991r., poz. 206, zm.: Nr 16 z 16.08.1993r., poz. 128, Nr 5 z 6.02.1997r., poz. 39, Dz. Urz. Woj. Warmińsko- Mazurskiego Nr 57 z 10.05.2002r., poz. 892	
18	Związek Komunalny „Komunikacja Międzygminna” z siedzibą w Chrzanowie (woj. małopolskie)	(3): m. i gm. Chrzanów, m. i gm. Libiąż, m. i gm. Trzebinia	organizacja, funkcjonowanie i koordynacja lokalnego transportu zbiorowego	nieozna- czony	3.07.1991r.	Dz. Urz. Woj. Katowickiego Nr 9 z 14.08.1991r., poz.141, zm.: Dz. Urz. Woj. Małopolskiego Nr 194 z 10.09.2002r., poz. 2856, Nr 150 z 27.03.2006r., poz. 992, Nr 660 z 11.09.2007r., poz. 4328, Nr 104 z 3.03.2009r., poz. 762, z 23.04.2013r., poz. 3109, z 9.08.2019r., poz. 5901	
19	Międzygminny Związek Wodociągów i Kanalizacji	(7): gm. Godów, gm. Gorzycy, gm. Marklowice,	zbiorowe zaopatrzenie w wodę, odprowadzanie i oczyszczanie ścieków, zatwierdzanie taryf dla	nieozna- czony	1.08.1991r.	Dz. Urz. Woj. Katowickiego Nr 10 z	

	z siedzibą w Wodzisławiu Śląskim (woj. śląskie)	gm. Mszana, m. Radlin, m. Rydułtowy, m. Wodzisław Śląski	podmiotów prowadzących działalność z ww. zakresu, eksploatacja, utrzymanie i modernizacja infrastruktury wodociągowo-kanalizacyjnej, prowadzenie polityki cenowej, prognozowanie potrzeb w zakresie dostaw wody i odprowadzania ścieków, racjonalizacja zużycia wody, koordynacja przedsięwzięć inwestycyjnych z zakresu gospodarki wodno-ściekowej			1.10.1991r., poz. 163, zm.: Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 30 z 9.10.1998r., poz. 322, Nr 41 z 3.07.2001r., poz. 986, Nr 78 z 29.04.2008r., poz. 1693, Nr 201 z 17.11.2009r., poz. 3682, z 28.03.2012r., poz. 1407, z 27.03.2015r., poz. 1831, z 20.09.2018r., poz. 5776, z 20.08.2019r., poz. 5646	
20	Związek Międzygminny „Gospodarka Komunalna” z siedzibą w Chrzanowie (woj. małopolskie)	(3): m. i gm. Chrzanów, m. i gm. Libiąż, m. i gm. Trzebinia	zaopatrzenie w wodę, odprowadzanie i usuwanie ścieków, utrzymanie czystości i porządku w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi, promocja Związku, edukacja ekologiczna, przedsięwzięcia na rzecz ochrony środowiska i gospodarki wodnej	nieoznaczony	1.08.1991r.	Dz. Urz. Woj. Katowickiego Nr 10 z 1.10.1991r., poz. 163, zm.: Nr 6 z 12.03.1998r., poz. 42, Dz. Urz. Woj. Małopolskiego Nr 294 z 18.12.2002r., poz. 3847, Nr 697 z 3.11.2006r., poz. 4142, z 1.03.2013r., poz. 1779, z 9.08.2019r., poz. 5900	
21	Związek Międzygminny „Ciepłownie Komunalne” z siedzibą w Chrzanowie (woj. małopolskie)	(3): m. i gm. Chrzanów, m. i gm. Libiąż, m. i gm. Trzebinia	zapewnienie dostaw ciepła, eksploatacja, modernizacja i rozbudowa infrastruktury ciepłowniczej	nieoznaczony	1.08.1991r.	Dz. Urz. Woj. Katowickiego Nr 10 z 1.10.1991r., poz. 163, zm.: Dz. Urz. Woj. Małopolskiego Nr 8 z 9.02.2000r., poz. 49	7.05.2003r. Dz. Urz. Woj. Małopolskiego Nr 129 z 29.05.2003r., poz. 1664
22	Międzygminny Związek Wodociągów i Kanalizacji z siedzibą w Starachowicach (woj. świętokrzyskie)	(4): gm. Brody, gm. Mirzec, m. Starachowice, m. i gm. Wąchock	rozwój i eksploatacja infrastruktury wodno-kanalizacyjnej, uczestnictwo w opracowywaniu planów zagospodarowania przestrzennego w zakresie wodociągów i kanalizacji, kształtowanie wysokości opłat za dostarczanie wody i odprowadzanie ścieków, gospodarka zasobami wodnymi	nieoznaczony	2.08.1991r.	Dz. Urz. Woj. Kieleckiego Nr 12 z 5.09.1991r., poz. 171, zm.: Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego Nr 53 z 17.12.1996r., poz. 208, Nr 29 z 26.04.2001r., poz. 367	18.02.2009r. Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego Nr 54 z 10.03.2009r., poz. 771
23	Związek Międzygminny Wodociągów i Kanalizacji Wiejskich z siedzibą we Wschowie (woj. lubuskie)	(9): gm. Jemielno (#), gm. Krzemieniewo (*), m. i gm. Krzywiń (*), m. i gm. Osieczna (*), gm. Przemęt (*), gm. Rydzyna (*), gm.	zaopatrzenie w wodę, odprowadzanie ścieków, rozwój infrastruktury wodociągowo-kanalizacyjnej, ochrona ujęć wody, uczestnictwo w opracowywaniu planów zagospodarowywania przestrzennego, racjonalna gospodarka	nieoznaczony	6.08.1991r.	Dz. Urz. Woj. Leszczyńskiego Nr 9 z 16.09.1991r., poz. 77, zm.: z 1991 i 1992, Dz. Urz. Woj. Lubuskiego	

		Święciechowa (*), gm. Wijewo (*), m. i gm. Wschowa (* – gminy z terenu woj. wielkopolskiego (#) – gmina z terenu woj. dolnośląskiego	posiadanymi zasobami wodnymi			Nr 111 z 6.12.2002r., poz. 1306, z 4.04.2014r., poz. 859	
24	Związek Międzygminny Energetyki Ciepłej z siedzibą w Lesznie	(4) : gm. Góra, m. i gm. Rawicz, gm. Śmigiel, gm. Wschowa	produkcja i dostawa energii ciepłej, inwestycja, eksploatacja, konserwacja i remont sieci i urządzeń ciepłych	nieozna- czony	6.08.1991r.	Dz. Urz. Woj. Leszczyńskiego Nr 9 z 16.09.1991r., poz. 79	31.12.1992r. Dz. Urz. Woj. Leszczyńskiego Nr
25	Związek Międzygminny Wodociągów i Kanalizacji Miejskich z siedzibą w Lesznie	(5) : m. i gm. Bojanowo, gm. Góra, m. i gm. Rawicz, gm. Szlichtyngowa, gm. Wschowa	eksploatacja urządzeń zbiorowego zaopatrzenia w wodę oraz studni publicznych i zbiorczych urządzeń kanalizacji sanitarnej i deszczowej gwarantujących dostawę wody, odprowadzanie i oczyszczanie ścieków sanitarnych, inwestycje w w/wym. zakresie	nieozna- czony	6.08.1991r.	Dz. Urz. Woj. Leszczyńskiego Nr 9 z 16.09.1991r., poz. 78	31.12.1993r. Dz. Urz. Woj. Leszczyńskiego Nr
26	Związek Międzygminny „UTRATA” z siedzibą w Pruszkowie (woj. mazowieckie)	(5): m. i gm. Błonie, gm. Michałowice, m. i gm. Ożarów Mazowiecki, m. Piaśtów, m. Pruszków	ochrona środowiska, ochrona zdrowia, działania proekologiczne, edukacja ekologiczna	nieozna- czony	7.08.1991r.	Dz. Urz. Woj. Warszawskiego Nr 16 z 10.10.1991r., poz. 142, zm.: Nr 6 z 15.04.1994r., poz. 106 i 107, Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego z 3.02.2016r., poz. 1080	
27	Związek Gmin Kurpiowskich „Puszcza Zielonka” z siedzibą w Myszyńcu (woj. mazowieckie)	(8): gm. Baranowo, gm. Czarnia, gm. Kadzidło, gm. Lelis, gm. Łyse, m. i gm. Myszyniec, gm. Turośl (*), gm. Zbójna (*) (* – gminy z terenu woj. podlaskiego	rozwój społeczno-gospodarczy regionu, współdziałanie przy aktualizacji planów przestrzennego zagospodarowania gmin	nieozna- czony	7.08.1991r.	Dz. Urz. Woj. Ostrołęckiego Nr 16 z 5.09.1991r., poz. 89	3.12.2007r. Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego Nr 257 z 11.12.2007r., poz. 8074
28	Związek Komunalny „NOVELTY” z siedzibą w Zakroczymiu (woj. mazowieckie)	(3): m. Nowy Dwór Mazowiecki, gm. Pomiechówek, m. i gm. Zakroczym	zadania z zakresu transportu, telekomunikacji, budownictwa mieszkaniowego, budowa portu lotniczego „Modlin Cargo”, ochrona środowiska, rozwój bazy turystycznej, sport i rekreacja, ochrona zdrowia	nieozna- czony	7.08.1991r.	Dz. Urz. Woj. Warszawskiego Nr 16 z 10.10.1991r., poz. 143	
29	Związek Gmin Wyspy Wolin z siedzibą w Międzyzdrojach (woj. zachodniopomorskie)	(2): m. Międzyzdroje, m. Wolin	działania proekologiczne z zakresu ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu oraz zagospodarowania wody pitnej, promocja turystyki i rekreacji na wyspie Wolin, budowa ścieżek rowerowych, prowadzenie edukacji ekologicznej	nieozna- czony	20.08.1991	Dz. Urz. Woj. Szczecińskiego Nr 12 z 1.09.1991r., poz. 177, zm. Dz. Urz. Woj. Zach- pom. Nr 51 z 20.07.2009r., poz. 1330, z 17.01.2018r., poz. 458	
30	Związek Gmin Ziemi Przemyskiej z siedzibą w	(33): gm. Adamówka, gm. Bircza, gm. Chłopice, m. i	budowa sieci telefonicznej	nieozna- czony	20.08.1991	Dz. Urz. Woj. Przemyskiego Nr 11 z	03.07.2003r. Dz. Urz. Woj.

	Przemysłu (woj. podkarpackie)	gm. Cieszanów, gm. Dubiecko, gm. Dynów, gm. Fredropol, gm. Gać, gm. Horyniec, gm. Jawornik Polski, m. i gm. Kańczuga, gm. Krasieczyn, gm. Laszki, m. Lubaczów, gm. Medyka, m. i gm. Narol, m. i gm. Oleszyce, gm. Orły, gm. Pawłosiów, gm. Pruchnik, m. Przemysł, gm. Przemysł, m. Przeworsk, gm. Radymno, gm. Rokietnica, gm. Roźwienica, m. i gm. Sieniawa, gm. Stary Dzików, gm. Stubno, gm. Tryńcza, gm. Wiązownica, gm. Zarzecze, gm. Żurawica				26.08.1991r., poz. 75	Podkarpackiego Nr 69 z 19.07.2003r., poz. 1329
31	Związek Gmin Ziemi Zgorzeleckiej z siedzibą w Zgorzelcu (woj. dolnośląskie)	(8): m. i gm. Bogatynia, m. i gm. Pieńsk, gm. Platerówka, gm. Sulików, m. i gm. Węglińiec, m. Zawidów, m. Zgorzelec, gm. Zgorzelec	zadania z zakresu: ładu przestrzennego, gospodarki gruntami, ochrony środowiska, gospodarki i ewidencji gruntów, gospodarki komunalnej, wodociągów i zaopatrzenia w wodę, kanalizacji, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych, utrzymania czystości, zaopatrzenia w energię elektryczną i ciepłą, telefonizacji, gazyfikacji kultury i oświaty, sportu i rekreacji, ochrony zdrowia, ochrony przeciwpożarowa, rolnictwa, leśnictwa i łowiectwa, łączności, drogownictwa i komunikacji, targowisk, schronisk dla zwierząt	nieoznaczone	11.09.1991	Dz. Urz. Woj. Jeleniogórskiego Nr 28 z 1.10.1991r., poz. 205, zm.: Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego Nr 143 z 5.11.2001r., poz. 1891, z 3.10.2014r., poz. 4111, z 8.01.2016r., poz. 125	
32	Związek Międzygminny Zatoki Puckiej z siedzibą w mieście Puck (woj. pomorskie)	(3): gm. Puck, m. Puck, m. Władysławowo	gospodarka odpadami w tym unieszkodliwianie, ochrona środowiska naturalnego w zakresie wód, promocja turystyki, modernizacja oraz rozbudowa układów komunikacyjnych	nieoznaczone	16.09.1991	Dz. Urz. Woj. Gdańskiego Nr 18 z 16.10.1991r., poz. 132, Dz. Urz. Woj. Pomorskiego Nr 114 z 3.11.1999r., poz. 1038, Nr 28 z 25.02.2010, poz. 484, Nr 118 z 24.09.2010r., poz. 2296, z 23.07.2014r., poz. 2524, z 7.06.2016r., poz. 2120, z 7.06.2018r., poz. 2359	
33	Związek Komunalny	(13): gm. Brenna, gm.	wykonywanie regionalnych zadań publicznych	nieoznaczone	20.09.1991	Dz. Urz. Woj.	5.11.2009r.

	Ziemi Cieszyńskiej z siedzibą w Cieszynie (woj. śląskie)	Chybie, m. Cieszyn, gm. Dębowiec, gm. Goleszów, gm. Hażlach, gm. Istebna, gm. Jaworze, m. i gm. Skoczów, m. i gm. Strumień, m. Ustroń, m. Wisła, gm. Zebrzydowice		czony		Bielskiego Nr 22 z 20.11.1991r., poz. 188, zm.: Nr 7 z 6.07.1992r., poz. 37, Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 108 z 16.11.2004r., poz. 3053	Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 212 z 1.12.2009r., poz. 3964
34	Związek Gmin do spraw Ochrony Środowiska i Aktywizacji Gospodarczej z siedzibą w Rajczy (woj. Śląskie)	(5): gm. Milówka, gm. Radziechowy-Wieprz, gm. Rajcza, gm. Ujszoły, gm. Węgierska Górka	oczyszczanie ścieków, zagospodarowywanie odpadów komunalnych, utworzenie przejścia granicznego w Zwardoniu, zagospodarowanie przestrzenne	nieoznaczony	30.09.1991	Dz. Urz. Woj. Bielskiego Nr 25 z 23.12.1991r., poz. 200	5.08.2014r. Dz. Urz. Woj. Śląskiego z 21.08.2014r., poz. 4339
35	Unia Miast i Gmin Dorzecza Regi z siedzibą w Gryficach (woj. zachodniopomorskie)	(8): gm. Brojce, m. i gm. Dobra, m. Gryfice, m. i gm. Łobez, m. i gm. Nowogard, m. i gm. Płoty, m. i gm. Resko, m. i gm. Świdwin	ochrona środowiska, turystyka i rekreacja	nieoznaczony	1.10.1991r.	Dz. Urz. Woj. Szczecińskiego Nr 13 z 25.10.1991r, poz. 187	
36	Związek Gmin z siedzibą w Sycowie (woj. dolnośląskie)	(4): gm. Dziadowa Kłoda, m. i gm. Międzybórz, gm. Perzów (*), m. i gm. Syców (*) – gmina z terenu woj. wielkopolskiego	ochrona środowiska, rozwój kultury	nieoznaczony	10.10.1991	Dz. Urz. Woj. Kaliskiego Nr 14 z 18.11.1991r, poz. 144	
37	Turystyczny Związek Gmin Świętokrzyskich z siedzibą w Kielcach (woj. świętokrzyskie)	(17): m. i gm. Bodzentyn, m. i gm. Busko-Zdrój, m. i gm. Jędrzejów, m. Kielce, m. i gm. Kunów, gm. Łagów, gm. Masłów, gm. Nagłowice, gm. Nowa Słupia, gm. Nowy Korczyn, m. i gm. Opatów, gm. Pawłów, m. i gm. Pińczów, gm. Raków, gm. Strawczyn, m. i gm. Wąchock, gm. Wiślica	rozwój turystyki, rekreacji, sportu i wypoczynku, usługi hotelarskie, budowa obiektów i infrastruktury turystycznej, sportowej i rekreacyjnej	nieoznaczony	11.10.1991	Dz. Urz. Woj. Kieleckiego Nr 13 z 17.10.1991r., poz. 182, zm. z lat 1992-94	7.06.2011r. Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego Nr 158 z 27.06.2011r., poz. 1825
38	Komunalny Związek Ciepłownictwa „Ponidzie” w Busku-Zdroju (woj. świętokrzyskie)	(2): m. i gm. Busko-Zdrój, m. i gm. Kazimierza Wielka	eksploatacja urządzeń ciepłowniczych, dostawa ciepła, działalność inwestycyjna w zakresie ciepłownictwa	nieoznaczony	17.10.1991	Dz. Urz. Woj. Kieleckiego Nr 14 z 20.11.1991r., poz. 189, zm.: Nr 12 z 18.03.1998r., poz. 84, Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego Nr 252 z 9.09.2010r., poz. 2517, z 12.07.2012 r., poz. 2029, z 7.11.2019r., poz. 4213, z	

						24.03.2020r., poz. 1321	
39	Związek Międzygminny „PONIDZIE” z siedzibą w Kielcach (woj. świętokrzyskie)	(30): gm. Bieliny, m. i gm. Bodzentyn, gm. Charsznica (*), gm. Czarnocin, gm. Gnojno, gm. Górno, gm. Kije, gm. Kozłów (*), gm. Książ Wielki (*), gm. Łagów, gm. Łopuszno, gm. Michałów, m. i gm. Miechów (*), gm. Miedziana Góra, gm. Morawica, gm. Nowa Słupia, gm. Nowy Korczyn, gm. Oleśnica, gm. Opatowiec, gm. Pacanów, gm. Pawłów, gm. Piekoszów, gm. Słaboszów (*), gm. Solec-Zdrój, gm. Stopnica, gm. Szydłów, gm. Tuczępy, gm. Wiślica, gm. Wodzisław, gm. Złota (* – gminy z terenu woj. małopolskiego)	eksploatacja urządzeń zbiorowego zaopatrzenia w wodę oraz studni publicznych i zbiorczych urządzeń kanalizacji sanitarnej, dostawa wody, odprowadzanie ścieków, inwestycje w zakresie wodociągów i kanalizacji	nieoznaczony	17.10.1991	Dz. Urz. Woj. Kieleckiego Nr 14 z 20.11.1991r., poz. 189	30.12.2011r. Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego z 2012r., poz. 273
40	Związek Komunalny „JASIONKA” z siedzibą w Rzeszowie (woj. podkarpackie)	(3): m. i gm. Głogów Małopolski, m. Rzeszów, gm. Trzebownisko	usługi lotnicze, utrzymywanie i eksploatacja lotniska	nieoznaczony	24.10.1991	Dz. Urz. Woj. Rzeszowskiego Nr 11 z 21.11.1991r., poz. 137	11.04.2003r. Dz. Urz. Woj. Podkarpackiego Nr 33 z 29.04.2003r., poz. 661
41	Komunalny Związek „Dolina Redy i Chylonki” z siedzibą w Gdyni (woj. pomorskie)	(8): m. Gdynia, gm. Kosakowo, m. Reda, m. Rumia, m. Sopot, gm. Szemud, m. Wejherowo, gm. Wejherowo	wykonywanie zadań z zakresu wodociągów i zaopatrzenia w wodę, kanalizacji, usuwania i oczyszczania ścieków bytowych i przemysłowych, ochrony wód podziemnych i powierzchniowych, gospodarki zasobami wodnymi, ciepłownictwa, utrzymania czystości i porządku w gminach, ochrony środowiska, informacji i edukacji	nieoznaczony	22.11.1991	Dz. Urz. Woj. Gdańskiego Nr 21 z 16.12.1991r., poz. 147, zm.: Nr 31 z 18.12.1995r., poz. 139, Dz. Urz. Woj. Pomorskiego Nr 99 z 21.09.2006r., poz. 2044, Nr 57 z 24.04.2009r., poz. 1094, z 23.07.2012r., poz. 2527, z 13.03.2018r., poz. 952, 17.03.2020r., poz. 1478	
42	Międzygminny Związek Zagospodarowania Ujęcia Wód w Nieborowicach-	(3): gm. Gierałtowiec, m. Knurów, gm. Pilchowice	inwestycja pn. „zagospodarowanie ujęcia wód Nieborowice-Leboszowice, dostawa wody	nieoznaczony	25.11.1991	Dz. Urz. Woj. Katowickiego Nr 12 z 30.12.1991r., poz. 190	14.08.2007r. Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr

	Leboszowicach z siedzibą w Pilchowicach (woj. śląskie)						141 z 28.08.2007r., poz. 2794
43	Związek Gmin Ziemi Kujawskiej z siedzibą w Aleksandrowie Kujawskim (woj. kujawsko-pomorskie)	(9): m. Aleksandrów Kujawski, gm. Aleksandrów Kujawski, gm. Bądkowo, m. Ciechocinek, gm. Koneck, m. Nieszawa, gm. Raciążek, gm. Waganiec, gm. Zakrzewo	budowa, eksploatacja i rekultywacja wysypisk, utylizacja odpadów komunalnych, ekologia, turystyka, aktywizacja wsi w sferze produkcji rolnej oraz skupu i przetwórstwa produktów rolnych, roboty publiczne, przeciwdziałanie bezrobociu	nieoznaczony	4.12.1991r.	Dz. Urz. Woj. Włocławskiego Nr 18 z 20.12.1991r., poz. 119, zm.: Nr 6 z 27.02.1997r., poz. 27	
44	Związek Gmin Brzozowskich z siedzibą w Brzozowie (woj. podkarpackie)	(6): m. i gm. Brzozów, gm. Domaradz, gm. Dydnia, gm. Haczów, gm. Jasienica Rosielna, gm. Nozdrzec	ochrona środowiska, wywóz nieczystości, unieszkodliwianie odpadów, pobór, eksploatacja i przerób kruszywa budowlanego, rozwój kultury i sztuki ludowej oraz sportu i turystyki, ochrona przeciwpożarowa	nieoznaczony	4.12.1991r.	Dz. Urz. Woj. Krośnieńskiego Nr 22 z 31.12.1991r., poz. 174, zm.: Nr 17 z 29.08.1994r., poz. 134, Nr 9 z 27.05.1997r., poz. 58	4.09.2009r. Dz. Urz. Woj. Podkarpackiego Nr 71 z 22.09.2009r., poz. 1675
45	Związek Międzygminny „Nidzica” z siedzibą w Kazimierzy Wielkiej (woj. świętokrzyskie)	(4): m. i gm. Działoszyce, m. i gm. Kazimierza Wielka, m. i gm. Skalbmierz, gm. Słaboszów (*) (*) – gmina z terenu woj. małopolskiego	zaopatrzenie w wodę, usuwanie ścieków, eksploatacja urządzeń zbiorowego zaopatrzenia w wodę z wodociągów i studni publicznych oraz zbiorczych urządzeń kanalizacji sanitarnej, budowa i rozbudowa oraz remonty urządzeń zaopatrzenia w wodę i urządzeń wodociagowych oraz kanalizacyjnych	nieoznaczony	16.12.1991	Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego Nr 15 z 30.03.1999r., poz. 183 (tj.), zm.: Nr 169 z 4.07.2003r., poz. 1501, z 20.12.2019r., poz. 4626	
46	Komunikacyjny Związek Komunalny Górnośląskiego Okręgu Przemysłowego z siedzibą w Katowicach (woj. śląskie)	(29): gm. Bieruń, m. Będzin, gm. Bobrowniki, m. Bytom, gm. Chełm Śląski, m. Chorzów, m. Czeladź, m. Dąbrowa Górnicza, gm. Gierałtówice, m. Gliwice, m. Imielin, m. Katowice, m. Knurów, gm. Łędziny, m. Mysłowice, m. Piekary Śląskie, gm. Pilchowice, gm. Psary, m. Pyskowice, m. Radzionków, m. Ruda Śląska, m. Siemianowice Śląskie, m. i gm. Siewierz, m. Sławków, m. Sosnowiec, gm. Sośnicowice, m. Świętochłowice, m. Wojkowice, m. Zabrze.	planowanie, organizowanie i zarządzanie publicznym transportem zbiorowym, prace studialne nad rozwojem systemów transportowych, utrzymanie i rozwój infrastruktury, rozwój elektronicznych usług publicznych, promocja oraz informacja o usługach, inicjowanie oraz koordynacja przedsięwzięć związanych z ruchem oraz parkowaniem w miastach, wydawanie pieniędzy elektrycznego oraz świadczenie usług płatniczych w charakterze krajowej instytucji pieniądza elektronicznego	nieoznaczony	16.12.1991	Dz. Urz. Woj. Katowickiego Nr 12 z 30.12.1991r., poz. 190, zm.: Nr 8 z 4.06.1993r., poz. 63 pkt 1, Nr 14 z 27.11.1993r., poz. 122, Nr 15 z 26.08.1996r., poz. 100 (t.j.), Nr 32 z 31.12.1996r., poz. 181, Nr 18 z 5.06.1997r., poz. 122, Nr 27 z 10.10.1997r., poz. 200, Nr 6 z 12.03.1998r., poz. 41, Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 32 z 20.07.1999r., poz. 952, Nr 56 z 12.08.2002r., poz. 1904, Nr 56 z 7.07.2003r., poz. 1740, Nr 13 z 31.01.2005r.,	

						poz. 308, Nr 109 z 29.06.2007r., poz. 2177 i 2178, Nr 223 z 31.12.2008r. ze sprostowaniem w Nr 1 z 5.01.2009r., poz. 5, Nr 14 z 29 stycznia 2009r., poz. 442, Nr 174 z 29.09.2009r., poz. 3227, Nr 187 z 23.10.2009r., poz. 3401 (t.j.), z 29.11.2013r., poz. 7023, z 16.12.2013r., poz. 7701, z 28.10.2014r., poz. 5333, z 12.06.2015r., poz. 3232, 29.12.2015r., poz. 7700, 29.12.2016r., poz. 7225, 29.12.2016r., poz. 7226, z 4.01.2017r., poz. 101	
47	Międzygminny Związek Wodociągów i Kanalizacji z siedzibą w Strzelcach Wielkich (woj. wielkopolskie)	(4): m. i gm. Kobylin, m. i gm. Krobia, gm. Pępowo, m. i gm. Pogorzela	eksploatacja urządzeń zbiorowego zaopatrzenia w wodę oraz studni publicznych i zbiorowych urządzeń kanalizacyjnych oraz sanitarnych, gwarantujących dostawę wody oraz odprowadzanie ścieków sanitarnych	nieoznaczony	17.12.1991	Dz. Urz. Woj. Leszczyńskiego z 1991r. i z 1992r., Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego Nr 10 z 10.02.2001r., poz. 152, Nr 104 z 5.08.2002r., poz. 2622 i 2623, z 23.10.2013r., poz. 5725	
48	Związek Komunalny Gmin d/s Wodociągów i Kanalizacji z siedzibą w Częstochowie (woj. śląskie)	(10): m. i gm. Blachownia, m. Częstochowa, m. i gm. Kłobuck, gm. Konopiska, gm. Miedźno, gm. Mstów, gm. Mykanów, gm. Olsztyn, gm. Poczesna, gm. Rędziny	zbiorowe zaopatrzenie w wodę, kanalizacja, eksploatacja kanalizacji sanitarnej i oczyszczania ścieków, ochrona wód podziemnych Górnojurajskiego Zbiornika Wód Podziemnych 326	nieoznaczony	23.12.1991	Dz. Urz. Woj. Częstochowskiego Nr 5 z 23.02.1992r., poz. 10, zm.: Nr 22 z 27.06.1998r., poz. 242, zm.: Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 4 z 11.01.2005r., poz. 61, z 20.10.2016r., poz. 5301, z 24.06.2019r., poz. 4524	
49	Związek Gmin „Kwisa” z siedzibą w gminie Lubań (woj. dolnośląskie)	(15): gm. Bolesławiec, m. Bolesławiec, gm. i m. Gryfów Śląski, m. i gm. Leśna, m. Lubań, gm. Lubań, gm. i m. Lubomierz, m. i gm.	koordynacja wspólnych działań w zakresie rozwoju gospodarczego oraz ochrony i kształtowania środowiska dorzecza rzeki Kwisy i Bobru: ochrona wód, ziemi, powietrza i krajobrazu, promocja gmin członkowskich,	nieoznaczony	10.01.1992	Dz. Urz. Woj. Jeleniogórskiego Nr 3 z 7.02.1992r., poz. 17, zm.: Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego Nr 31 z	

		Lwówek Śląski, m. i gm. Mirsk, gm. i m. Nowogrodziec, m. Olszyna, gm. Osiecznica, gm. Siekierczyn, gm. Warta Bolesławiecka, m. i gm. Wleń	prowadzenie schroniska dla zwierząt, organizacja szkoleń związanych z rozwojem i ochroną środowiska, wspieranie rozwoju samorządów			14.03.2002r., poz. 789, Nr 11 z 3.02.2003r., poz. 298, Nr 202 z 28.10.2010r., poz. 3140, Nr 157 z 27.07.2011r., poz. 2708, z 31.07.2012r., poz. 2756, Z 16.12.2014r., poz. 5343, z 9.02.2016r., poz. 659, z 24.04.2017r., poz. 2102, z 13.09.2018r., poz. 4396, z 1.03.2019r., poz. 1373	
50	Międzygminny Związek Komunikacji Podmiejskiej z siedzibą w Tarnowie Podgórnym (woj. wielkopolskie)	(3):gm. Duszniki, gm. Rokietnica, gm. Tarnowo Podgórne	organizowanie przewozów pasażerskich na liniach podmiejskich	nieoznaczony	10.01.1992	Dz. Urz. Woj. Poznańskiego Nr 2 z 7.02.1992r., poz. 12, zm.: Nr 14 z 23.07.1997r., poz. 109	
51	Związek Gmin Ziemi Wąbrzeskiej z siedzibą w Wąbrzeźnie (woj. kujawsko-pomorskie)	(6): gm. Dębowa Łąka, gm. Książki, gm. Płużnica, m. i gm. Radzyń Chełmiński, m. Wąbrzeźno, gm. Wąbrzeźno	skup i przetwórstwo artykułów rolno-spożywczych, transport, prowadzenie składów depozytowych i celnych, rozwój gospodarczy gmin, zaopatrzenie w wodę i kanalizację, kultura, sport i rekreacja	nieoznaczony	21.01.1992	Dz. Urz. Woj. Toruńskiego Nr 2 z 2.03.1992r., poz. 9, zm.: Nr 12 z 10.07.1996r., poz.135	21.03.2014r. Dz. Urz. Woj. Kujawsko-Pomorskiego z 4.04.2014r., poz. 1125
52	Międzygminny Związek Wodociągów i Kanalizacji z siedzibą w Kielcach (woj. świętokrzyskie)	(4): m. Kielce, gm. Masłów, gm. Sitkówka-Nowiny, gm. Zagnańsk	koordynowanie rozwoju infrastruktury wodociągowo-kanalizacyjnej, ochrona ujęć wody przed skażeniami, opracowywanie planów zagospodarowania przestrzennego, zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków oraz kształtowanie wysokości opłat za powyższe usługi	nieoznaczony	21.01.1992	Dz. Urz. Woj. Kieleckiego Nr 2 z 6.02.1992r., poz. 26, zm.: Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego Nr 221 z 24.12.2002r., poz. 3005, z 12.06.2018r., poz. 2200	
53	Związek Komunalny Gmin Województwa Toruńskiego z siedzibą w Grudziądzu (woj. kujawsko-pomorskie)	(20): gm. Bobrowo, gm. Chełmno, gm. Cieclocin, gm. Dębowa Łąka, gm. Golub-Dobrzyń, gm. Grudziądz, gm. Gruta, m. i gm. Kowalewo Pomorskie, gm. Książki, gm. Lisewo, gm. Nowe Miasto Lubawskie (*), gm. Obrowo, gm. Osiek, gm. Papowo Biskupie, gm. Radomin, m. i gm. Radzyń	utrzymanie i eksploatacja urządzeń wodociągowych, kanalizacji zbiorczej i oczyszczalni ścieków, świadczenie usług instalacyjnych i realizacji inwestycji wodno-kanalizacyjnych	nieoznaczony	5.02.1992r.	Dz. Urz. Woj. Toruńskiego Nr 2 z 2.03.1992r., poz. 8, zm.: z 1992r., Nr 7 z dnia 30.04.1993r., poz. 64	19.10.2010r. Dz. Urz. Woj. Kujawsko-Pomorskiego Nr 166 z 4.11.2010r., poz. 2140

		Chelmiński, gm. Stolno, gm. Unisław, gm. Wąpielsk, Zławieś Wielka (* – gmina z terenu woj. warmińsko-mazurskiego					
54	Związek Gmin Pojezierza Wielkopolskiego z siedzibą w Mieścisku (woj. wielkopolskie)	(10): gm. Damasławek, m. i gm. Janowiec Wielkopolski (*), gm. Kiszkowo, m. i gm. Kłęcko, gm. Mieleszyn, m. i gm. Mieścisko, m. i gm. Rogoźno, m. i gm. Skoki, m. Wągrowiec, gm. Wągrowiec (* – gmina z terenu woj. kujawsko-pomorskiego	ożywienie działalności gospodarczej poprzez wykorzystanie zasobów wodnych i gleb uprawnych, utrzymanie ładu ekologicznego, zaopatrzenie w wodę, usuwanie i unieszkodliwianie odpadów, gospodarowanie wodami powierzchniowymi	nieoznaczony	5.02.1992r	Dz. Urz. Woj. Poznańskiego Nr 4 z 9.03.1992r., poz. 22, zm.: Nr 8 z 4.05.1998r., poz. 84, Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego Nr 10 z 21.02.2000r., poz. 114	Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego o Nr 152 z 3.08.2010r., poz. 2909
55	Związek Komunalny Gmin d/s Energetyki Ciepłej Województwa Częstochowskiego z siedzibą w Częstochowie	(6) : m. Częstochowa, m. Kłobuck, m. Lubliniec, m. Myszków, m. Oleśno, m. Pajęczno	zaopatrzenie w energię ciepłą	nieoznaczony	7.02.1992r.	Dz. Urz. Woj. Częstochowskiego z 1992r.	04.02.1998r. Dz. Urz. Woj. Częstochowskiego Nr 4 z 9.03.1998r., poz. 36
56	Związek Gmin „Wspólny telefon” z siedzibą w Ślesinie (woj. wielkopolskie)	(7): m. i gm. Kleczew, gm. Kramsk, gm. Skulsk, m. i gm. Sompolno, m. i gm. Ślesin, gm. Wierzbinek, gm. Wilczyn	telekomunikacja	nieoznaczony	23.03.1992	Dz. Urz. Woj. Konińskiego Nr 6 z 7.04.1992r., poz. 67	
57	Podhalański Związek Gmin z siedzibą Nowym Targu (woj. małopolskie)	(12): gm. Biały Dunajec, gm. Bukowina Tatrzańska, gm. Czarny Dunajec, gm. Czorsztyń, gm. Lipnica Wielka, gm. Łąpsze Niżne, m. Nowy Targ, gm. Nowy Targ, gm. Raba Wyżna, m. i gm. Rabka, gm. Szaflary, m. Szczawnica	ochrona środowiska, gazyfikacja , utylizacja śmieci, budowa kanalizacji sanitarnej i oczyszczalni ścieków, zaopatrzenie w energię ciepłą, turystyka, rekreacja i sport	nieoznaczony	23.03.1992	Dz. Urz. Woj. Nowosądeckiego Nr 11 z 8.04.1992r., poz. 85, zm.: Nr 20 z 19.11.1994r., poz. 215	03.07.2009r. Dz. Urz. Woj. Małopolskiego Nr 442 z 27.07.2009r., poz. 3233
58	Związek Gmin Karkonoskich z siedzibą w Bukowcu (woj. dolnośląskie)	(7): gm. Jeżow Sudecki, m. Karpacz, m. Kowary, gm. Mysłakowice, m. Piechowice, gm. Podgórzyn, m. Szklarska Poręba	ochrona wód, ziemi, powietrza i krajobrazu będących bazą dla rekreacji i turystyki, działalność oświatowo-wychowawcza, sportowa, kulturalna oraz wydawniczo-informacyjna, składowanie, segregacja, utylizacja odpadów komunalnych i ich unieszkodliwianie, edukacja ekologiczna	nieoznaczony	23.03.1992	Dz. Urz. Woj. Jeleniogórskiego Nr 9 z 14.04.1992r., poz. 80, zm.: Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego Nr 18 z 28.02.2003r., poz. 529, z 30.04.2012 poz. 1611, z 12.02.2013, poz. 1010, z 8.01.2016r., poz. 124, z 30.05.2016r., poz. 2600	

59	Związek Gmin Regionu Słupeckiego z siedzibą w Słupcy (woj. wielkopolskie)	(9): gm. Łądek, gm. Orchowo, gm. Ostrowite, gm. Powidz, m. Słupca, gm. Słupca, gm. Strzałkowo, gm. Wilczyn, m. i gm. Zagórów	zapewnienie opieki bezdomnym zwierzętom oraz ich wyłapywanie, prowadzenie schroniska dla zwierząt	nieoznaczony	23.03.1992	Dz. Urz. Woj. Konińskiego Nr 6 z 7.04.1992r., poz. 66, zm.: Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego Nr 10 z 15.03.1999r., poz. 179, Nr 139 z 19.07.2010r., poz. 2686, z 7.09.2012r., poz. 3777, z 5.01.2015r., poz. 12, z 11.03.2019r., poz. 2789	
60	Związek Komunalny z siedzibą w Dębicy (woj. podkarpackie)	(2): m. Dębica, gm. Dębica	lokalny transport zbiorowy	nieoznaczony	30.03.1992	Dz. Urz. Woj. Tarnowskiego z 1992r. i 1994r.	
61	Związek Gmin Rolniczych i Ekologicznych z siedzibą w Kielcach (woj. świętokrzyskie)	(21): gm. Daleszyce, gm. Górno, gm. Imielno, m. i gm. Jędrzejów, m. Kielce, gm. Książ Wielki (*), gm. Łopuszno, gm. Mniów, gm. Nagłowice, gm. Oksa, gm. Pałecznicza (*), gm. Raków, m. i gm. Sędziszów, m. i gm. Skalbmierz, gm. Słaboszów (*), gm. Słupia Jędrzejowska, gm. Smyków, gm. Strawczyn, gm. Szydłów, gm. Wodzisław, gm. Złota (*) – gminy z terenu woj. małopolskiego	rozwój rynku rolnego	nieoznaczony	31.03.1992	Dz. Urz. Woj. Kieleckiego Nr 5 z 17.04.1992r., poz. 45, zm.: Nr 3 z 31.03.1993r., poz. 33, Nr 9 z 23.09.1994r., poz. 93	31.08.2009r. Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego Nr 419 z 17.09.2009r., poz. 3021
62	Międzygminny Związek Komunikacji Pasażerskiej z siedzibą w Tarnowskich Górach (woj. śląskie)	(10): gm. Krupski Młyn, m. Miasteczko Śląskie, gm. Mierzęcice, gm. Ożarowice, gm. Świerklaniec, m. Tarnowskie Góry, gm. Toszek, gm. Tworóg, gm. Wielowieś, gm. Zbrosławice	organizacja i koordynacja zbiorowej komunikacji pasażerskiej, utrzymanie dworców i przystanków, analiza usług pod kątem potrzeby usprawnienia systemów komunikacyjnych	nieoznaczony	08.04.1992	Dz. Urz. Woj. Katowickiego Nr 5 z 27.05.1992r., poz. 67, Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 85 z 9.12.2002r., poz. 2982, Nr 59 z 5.04.2007r., poz. 1258, Nr 211 z 4.10.2010r., poz. 3128, z 17.07.2014r., poz. 4089	23.03.2020r. Dz. Urz. Woj. Śląskiego z 21.04.2020r., poz. 3288
63	Związek Komunalny do Eksploatacji Sieci Centralnego Wodociągu Żuławskiego z siedzibą w Nowym Stawie (woj.	(9): gm. Gronowo Elbląskie (*), gm. Lichnowy, gm. Malbork, m. Nowy Dwór Gdański, m. Nowy Staw, gm. Ostaszewo, gm. Stare Pole,	zaopatrzenie w wodę, eksploatacja, konserwacja i renowacja urządzeń wodociągowych	nieoznaczony	22.04.1992	Dz. Urz. Woj. Elbląskiego Nr 7 z 26.05.1992r., poz. 22, zm.: Nr 1 z 15.02.1995r., poz. 1, Dz. Urz. Woj.	

	pomorskie)	gm. Stegna, gm. Sztutowo (*) - gmina z terenu woj. warmińsko-mazurskiego				Pomorskiego Nr 12 z 7.02.2000r., poz. 48, Nr 35 z 23.04.2001r., poz. 375, Nr 74 z 17.09.2001r., poz. 903, Nr 99 z 12.12.2001r., poz. 1897 (sprostowanie błędów), Nr 33 z 29.05.2002r., poz. 775, Nr 153 z 10.12.2004r., poz. 3050	
64	Związek Międzygminny Do Spraw Gazyfikacji, Rozwoju Terenów Wiejskich i Ochrony Środowiska z siedzibą w Proszowicach (woj. małopolskie)	(23): gm. Bejsce (*), gm. Charsznica (*), gm. Czarnocin, m. i gm. Działoszyce (*), m. i gm. Kazimierza Wielka (*), gm. Koszyce, gm. Kozłów, gm. Opatowiec (*), gm. Pałecznicza, gm. Raclawice, m. i gm. Sędziszów (*), m. i gm. Skalbmierz (*), gm. Słaboszów, gm. Słupia Jędrzejowska (*), gm. Złota (*), gm. Koniusza, gm. Nowe Brzesko, gm. i m. Proszowice, gm. Radziemice, m. i gm. Słomniki, gm. Książ Wielki, gm. i m. Miechów, gm. Wodzisław (*) (*) – gminy z woj. świętorzyskiego	budowa i eksploatacja gazociągu, kompleksowa gazyfikacja, zwalczanie bezrobocia, ochrona środowiska, ekologia, inwestycje z zakresu gospodarki odpadami i gospodarki wodno-ściekowej, rozwój transportu i infrastruktury technicznej, rozwój oświaty	nieoznaczony	22.04.1992	Dz. Urz. Woj. Krakowskiego Nr 7 z 30.05.1992r., poz. 53, zm.: Dz. Urz. Woj. Małopolskiego Nr 22 z 13.02.2002r., poz. 433	
65	Związek Gmin Północnego Mazowsza z siedzibą w Sierpcu (woj. mazowieckie)	(17): m. i gm. Biezuń, m. Brodnica (*), m. Golub-Dobrzyń (*), gm. Golub-Dobrzyń (*), gm. Gozdowo, gm. Lutocin, gm. Mochowo, gm. Nowe Miasto Lubawskie (#), gm. Rogowo (#), gm. Rościszewo, m. Rypin (*), gm. Rypin (*), m. Sierpc, gm. Sierpc, gm. Skrwilno (*), gm. Zawidz, m. i gm. Żuromin (*) – gminy z terenu woj. kujawsko-pomorskiego	budowa infrastruktury technicznej i społecznej, ochrona środowiska	nieoznaczony	8.05.1992r.	Dz. Urz. Woj. Płockiego Nr 7 z 22.07.1992r., poz. 125	12.06.2017r. Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego z 6.07.2017r., poz. 5866

		(#) – gmina z terenu woj. warmińsko-mazurskiego					
66	Związek Gmin Warmińsko-Mazurskich z siedzibą w Olsztynie (woj. warmińsko-mazurskie)	(37): gm. Banie Mazurskie, gm. Barciany, m. i gm. Barczewo, m. Bartoszyce, gm. Bartoszyce, m. i gm. Biała Piska, m. i gm. Biskupiec, m. i gm. Bisztynek, gm. Braniewo, m. Działdowo, gm. Dźwierzuty, m. i gm. Frombork, gm. Gietrzwałd, m. Giżycko, gm. Godkowo, gm. Górowo Iławeckie, gm. Grunwald, gm. Janowo, m. i gm. Jeziorany, m. Kętrzyn, gm. Kiwity, m. i gm. Korsze, m. Lidzbark Warmiński, gm. Lidzbark Warmiński, gm. Lubomino, gm. Małdyty, m. Mrągowo, m. i gm. Pasym, gm. Purda, m. i gm. Reszel, gm. Rozogi, gm. Sorkwity, gm. Srokowo, m. Szczytno, gm. Świętajno, m. i gm. Węgorzewo, m. i gm. Zalewo.	promocja turystyki i ekologii, ochrona środowiska, inwestycje telekomunikacyjne	nieoznaczony	9.05.1992r.	Dz. Urz. Woj. Olsztyńskiego Nr 11 z 1.06.1992r., poz. 107, z 23.07.2012r., poz. 2114	
67	Związek Komunalny „Wodociąg Lisowice” z siedzibą w Proszowicach (woj. dolnośląskie)	(3): gm. Kunice, m. Prochowice, gm. Ruja	inwestycje związane z budową, przebudową i wymianą sieci wodociągowych na obszarze Związku, dostarczanie wody i ustalanie za nią opłat, prowadzenie działań edukacyjnych	nieoznaczony	25.05.1992	Dz. Urz. Woj. Legnickiego Nr 12 z 4.06.1992r., poz. 57, zm.: Nr 6 z 18.04.1997r., poz. 58, Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego Nr 82 z 10.05.2005r., poz. 1800, Nr 285 z 3.12.2007r., poz. 3576 i 3577, Nr 10 z 17.01.2008r., poz. 163, z 3.11.2014r., poz. 4557, z 14.05.2015r., poz. 2249, z 10.03.2016r., poz. 1292	
68	Związek Miast i Gmin Dorzecza Parsęty z siedzibą w Karlinie (woj.	(19) : m. i gm. Barwice, m. Białogard, gm. Białogard, m. i gm. Borne Sulinowo, gm.	ochrona i kształtowanie środowiska dorzecza Parsęty oraz zrównoważony rozwój społeczno-gospodarczy, ochrona wód, ziemi, powietrza i	nieoznaczony	27.05.1992	Dz. Urz. Woj. Koszalińskiego Nr 10 z 22.06.1992r., poz. 74,	

	zachodniopomorskie)	Dygowo, gm. Grzmiąca, gm. Gościno, m. i gm. Karlino, m. Kołobrzeg, gm. Kołobrzeg, m. i gm. Połczyn Zdrój, gm. Rąbino, gm. Rymań, gm. Siemyśl, gm. Sławoborze, m. Szczecinek, gm. Szczecinek, gm. Tychowo, gm. Ustronie Morskie	krajobrazu, rekreacja, turystyka, budowa i modernizacja oczyszczalni ścieków i urządzeń kanalizacyjnych, budowa i modernizacja urządzeń wodociągowych, budowa i modernizacja punktów selektywnej zbiórki odpadów, promowanie odnawialnych źródeł energii, ochrona bioróżnorodności, ochrona dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego, rozwój infrastruktury administracyjnej, komunikacyjnej, informatycznej, sportowej, kulturalno-oświatowej i gospodarczej, edukacja ekologiczna			Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskie-go Nr 7 z 23.01.2006r., poz. 129, Nr 85 z 15.10.2008r., poz. 1813, Nr 33 z 7.05.2010r., poz. 679, Nr 102 z 1.10.2010r., poz. 1829, z 23.07.2018r., poz. 3475	
69	Związek Komunalny Gmin Nadpiliczych z siedzibą w Tomaszowie Mazowieckim (woj. łódzkie)	(7): gm. Inowłódz, m. Łódź, gm. Mniszków, m. i gm. Sulejów, m. Tomaszów Mazowiecki, gm. Tomaszów Mazowiecki, gm. Wolbórz	ochrona środowiska (ochrona Zalewu Sulejowskiego i rzeki Pilicy, edukacja ekologiczna), promocja turystyczna, kulturalna i gospodarcza gmin	nieoznaczony	29.05.1992	Dz. Urz. Woj. Piotrkowskiego Nr 4 z 29.07.1992r., poz. 36, zm.: Nr 21 z 11.12.1998r., poz. 333 i Nr 22 z 1998r., poz. 357	
70	Związek Międzygminny Wodociągów i Kanalizacji Wiejskich z siedzibą w Węgrowie (woj. mazowieckie)	(11): gm. Ceranów, gm. Jadów, gm. Korytnica, gm. Kosów Lacki, gm. Liw, gm. Łaskarzew, gm. Miedzna, gm. Mokobody, gm. Sterdyń, gm. Strachówka, gm. Wierzbno	prowadzenie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków w zakresie wodociągów, urządzeń kanalizacyjnych i oczyszczalni ścieków, utrzymanie i eksploatacja studni publicznych	nieoznaczony	10.06.1992	Dz. Urz. Woj. Siedleckiego Nr 4 z 7.07.1992r., poz. 78, zm.: Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego Nr 211 z 9.08.2002r., poz. 5275, Nr 74 z 19.04.2007r., poz. 1715, z 31.12.2015r., poz. 11716	
71	Związek Gmin Rolniczych i Ekologicznych z siedzibą w Busku-Zdroju (woj. świętokrzyskie)	(8): m. i gm. Busko-Zdrój, gm. Czarnocin, gm. Nowy Korczyn, gm. Opatowiec, m. i gm. Pińczów, gm. Stopnica, gm. Tuczępy, gm. Wiślica	rozwój rynku rolnego i przetwórstwa rolno-spożywczego, promowanie ekologicznych metod gospodarowania, organizacja giełdy rolno-ogrodniczej, badanie i atestowanie produktów rolnych, działalność szkoleniowa, reklamowa, promocyjna i marketingowa, budowa i inwestowanie w obiekty związane z działalnością związku	nieoznaczony	21.09.1992	Dz. Urz. Woj. Kieleckiego Nr 15 z 14.10.1992r., poz. 175	10.03.1997r. Dz. Urz. Woj. Kieleckiego Nr 13 z 27.03.1997r., poz. 46
72	Kamiennogórski Związek Wodociągów i Kanalizacji z siedzibą w Kamiennej Górze (woj. dolnośląskie)	(2): m. Kamienna Góra, gm. Kamienna Góra	zaopatrzenie w wodę, odbiór ścieków i ich oczyszczanie, eksploatacja i utrzymanie urządzeń wodociągowo-kanalizacyjnych, opracowanie programu racjonalnej gospodarki wodą, kontrola jakości wód i ścieków, dystrybucja zasobami wodnymi, wykonywanie usług w zakresie połączeń do sieci wodociągowo-kanalizacyjnej, naprawa i legalizacja wodomierzy	nieoznaczony	25.09.1992	Dz. Urz. Woj. Jeleniogórskiego Nr 20 z 21.10.1992r., poz. 209	9.06.1999r. Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego Nr 16 z 5.07.1999r., poz. 801
73	Związek Gmin „Pilica” z	(24): m. gm. Białobrzegi,	ochrona środowiska, usuwanie i oczyszczanie	nieozna-	20.11.1992	Dz. Urz. Woj.	27.03.2009r.

	siedzibą w Nowym Mieście (woj. mazowieckie)	gm. Bliżyn (*), gm. Czarnocin (*), m. i gm. Drzewica (#), gm. Gielniów, gm. Gowarczów (*), gm. Kluczewsko (*), gm. Klwów, m. i gm. Koniecpol (●), m. i gm. Mogielnica, m. i gm. Nowe Miasto n/Pilicą, gm. Nowosolna (#), gm. Odrzywół, gm. Paradyż (#), gm. Poświętne (#), gm. Promna, m. i gm. Przedbórz (#), gm. Ręczno (#), gm. Rzeczyca n/ Pilicą (#), gm. Sadkowice (#), gm. Stromiec, m. i gm. Warka, gm. Wielgomłyny (#), m. i gm. Wyśmierzyce (* – gminy z terenu woj. świętokrzyskiego (#) – gminy z terenu woj. łódzkiego (●) – gminy z terenu woj. śląskiego	ścieków komunalnych, budowa i eksploatacja urządzeń sanitarnych, wysypisk i utylizacji odpadów komunalnych, rozwój gospodarczy regionu, gospodarka zasobami naturalnymi	czony		Radomskiego Nr 19 z 25.11.1992r., poz. 141, zm.: Nr 3 z 9.03.1993r., poz. 16, Nr z 1993r., Nr z 1995r.	Dziennik Urzędowy Województwa Mazowieckiego Nr 53 z 19.04.2009r., poz. 1331
74	Wodno-Kanalizacyjny Związek Gmin z siedzibą w Ostrowie Wielkopolskim (woj. wielkopolskie)	(13): gm. Baranów, gm. Bolesławiec, gm. Chocz, gm. Czajków, gm. Czastary, gm. Łubnice, gm. Mycielin, gm. Ostrów Wlkp., gm. Przygodzice, gm. Sośnie, gm. Stawiszyn, gm. Szczytniki, gm. Żelazków	budowa urządzeń zbiorowego zaopatrzenia w wodę, studni, kanalizacji	nieoznaczony	20.11.1992	Dz. Urz. Woj. Kaliskiego Nr 21 z 11.12.1992r., poz. 152	23.05.2002r. Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego o Nr 79 z 7.06.2002r., poz. 2060
75	Związek Międzygminny Wodociągów i Kanalizacji z siedzibą w Koninie (woj. wielkopolskie)	(12) : gm. Chodów, m. i gm. Dobra, m. i gm. Golina, gm. Grzegorzew, gm. Kawęczyn, m. i gm. Kłodawa, gm. Krzymów, m. i gm. Przedecz, gm. Rzgów, gm. Stare Miasto, gm. Turek, gm. Wilczyn	zaopatrzenie w wodę, odprowadzanie ścieków, gospodarka odpadami, budowa i prowadzenie schronisk dla bezdomnych zwierząt, działalność promocyjna i szkoleniowa w zakresie działalności Związku	nieoznaczony	26.11.1992	Dz. Urz. Woj. Konińskiego Nr 22 z 30.12.1992r., poz. 265, zm.: Nr 3 z 19.01.1995r., poz. 74, Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego Nr 29 z 28.03.2001r., poz. 444, z 6.05.2015r., poz. 3115, z 3.04.2017r., poz. 2677	
76	Związek Gmin Ziemi Wieluńskiej z siedzibą w Wieluniu (woj. łódzkie)	(8): gm. Biała, gm. Czarnożyły, gm. Mokrsko, gm. Pątnów, gm. Siemkowice, gm. Skomlin, gm. Wieluń, gm. Wierzchlas	polityka regionalna, ochrona środowiska, rozwój łączności telefonicznej, produkcja roślinna i zwierzęca, przemysłowa, przetwórstwo rolno-spożywcze, ochrona zdrowia, oświata i nauka, upowszechnianie kultury	nieoznaczony	1.12.1992r.	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 1 z 29.01.1992r., poz. 1, zm.: Nr 12 z 15.06.1998r., poz. 46,	

						Dz. Urz. Woj. Łódzkiego Nr 247 z 6.12.2001r., poz. 3864 i 3865	
77	Samorządowy Chorzowski-Swiętochłowski Związek Wodociągów i Kanalizacji z siedzibą w Chorzowie (woj. śląskie)	(2): m. Chorzów, m. Świętochłowice	zaopatrzenie w wodę, odprowadzanie ścieków, utrzymanie i rozwój infrastruktury służącej realizacji zadań	nieoznaczony	1.12.1992r.	Dz. Urz. Woj. Katowickiego Nr 6 z 26.04.1993r., poz. 39, Nr 28 z 21.09.1998r., poz. 312, Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 58 z 19.08.2002r., poz. 1969, Nr 222 z 22.09.2011r., poz. 3812, z 10.02.2016r., poz. 1012	
78	Związek Gmin Województwa Radomskiego z siedzibą w Klwatce	(5): gm. Jastrzębia, gm. Jedlińsk, gm. Promna, gm. Radzanów, gm. Zakrzew	utrzymanie, eksploatacja oraz rozbudowa wodociągów	nieoznaczony	4.12.1992r.	Dz. Urz. Woj. Radomskiego Nr 20 z 11.12.1992r., poz. 145	6.05.1996r. Dz. Urz. Woj. Radomskiego Nr 11 z 28.05.1996r., poz. 113
79	Związek Międzygminny „Konsorcjum Turystyczna Szóstka” z siedzibą w Szczytnej (woj. dolnośląskie)	(6): m. Duszniki Zdrój, m. Kudowa Zdrój, gm. Lewin Kłodzki, m. Polanica Zdrój, m. i gm. Radków, m. Szczytna	promocja i rozwój turystyki, poprawa stanu środowiska naturalnego	nieoznaczony	15.12.1992	Dz. Urz. Woj. Wałbrzyskiego Nr 22 z 21.12.1992r., poz. 151, Nr 14 z 15.10. 1993r., poz. 99, z 1993r – BRAK, Nr 16 z 16.12.1994r., poz. 135, Nr 5 z 29.03.1995r., poz. 17, Nr 29 z 13.11.1997r., poz. 141	15.10.2001r. Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego Nr 151 z 15.11.2001r., poz. 2042
80	Międzygminny Związek Telekomunikacyjny z siedzibą w Rybniku (woj. śląskie)	(10): gm. Gaszowice, gm. Godów, m. Jastrzębie Zdrój, gm. Lyski, gm. Mszana, gm. Pawłowice, m. Rybnik, m. Rydułtowy, m. Wodzisław Śląski, m. Żory	rozbudowa sieci telekomunikacyjnej	nieoznaczony	15.01.1993	Dz. Urz. Woj. Katowickiego Nr 4 z 5.03.1993r., poz. 27	7.03.2008r. Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 53 z 25.03.2008r., poz. 1149
81	Związek Gmin Mazurskich „JURAND” z siedzibą w Szczytnie (woj. warmińsko-mazurskie)	(8): gm. Dźwierzuty, gm. Jedwabno, m. i gm. Pasym, gm. Rozogi, m. Szczytno, gm. Szczytno, gm. Świętajno, gm. Wielbark	promocja turystyki, ochrona środowiska, organizacja rejonowych wysypisk śmieci i ich utylizacja, budowa oczyszczalni ścieków, oczyszczanie jezior, propagowanie ekologicznego rolnictwa, utrzymywanie i rozwój sieci komunikacyjnej i telekomunikacyjnej, prowadzenie zakładów służby zdrowia i ośrodków rehabilitacyjno-wychowawczych i	nieoznaczony	8.02.1993r.	Dz. Urz. Woj. Olsztyńskiego Nr 8 z 3.03.1993r., poz. 89, zm.: Nr 18 z 31.07.1993r., poz. 182, Nr 20 z 1.07.1997r., poz. 270 i 271, Nr 17 z 31.07.1998r., poz. 219	

			opieki społecznej dla osób niepełnosprawnych				
82	Związek Gmin Regionu Poddębickiego z siedzibą w Poddębicach (woj. łódzkie)	(5): gm. Dalików, gm. Pęczniew, m. Poddębice, m. i gm. Wartkowice, gm. Zadzim	przedsięwzięcia podejmowane w zakresie: polityki regionalnej, ochrony środowiska, wodociągowania i zaopatrzenia w wodę, kanalizacji, dróg, wysypisk i utylizacji odpadów, gazownictwa, ochrony zdrowia, oświaty i nauki, upowszechniania kultury, obrony cywilnej	nieoznaczony	10.02.1993	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 4 z 8.03.1993r., poz. 11, zm.: Dz. Urz. Woj. Łódzkiego Nr 2 z 8.01.2003r., poz. 17-19, Nr 204 z 13.07.2010r., poz. 1690	
83	Związek Bieszczadzkich Gmin Pogranicza z siedzibą w Ustrzykach Dolnych (woj. podkarpackie)	(3): gm. Czarna, gm. Lutowska, m. i gm. Ustrzyki Dolne	telefonizacja, ekonomiczny rozwój trenu, utworzenie nowych przejść granicznych	nieoznaczony	17.02.1993	Dz. Urz. Woj. Krośnieńskiego Nr 6 z 17.03.1993r., poz. 43	
84	Związek Gmin Północno-Wschodnich „Szelment” z siedzibą w Suwałkach (woj. podlaskie)	(5): gm. Jeleniewo, gm. Przerośl, gm. Rutka-Tartak, gm. Szypliszki, gm. Wiżajny	telefonizacja, utworzenie centrum teleinformatycznego, zaopatrzenie w wodę, kanalizacja, usuwanie i unieszkodliwianie odpadów, obsługa ruchu turystycznego, propagowanie i rozwój ekoturystyki i ekoroślinictwa	nieoznaczony	29.03.1993	Dz. Urz. Woj. Suwalskiego Nr 9 z 8.04.1993r., poz. 71, zm.: Nr 16 z 13.05.1994r., poz. 129	
85	Komunalny Związek Wodno-Ściekowy z siedzibą w Brzegu (woj. opolskie)	(3): gm. Skarbimierz (daw.Brzeg), gm. Lubsza, gm. Olszanka	zbiorowe zaopatrzenie w wodę oraz usuwanie i oczyszczanie ścieków, eksploatacja obiektów produkcyjnych wodociągów i sieci wodociągów a także obiektów gospodarki ściekowej (oczyszczalnie, przepompownie, zbiorniki retencyjne, punkty zlewne), eksploatacja obiektów i urządzeń do usuwania ścieków wód opadowych (kanały spławne, sanitarne, deszczowe, rowy melioracyjne), remonty i modernizacja w/wym. obiektów, poszukiwania wody i wiercenia studzienne, kontrola laboratoryjna wody	nieoznaczony	30.03.1993	Dz. Urz. Woj. Opolskiego Nr 7 z dnia 16.04.1993r., poz. 40	
86	Związek Wodociągów i Kanalizacji z siedzibą w Jeleniej Górze (woj. dolnośląskie)	(2): m. Jelenia Góra, m. Piechowice	zaopatrzenie w wodę, odbiór i oczyszczanie ścieków, eksploatacja i utrzymanie urządzeń wodno-kanalizacyjnych, gospodarka zasobami wodnymi, prowadzenie badań, analiz oraz kontrola jakości wody i parametrów ścieków, wykonywanie usług w zakresie podłączeń do sieci wodociągowo-kanalizacyjnej	nieoznaczony	14.04.1993	Dz. Urz. Woj. Jeleniogórskiego Nr 15 z 10.05.1993r., poz. 97	23.09.2003r. Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego Nr 201 z 21.10.2003r., poz. 2858
87	Związek Gmin Ziemi Włoszczowskiej z siedzibą we Włoszczowie (woj. świętokrzyskie)	(6): gm. Kluczewsko, gm. Krasocin, gm. Moskorzew, gm. Radków, gm. Secemin, m. i gm. Włoszczowa	ochrona zdrowia (profilaktyka, lecznictwo), rozwój gospodarczy i kulturalny	nieoznaczony	16.04.1993	Dz. Urz. Woj. Kieleckiego Nr 5 z 17.05.1993r., poz. 45, zm.: Nr 37 z 14.09.1998r., poz. 233,	

						Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego Nr 274 z 2.12.2005r., poz. 3418, Nr 226 z 19.09.2011r., poz. 2633	
88	Związek Gmin Regionu Łódzkiego z siedzibą w Łodzi	(30) : m. Bełchatów, gm. Bełchatów, gm. Będków, gm. Biała, gm. Bielawy, m. Brzeziny, gm. Brzeziny, gm. Buczek, gm. Czarnocin, gm. Czarnożyły, gm. Daszyna, gm. Dmosin, gm. Dobroń, gm. Góra Św. Małgorzaty, gm. Grabów, gm. Konopnica, m. Konstantynów Łódzki, gm. Krzyżanów, gm. Kutno, gm. Lutomiersk, m. Łęczycyca, gm. Łęczycyca, m. Łódź, gm. Piątek, m. i gm. Poddębice, gm. Sędziejowice, gm. Siemkowice, m. i gm. Tuszyn, gm. Widawa, gm. Wodzierady	polityka regionalna, ochrona środowiska, rozwój produkcji roślinnej i zwierzęcej a także przemysłowej, przetwórstwa rolno-spożywczego i zaopatrzenia, wodociągowanie i zaopatrzenie w wodę, kanalizacja, wysypiska i utylizacja odpadów, cmentarze, zaopatrzenie w energię elektryczną, ciepłą i gazową, komunikacja pasażerska, targowiska, ochrona zdrowia, oświata i nauka, upowszechnianie kultury	nieoznaczony	12.05.1993	Dz. Urz. Woj. Łódzkiego Nr 6 z 21.06.1993r., poz. 67	26.02.2009r. Dz. Urz. Woj. Łódzkiego Nr 57 z 19.03.2009r., poz. 567
89	Związek Gmin Jeziora Rożnowskiego z siedzibą w Gródku n/Dunajcem (woj. małopolskie)	(3): gm. Czchów, gm. Gródek n/Dunajcem, gm. Łososina Dolna	ochrona zespołu zbiorników wodnych Rożnow-Czchów przed degradacją ekologiczną, tworzenie infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej dla rozwoju turystyki, działania na rzecz poprawy stanu środowiska naturalnego, rozwój produkcji energii w oparciu o źródła odnawialne, polityka proekologiczna	nieoznaczony	19.05.1993	Dz. Urz. Woj. Nowosądeckiego Nr 12 z 31.05.1993r, poz. 115, Nr 6 z 7.05.1994r., poz. 56, Dziennik Urzędowy Woj. Małopolskiego z 24.10.2013r., poz. 6168, z 13.01.2017r., poz. 497	
90	Komunalny Związek Celowy „SIGPOZ” z siedzibą w Szczecinie (woj. zachodniopomorskie)	(13) : gm. Banie, m. i gm. Dobra Nowogrodzka, m. i gm. Dobrzany, m. i gm. Golczewo, m. Gryfice, gm. Marianowo, gm. Przybiernów, m. Pyrzyce, gm. Rewal, m. Stargard Szczeciński, gm. Stargard Szczeciński, m. i gm. Trzcińsko Zdrój, m. i gm. Węgorzyno	zakup sprzętu i oprogramowania komputerowego oraz zapewnienie serwisu, komputeryzacja gmin, tworzenie systemu informatycznego, organizowanie szkoleń	nieoznaczony	25.05.1993	Dz. Urz. Woj. Szczecińskiego Nr 7 z 3.06.1993r., poz. 91	
91	Związek Gmin Regionu	(13) : gm. Bedlno, gm.	budowa oczyszczalni ścieków, utylizacja	nieozna-	11.06.1993	Dz. Urz. Woj. Płockiego	

	Kutnowskiego z siedzibą w Kutnie (woj. łódzkie)	Dąbrowice, gm. Góra Św. Małgorzaty, m. Krośniewice, gm. Krzyżanów, gm. Kutno, m. Kutno, gm. Łanięta, gm. Nowe Ostrowy, gm. Oporów, gm. Strzelce, gm. Witonia, gm. i m. Żychlin.	odpadów i ich gospodarcze wykorzystanie, kanalizacja, ogrzewanie, wodociągi, telefonizacja, budowa szlaków komunikacyjnych, infrastruktura zdrowotna i oświatowa, działania proekologiczne, organizowanie i wdrażanie systemu informacji o możliwości rozwoju regionu i współpracy ponadregionalnej	czony		Nr 4 z 3.07.1993r., poz. 60, zm.: Dz. Urz. Woj. Łódzkiego Nr 67 z 25.03.2002r., poz. 1364, Nr 260 z 25.07.2006r., poz. 2021, Nr 202 z 15.07.2009r., poz. 1822, Nr 176 z 16.06.2010r., poz. 1443, z 11.07.2016r., poz. 2948, z 23.12.2020r., poz. 7154	
92	Związek Gmin Gorzowskich z siedzibą w Dąbroszynie (woj. lubuskie)	(8) : gm. Bierzwnik (*), gm. Bogdaniec, m. Gorzów Wielkopolski, gm. Górzycyca, gm. Krzeszyce, gm. Krzęcin (*), m. i gm. Ośno Lubuskie, m. i gm. Witnica (* – gminy z terenu woj. zachodniopomorskiego	gazyfikacja, telefonizacja, ochrona środowiska, utylizacja śmieci, kultura i turystyka	nieoznaczony	12.07.1993	Dz. Rz. Woj. Gorzowskiego Nr 11 z 2.08.1993r., poz. 125	
93	Związek Komunalny „Tanew” z siedzibą w Biłgoraju	(3) : gm. Aleksandrów, gm. Biłgoraj, m. i gm. Józefów	zadania z zakresu ochrony środowiska, wodociągów i zaopatrzenia w wodę, kanalizacji, usuwania i oczyszczania ścieków, utrzymania czystości, utrzymania urządzeń sanitarnych i wysypisk oraz utylizacja odpadów komunalnych	nieoznaczony	15.07.1993	Dz. Urz. Woj. Zamojskiego Nr 16 z 16.08.1993r., poz. 84	24.07.1996r. Dz. Urz. Woj. Zamojskiego Nr 23 z 7.08.1996r., poz. 145
94	Międzygminny Związek Komunalny Województwa Koszalińskiego z siedzibą w Koszalinie	(23) : gm. Będzino, gm. Biesiekierz, m. i gm. Bobolice, m. i gm. Czaplonek, m. Drawsko Pomorskie, gm. Dygowo, gm. Gościno, gm. Grzmiąca, gm. Kołobrzeg, gm. Malechowo, gm. Manowo, gm. Mielno, gm. Ostrowice, m. i gm. Polanów, m. Połączyn Zdrój, gm. Rąbino, m. Sianów, gm. Siemyśl, gm. Sławoborze, gm. Szczecinek, Świdwin, gm. Ustronie Morskie, gm. Wierzchowo	utrzymanie i eksploatacja urządzeń wodociągowych, kanalizacyjnych i oczyszczalni ścieków, dostawa wody, świadczenie usług wodno-kanalizacyjnych	nieoznaczony	6.08.1993r.	Dz. Urz. Woj. Koszalińskiego Nr 21 z 6.09.1993r., poz. 196, zm.: Nr 16 z 30.05.1997r., poz. 63 i 64	4.08.1997r. Dz. Urz. Woj. Koszalińskiego Nr 25 z 20.08.1997r., poz. 100
95	Związek Gmin Miasteczkich z siedzibą w Miastku (woj. pomorskie)	(2): m. i gm. Biały Bór (*), m. i gm. Miastko (* – gm. z terenu woj.	poprawa stanu środowiska naturalnego, gazyfikacja, telefonizacja, komunikacja publiczna, utylizacja odpadów, intensyfikacja	nieoznaczony	25.08.1993	Dz. Urz. Woj. Słupskiego Nr 20 z 10.09.1993r., poz. 200	

		zachodniopomorskiego	przetwórstwa rolno-spożywczego				
96	Związek Gmin Aqua Silesia z siedzibą w Głogówku (woj. opolskie)	(5) : m. i gm. Biała, m. i gm. Głogówek, m. i gm. Krapkowice, gm. Strzeleczy, gm. Walce	zaopatrzenie w wodę, odprowadzanie i oczyszczanie ścieków	nieoznaczony	26.08.1993	Dz. Urz. Woj. Opolskiego Nr 18 z 22.10.1993r., poz. 188, Nr 61 z 8.09.2006r., poz. 1948, z 11.05.2015r., poz. 1198	
97	Związek Międzygminny „Nida 2000” z siedzibą w Starym Korczynie (woj. świętokrzyskie)	(5) : gm. Bejsce, gm. Kazimierza Wielka, gm. Koszyce (*), gm. Opatowiec, gm. Szczurowa (*) (* – gminy z terenu woj. małopolskiego)	eksploatacja wybudowanych urządzeń zbiorowego zaopatrzenia w wodę, realizacja inwestycji w zakresie budowy lub rozbudowy urządzeń w zaopatrzenia w wodę, wprowadzenie nowoczesnych systemów gospodarki odpadami	nieoznaczony	14.09.1993	Dz. Urz. Woj. Kieleckiego Nr 10 z 3.11.1993r., poz. 125, zm.: Nr 24 z 20.06.1997r., poz. 95, Nr 37 z 14.09.1998r., poz. 232, Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego Nr 17 z 29.03.2000r., poz. 134, Nr 19 z 31.01.2007r., poz. 316, Nr 287 z 6.12.2011r., poz. 3326, z 29.03.2017r., poz. 1119, z 5.02.2020r., poz. 625	
98	Unia Gmin Turystyczno-Uzdrowiskowych z siedzibą w Krynicy (woj. małopolskie)	(3) : gm. Krynica, m. i gm. Piwniczna, gm. Uście Gorlickie	rozwój turystyki, rekreacji, sportu i wypoczynku, ochrona przyrody, organizowanie różnych form wypoczynku (hotele, pola namiotowe, wycieczki), budowa obiektów turystycznych, sportowych i rekreacyjnych	nieoznaczony	30.09.1993	Dz. Urz. Woj. Nowosądeckiego Nr 20 z 21.10.1993r., poz. 198, zm. z 1999r.	15.06.2000r. Dz. Urz. Woj. Małopolskiego Nr 90 z 25.10.2000r., poz. 792
99	Związek Gmin „BARCJA” z siedzibą w Kętrzynie (woj. warmińsko-mazurskie)	(6) : gm. Barciany, m. Kętrzyn, gm. Kętrzyn, m. i gm. Korsze, gm. Reszel, gm. Srokowo	promowanie walorów turystycznych regionu, organizacja ponadgminnego systemu gospodarki odpadami, podejmowanie wspólnych przedsięwzięć społeczno-kulturalnych, sportowych i edukacyjnych, poprawa sieci dróg publicznych na obszarze Związku, rozwój transportu publicznego, budowa ścieżek rowerowych, ochrona środowiska naturalnego, planowanie strategiczne i przestrzenne, profilaktyka zdrowotna	nieoznaczony	5.10.1993r.	Dz. Urz. Woj. Olsztyńskiego z Nr 31 z 27.10.1993r., poz. 361, Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. z 19.04.2012r., poz. 1292, z 22.11.2016r., poz. 4608	
100	Komunalny Związek Celowy Gmin Pomorza Zachodniego „POMERANIA” z siedzibą w Szczecinie (woj. zachodniopomorskie)	(9) : m. i gm. Chociwel, m. i gm. Goleniów, m. i gm. Nowogard, gm. Osina, gm. Police, m. i gm. Resko, m. Stargard Szczeciński, gm. Stargard Szczeciński, m. i gm. Trzcianko Zdrój	ochrona środowiska i gospodarka odpadami, gospodarka komunalna, komunikacja zbiorowa, turystyka, sport i rekreacja, kultura	nieoznaczony	14.10.1993	Dz. Urz. Woj. Szczecińskiego Nr 12 z 12.11.1993r., poz. 136	

101	Związek Gmin do Spraw Wodociągowoania z siedzibą w Niwce (woj. małopolskie)	(2) : gm. Radłów, gm. Wierzchosławice	zaopatrzenie w wodę poprzez budowę stacji oczyszczania wody, budowę sieci wodociągowej, ochrona środowiska	nieoznaczony	26.10.1993	Dz. Urz. Woj. Tarnowskiego Nr 8 z 14.12.1993r., poz. 72	21.03.2012r. Dz. Urz. Woj. Małopolskiego z 18.04.2012r., poz. 1713
102	Związek Gmin Nadnerzańskich z siedzibą w Poddebicach (woj. łódzkie)	(8) : gm. Dąbie (*), gm. Grabów, m. Konstantynów Łódzki, gm. Lutomiersk, gm. Łęczyca, m. i gm. Poddebice, gm. Swinice Warckie, gm. Wartkowice (* – gmina terenu woj. wielkopolskiego	przywracanie i zachowanie ładu ekologicznego wód powierzchniowych, zaopatrzenie w wodę	nieoznaczony	27.10.1993	Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 18 z 8.12.1993r, poz. 56, zm.: Dz. Urz. Woj. Łódzkiego Nr 89 z 5.07.2000r., poz. 486, Nr 128 z 19.04.2006r., poz. 1012-1015	
103	Komunalny Związek Wodno-Ściekowy z siedzibą w Ligocie Dolnej (woj. opolskie)	(4) : gm. Domaszowice, gm. Lasowice Wielkie, gm. Świerczów, gm. Wilków	zbiorowe zaopatrzenie w wodę, usuwanie i oczyszczanie ścieków, usuwanie wód opadowych, eksploatacja, remont i modernizacja kanałów ogólnospławnych, sanitarnych, deszczowych, rowów kanalizacji i melioracji miejskiej, programowanie rozwoju urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych, prowadzenie badań hydrogeologicznych i wiercenia studzienne, nadzór nad ujęciami wody, kontrola laboratoryjna wody	nieoznaczony	5.11.1993r.	Dz. Urz. Woj. Opolskiego Nr 21 z 30.11.1993r., poz. 219, zm.: Nr 22 z 17.11.1995r., poz. 137, Nr 37 z 7.06.2005r., poz. 1236	20.02.2009r. Dz. Urz. Woj. Opolskiego Nr 18 z 17.03.2009r., poz. 290
104	Związek Gmin „PROKADO” z siedzibą w Prószkowie (woj. opolskie)	(4) : gm. Dąbrowa, gm. Komprachcice, m. i gm. Krapkowice, gm. Prószków	zbiorowe zaopatrzenie w wodę	nieoznaczony	9.11.1993r.	Dz. Urz. Woj. Opolskiego Nr 21 z 30.11.1993r., poz. 220, z 3.07.2017r., poz. 1797	
105	Związek Międzygminny „Żelazny Most” z siedzibą w Polkowicach (woj. legnickie)	(3) : gm. Grębocice, gm. Polkowice, gm. Rudna	przeciwdziałanie zagrożeniom ekologicznym, ochrona powietrza, wód gruntowych i powierzchniowych, gleby, roślinności i upraw rolnych przed szkodliwym wpływem ze zbiornika odpadów poflotacyjnych „Żelazny Most”	nieoznaczony	31.01.1994	Dz. Urz. Woj. Legnickiego Nr 3 z 21.02.1994r., poz. 9	5.12.1997r. Dz. Urz. Woj. Legnickiego z 1997r.
106	Związek Gmin „KASZYCE MILICKIE” z siedzibą w Żmigrodzie (woj. wrocławskie)	(3) : gm. Prusice, gm. Trzebnica, gm. Żmigród	eksploatacja wodociągu zbiorowego, modernizacja sieci wodociągowej	nieoznaczony	10.02.1994	Dz. Urz. Woj. Wrocławskiego Nr 2 z 1994r., poz. 13	27.03.1996r. Dz. Urz. Woj. Wrocławskiego Nr 4 z 1996r., poz. 51
107	Związek Gmin „Bychowo” z siedzibą w Prusicach (woj. dolnośląskie)	(5) : m. i gm. Oborniki Śląskie, gm. Prusice, m. i gm. m. i gm. Trzebnica, m. i gm. Wołów, m. i gm. Żmigród	budowa oraz eksploatacja wodociągu zbiorowego położonego w obrębie gmin członkowskich, budowa magistral przesyłowych i rozdzielczych sieci wodociągowych oraz przyłączy wraz z urządzeniami i budowlami towarzyszącymi promocja działalności Związku i edukacja	nieoznaczony	10.02.1994	Dz. Urz. Woj. Wrocławskiego Nr 2 z 1994r., poz. 14, zm.: Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego Nr 9 z 10.03.2000r., poz. 145, Nr 56 z 8.06.2001r.,	

						poz. 657, Nr 28 z 15.02.2010r., poz. 401, z 20.04.2017r., poz. 2056	
108	Związek Komunalny „Wisłok” z siedzibą w Rzeszowie (woj. podkarpackie)	(8) : m. i gm. Błażowa, gm. Czarna, gm. Fryszak, gm. Krasne, gm. Ostrów, m. i gm. Strzyżów, gm. Trzebownisko, m. i gm. Tyczyn	ochrona środowiska, poprawa jakości wód zlewni rzeki Wisłok, inwestycje w zakresie budowy oczyszczalni ścieków i zakładów utylizacji odpadów, edukacja dot. zrównoważonego rozwoju, budowa, uruchamianie i obsługa systemów monitoringu środowiska, wprowadzenie alternatywnych źródeł energii	nieoznaczony	17.02.1994	Dz. Urz. Woj. Rzeszowskiego Nr 2 z 28.02.1994r., poz. 26, zm.: Dz. Urz. Woj. Podkarpackiego Nr 30 z 12.05.2009r., poz. 851, z 9.11.2012r., poz. 2283 i 2284, z 5.05.2014r., poz. 1447	5.08.2014r. Dz. Urz. Woj. Podkarpackiego z 19.08.2014r., poz. 2269
109	Międzygminny Związek Do Spraw Eksploatacji Wodociągów i Kanalizacji Wiejskich z siedzibą w Częstochowie (woj. śląskie)	(9) : gm. Lelów, gm. Lipie, gm. Mstów, gm. Nowa Brzeźnica (*), gm. Radków (#), gm. Secemin (#), gm. Strzelce Wielkie (*), gm. Włodowice, gm. Żytno (*) (*) – gmina z terenu woj. łódzkiego (#) – gmina z terenu woj. świętokrzyskiego	eksploatacja urządzeń zbiorowego zaopatrzenia w wodę oraz studni publicznych i zbiorowych urządzeń kanalizacji sanitarnych, dostawa wody, odprowadzanie i oczyszczanie ścieków, działalność inwestycyjno-usługowa w powyższym zakresie	nieoznaczony	21.02.1994	Dz. Urz. Woj. Częstochowskiego Nr 5 z 1.03.1994r., poz. 51	2.09.2010r. Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 205 z 28.09.2010r., poz. 3100
110	Związek Gmin Ziemi Pleszewskiej z siedzibą w Pleszewie (woj. wielkopolskie)	(6) : gm. Chocz, gm. Czermin, gm. Dobrzyca, gm. Gołuchów, gm. Gizałki, m. i gm. Pleszew	wodociągi i zaopatrzenie w wodę, kanalizacja, usuwanie i oczyszczanie ścieków komunalnych, utrzymanie wysypisk, unieszkodliwianie odpadów, zaopatrzenie w energię elektryczną i ciepłą, gazyfikacja przewodowa, opieka nad zabytkami, kultura fizyczna i turystyka, porządek publiczny i bezpieczeństwo, ochrona p/pożarowa i p/powodziowa, przygotowywanie programów profilaktyki i ochrony zdrowia	nieoznaczony	22.02.1994	Dz. Urz. Woj. Kaliskiego Nr 5 z 25.03.1994r., poz. 37, Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego Nr 145 z 13.07.2009r., poz. 2445	8.06.2010r. Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego Nr 155 z 5.08.2010r., poz. 2956
111	Międzygminny Związek Ciepłowniczy z siedzibą z siedzibą w Nowym Tomysłu	(2) : gm. i m. Nowy Tomysł, m. i gm. Pniewy	gospodarka ciepła	nieoznaczony	23.02.1994	Dz. Urz. Woj. Poznańskiego Nr 4 z 28.03.1994r., poz. 39	7.05.1996r. Dz. Urz. Woj. Poznańskiego Nr 14 z 14.06.1996r., poz. 158
112	Związek Komunalny z siedzibą w Konstantynowie Łódzkim (woj. łódzkie)	(6) : gm. Nowosolna, gm. Ozorków, gm. Pabianice, gm. Rzgów, m. i gm. Stryków, gm. Zgierz	zaopatrzenie w wodę, obsługa i eksploatacja urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych	nieoznaczony	9.08.1994r.	Dz. Urz. Woj. Łódzkiego Nr 11 z 30.08.1994r., poz. 90	
113	Związek Komunalny Gmin Zagłębia Konińskiego z siedzibą w Koninie (woj. wielkopolskie)	(8) : gm. Brudzew, m. i gm. Golina, gm. Kazimierz Biskupi, gm. Orchowo, gm. Przykona, gm. Skulsk, m. i	ochrona środowiska, inwestycje w zakresie ochrony środowiska, gospodarki wodnej, zasobów naturalnych, działalność badawcza, kontrolna i opiniodawcza w zakresie	nieoznaczony	8.04.1994r.	Dz. Urz. Woj. Konińskiego Nr 10 z 22.04.1994r., poz. 75	18.12.2009r. Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego Nr 30 z

		gm. Sompolno, gm. Wilczyn	funkcjonowania przemysłu i ochrony środowiska				18.02.2010, poz. 814
114	Związek Gmin Regionu Płockiego z siedzibą w Płocku (woj. mazowieckie)	(19) gm. Bielsk, gm. Bodzanów, gm. Brudzeń Duży, gm. Bulkowo, gm. Czerwińsk nad Wisłą, m. i gm. Drobin, m. i gm. Gąbin, gm. Gostynin, gm. Łąck, gm. Mała Wieś, gm. Nowy Duninów, gm. Pacyna, m. Płock, gm. Radzanowo, gm. Słupno, gm. Stara Biała, gm. Staroźreby, gm. Szczawin Kościelny, m. i gm. Wyszogród	gospodarowanie odpadami komunalnymi, pozyskiwanie środków na realizację zadań związanych z ochroną środowiska (rekultywacja składowisk odnawialnych źródeł energii, budowy oczyszczalni, kanalizacji), usuwanie wyrobów zawierających azbest, opieka nad zwierzętami, transport lokalny, rozwój turystyki	nieoznaczone	14.04.1994	Dz. Urz. Woj. Płockiego Nr 5 z 1994r., poz. 57, Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego z 11.03.2013r., poz. 2865, z 17.10.2018r., poz. 9876	
115	Międzywojewódzki Komunalny Związek Gmin d/s Gazyfikacji z siedzibą w Strykowie (woj. łódzkie)	(5) : gm. Dmosin, gm. Domaniewice, m. Głowno, gm. Głowno, m. i gm. Stryków	budowa gazociągu, obsługa i eksploatacja urządzeń sieci gazowniczej	utworzony na czas budowy gazociągu	15.04.1994	Dz. Urz. Woj. Łódzkiego Nr 7 z 14.05.1994r., poz. 47	
116	Ekologiczny Związek Gmin Dorzecza Koprzywianki z siedzibą w Baćkowicach (woj. świętokrzyskie)	(16) : gm. Baćkowice, gm. Bogoria, gm. Dwikozy, gm. Iwaniska, gm. Klimontów, gm. Koprzywnica, gm. Lipnik, gm. Łoniów, gm. Obrazów, gm. Opatów, gm. Osiek, m. i gm. Ożarów, gm. Sadowie, gm. Samborzec, m. Sandomierz, m. i gm. Zawichost	zaopatrzenie w wodę, gospodarka ściekami, gospodarka odpadami, zapobieganie bezdomności zwierząt, prowadzenie edukacji ekologicznej, prowadzenie i finansowanie inwestycji proekologicznych	nieoznaczone	27.04.1994	Dz. Urz. Woj. Tarnobrzskiego Nr 7 z 27.05.1994r., poz. 90, zm.: Nr 1 z 30.01.1995r., poz. 21, Nr 11 z 13.06.1997r., poz. 156, Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego Nr 10 z 28.02.2001r., poz. 115, Nr 114 z 5.05.2011r., poz. 1228, z 6.03.2013r., poz. 1180, z 20.10.2017r., poz. 3198, z 19.09.2018r., poz. 3263, z 3.06.2019r., poz. 2355	
117	Związek Komunalny Powiśle z siedzibą w Lipsku n/Wisłą (woj. mazowieckie)	(2) : m. i gm. Lipsko n/Wisłą, gm. Siemno,	gazyfikacja, ochrona środowiska, rozwój rolnictwa i infrastruktury komunalnej, kultura i oświata	nieoznaczone	27.04.1994	Dz. Urz. Woj. Radomskiego Nr 7 z 14.05.1994r., poz. 66, zm.: Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego Nr 3 z 12.01.2000r., poz. 22, Nr 256 z 22.11.2005r., poz. 8388	27.02.2009r. Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego Nr 36 z 18.03.2009r., poz. 980
118	Związek Gmin Pomorza	(7) : gm. Będzino, gm.	polityka ekorozwoju, ochrona przyrody,	nieozna-	28.04.1994	Dz. Urz. Woj.	29.11.2002r.

	Środkowego z siedzibą w Koszalinie (woj. zachodniopomorskie)	Biesiekierz, m. Koszalin, gm. Manowo, gm. Mielno, m. i gm. Sianów, gm. Świeszyno	gospodarka zasobami materialnymi i niematerialnymi, kultura, oświata, turystyka	czony		Koszalińskiego Nr 9 z 8.06.1994r., poz. 38, Nr 36 z 8.12.1997r., poz. 161, Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego Nr 9 z 6.04.2001r., poz. 176	Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego Nr 99 z 31.12.2002r., 2440
119	Związek Gmin Dorzecza Brdy z siedzibą w Bydgoszczy (woj. kujawsko-pomorskie)	(16) : gm. Białe Błota, m. i gm. Brusy (*), m. Bydgoszcz, gm. Cekcyn, m. Chojnice (*), m. i gm. Kamień Krajeński, gm. Konarzyny (*), m. i gm. Koronowo, gm. Pruszcz, gm. Przechlewo (*), gm. Rzecznicza (*), m. i gm. Sępólno Krajeńskie, gm. Sicienko, gm. Sośno, gm. Świekatowo, m. i gm. Tuchola (* – gminy z terenu woj. pomorskiego)	kształtowanie i ochrona środowiska dorzecza Brdy: przywrócenie czystości, zwiększenie retencji, ochrona wód, ziemi i powietrza oraz krajobrazu będącego bazą rekreacji i turystyki, racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi	nieoznaczony	7.06.1994r.	Dz. Urz. Woj. Bydgoskiego z 1994r.	
120	Związek Komunalny „Wodociąg Bartoszków – Tyniec Legnicki” z siedzibą w Legnickim Polu (woj. dolnośląskie)	(2): gm. Legnickie Pole, gm. Ruja	zaprojektowanie i budowa wodociągu oraz jego zarządzanie (konserwacja, remonty)	nieoznaczony	7.06.1994r.	Dz. Urz. Woj. Legnickiego Nr 12 z 9.06.1994r., poz. 107, zm.: Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego Nr 13 z 1.06.1999r., poz. 647, Nr 36 z 29.03.2002r., poz. 982	1.07.2005r. Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego Nr 31 z 14.04.2006r., poz. 1309
121	Związek Gmin Zagłębia Miedziowego z siedzibą w Polkowicach (woj. dolnośląskie)	(8) : m. Chocianów, gm. Gaworzycy, gm. Grębocice, gm. Jerzmanowa, gm. Pęcław, m. Polkowice, m. Przemków, gm. Radwanice	współpraca w zakresie infrastruktury technicznej, ochrony środowiska naturalnego, rozwoju oświaty, kultury, sportu, rekreacji i turystyki, ochrony zdrowia i opieki społecznej, promocja, rozwój gospodarczy, ochrona zdrowia i opieka społeczna, gospodarka odpadami komunalnymi, planowanie i wykonywanie zadań z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi, w szczególności zapewnienie budowy, utrzymania i eksploatacji regionalnych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych, objęcie wszystkich właścicieli nieruchomości systemem gospodarowania odpadami komunalnymi, nadzór nad gospodarowaniem odpadami komunalnymi,	nieoznaczony	8.06.1994r.	Dz. Urz. Woj. Legnickiego Nr 13 z 10.06.1994r., poz. 108, zm.: Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego Nr 11 z 29.03.2000r., poz. 205, Nr 18 z 14.02.2002r., poz. 468, Nr 144 z 14.06.2007r., poz. 1867, Nr 323 z 17.12.2008r., poz. 4296 ze sprost. w Nr 5 z 12.01.2009r., poz. 102, z dn. 11.06.2012r., poz. 2082, z	

			ustanawianie selektywnego zbierania odpadów komunalnych, tworzenie punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych, zapewnienie osiągnięcia odpowiednich poziomów recyklingu, prowadzenie działań informacyjnych i edukacyjnych, uchwalanie regulaminu utrzymania czystości i porządku			25.02.2013r., poz. 1312, z 9.05.2014r., poz. 2315, z 8.06.2015r., poz. 2520, z 11.02.2016r., poz. 706, z 15.02.2018r., poz. 773, z 21.03.2019, poz. 1929, z 8.11.2019r., poz. 6323	
122	Związek Komunalny „Pasma” z siedzibą w Chełmie (woj. lubelskie)	(8) : m. Chełm, gm. Chełm, gm. Dorohusk, gm. Kamień, gm. Rejowiec, m. Rejowiec Fabryczny, gm. Rejowiec Fabryczny, gm. Siedliszcze	tworzenie banku informacji gospodarczej, konsultowanie planu zagospodarowanie przestrzennego i ocena jego realizacji	nieoznaczony	20.07.1994	Dz. Urz. Woj. Chełmskiego Nr 6 z 26.07.1994r., poz. 37	
123	Związek Harmonijnego Rozwoju Miast Aglomeracji Katowickiej z siedzibą w Katowicach (woj. śląskie)	(14) : m. Będzin, m. Bytom, m. Chorzów, m. Czeladź, m. Dąbrowa Górnicza, m. Jaworzno, m. Katowice, m. Knurów, m. Mysłowice, m. Piekary Śląskie, m. Ruda Śląska, m. Siemianowice Śląskie, m. Sosnowiec, m. Zabrze	realizacja programu harmonijnego rozwoju i współpracy (Sustainable Cities), promocja, budowa bazy informacyjnej, kształcenie kadry samorządowej	nieoznaczony	8.08.1994r.	Dz. Urz. Woj. Katowickiego Nr 11 z 8.09.1994r., poz. 89, zm. Nr 37 z 30.12.1998r., poz. 574	8.12.2010r. Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 1 z 3.01.2011r., poz. 31
124	Związek Międzygminny Gazownictwa „Nida” z siedzibą w Jędrzejowie (woj. świętokrzyskie)	(10) : gm. Imielno, m. i gm. Jędrzejów, gm. Krasocin, m. i gm. Małogoszcz, gm. Nagłowice, gm. Oksa, m. i gm. Pińczów, m. i gm. Włoszczowa, gm. Wiślica, gm. Wodzisław	zaopatrzenie w gaz, budowa i eksploatacja gazociągu wysokoprężnego	nieoznaczony	17.08.1994	Dz. Urz. Woj. Kieleckiego Nr 9 z 23.09.1994r., poz. 92	21.09.2012r. Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego z 10.10.2012r., poz. 2687
125	Związek Gmin Ziemi Gorlickiej z siedzibą w Gorlicach (woj. małopolskie)	(10) : m. i gm. Biecz, gm. Bobowa, m. Gorlice, gm. Gorlice, gm. Lipinki, gm. Łużna, gm. Moszczenica, gm. Ropa, gm. Sękowa, gm. Uście Gorlickie	działania proekologiczne z zakresu ochrony środowiska, gospodarki retencyjnej, przyrody i krajobrazu, realizacja projektu termomodernizacji budynków użyteczności publicznej, wdrażanie nowoczesnych rozwiązań w zakresie gospodarki wodno-ściekowej i energetyki odnawialnej, prowadzenie działalności wydawniczej, szkoleniowej i promocyjnej	nieoznaczony	20.09.1994	Dz. Urz. Woj. Nowosądeckiego Nr 18 z 7.10.1994r., poz. 202, zm.: Dz. Urz. Woj. Małopolskiego Nr 32 z 18.04.2001r., poz. 450, Nr 440 z 27.08.2010r., poz. 3235, Nr 284 z 2.06.2010r., poz. 1890, z 22.10.2012r., poz. 5189, z 24.10.2013r., poz. 6169, z 28.11.2017r., poz. 7757, z 3.03.2020r., poz. 1824, z 4.11.2020r., poz. 6742	
126	Związek Gmin Dolnego	(4) : gm. Biskupice, gm.	inwestycje z zakresu: ochrony środowiska i	nieozna-	3.10.1994r.	Dz. Urz. Woj.	

	Dorzeczka Rzeki Raby z siedzibą w Gdowie (woj. małopolskie)	Drwinia, gm. Raciechowice, gm. Szczurowa	przyrody oraz gospodarki wodnej, infrastruktury technicznej, wykorzystania miejscowych zasobów naturalnych, budowy baz sportowo-rekreacyjnych oraz obiektów towarzyszących, kultury i tradycji regionalnych, turystyki	czony		Tarnowskiego Nr 9 16.11.1994r., poz. 46, zm.: Dz. Urz. Woj. Małopolskiego Nr 276 z 16.04.2007r., poz. 1835, z 23.04.2013r., poz. 3108, z 19.12.2016r., poz. 7837, z 27.07.2018r., poz. 5359	
127	Związek Gmin Dorzeczka Górnej Raby i Krakowa z siedzibą w Mszanie Dolnej (woj. małopolskie)	(10) : gm. Lubień, m. Mszana Dolna, gm. Mszana Dolna, gm. Niedźwiedź, gm. Pcim, gm. Raba Wyżna, m. i gm. Rabka-Zdrój, gm. Siepraw, gm. Tokarnia, gm. Wiśniowa	utrzymanie w czystości wód zlewni Raby, gospodarka wodno-ściekowa, gospodarka odpadami komunalnymi i ochrony powietrza, rozwój infrastruktury turystycznej, ochrona środowiska naturalnego, edukacja ekologiczna	nieoznaczony	28.12.1994	Dz. Urz. Woj. Krakowskiego Nr 1 z 16.01.1995r., poz. 4, zm.: Nr 7 z 1998r., poz. 47, Dz. Urz. Woj. Małopolskiego Nr 50 z 14.03.2003r., poz. 699, nr 547 z 6.09.2006r., poz. 3464, z 18.04.2014r., poz. 2372	
128	Związek Międzygminny Towarzystwo Turystyczne „LIWA” z siedzibą w Kwidzynie (woj. pomorskie)	(4) : gm. Gardeja, m. Kwidzyn, gm. Kwidzyn, m. i gm. Prabuty	rozwój turystyki, ochrona środowiska	nieoznaczony	2.03.1995r.	Dz. Urz. Woj. Elbląskiego Nr 4 z 14.04.1995r., poz. 32	
129	Związek Gmin Ziemi Ostrzeszowskiej z siedzibą w Ostrzeszowie (woj. wielkopolskie)	(7) : gm. Czajków, gm. Doruchów, m. i gm. Grabów n.Prosną, gm. Kobyla Góra, gm. Kraszewice, m. i gm. Mikstat, m. i gm. Ostrzeszów	gospodarka odpadami, ochrona zdrowia, sport i rekreacja, zapewnienie opieki bezdomnym zwierzętom oraz ich wyłapywanie, promocja Związku	nieoznaczony	31.03.1995	Dz. Urz. Woj. Kaliskiego Nr 6 z 31.03.1995r., poz. 36, zm.: Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego Nr 7 z 7.02.2000r., poz. 87, Nr 71 z 20.05.2004r., poz. 1568, Nr 12 z 24.01.2011r., poz. 334	20.02.2020r. Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego z 10.03.2020r., poz. 2365
130	Związek Międzygminny „ZIMOWA OLIMPIADA 2006” z siedzibą w Zakopanem (woj. małopolskie)	(6) : gm. Kościelisko, m. Kraków, m. Nowy Targ, gm. Poronin, gm. Szczyrk, gm. Zakopane (daw. Tatrzńska)	propagowanie kultury fizycznej, koordynacja działań dot. przyznania Polsce organizacji igrzysk zimowych, organizacja igrzysk, przygotowanie i budowa obiektów sportowych	na okres: 1.01.1995 – 31.12.1999r.	4.04.1995r.	Dz. Urz. Woj. Krakowskiego Nr 10 z 14.04.1995r., poz. 55, zm.: Nr 30 z 27.10.1997r., poz. 207, Dz. Urz. Woj. Nowosądeckiego Nr 11 z 27.03.1998r., poz. 49, Nr 43 z 15.09.1998r., poz. 185	3.08.2001r. Dz. Urz. Woj. Małopolskiego (z uwagi na zmianę siedziby) Nr 112 z 3.09.2001r., poz. 1680

131	Związek Komunalny Paprotnia w Paprotni (woj. mazowieckie)	(3) : gm. Paprotnia, gm. Przesmyki, gm. Repki	eksploatacja i zarządzanie wodociągami, urządzeniami kanalizacyjnymi i oczyszczalniami ścieków, świadczenie usług instalacyjnych	nieoznaczony	6.04.1995r.	Dz. Urz. Woj. Siedleckiego Nr 4 z 26.04.1995r., poz. 30	
132	Związek Komunalny Gmin d/s Komunikacji Miejskiej Rejonu Bocheńskiego z siedzibą w Bochni (woj. małopolskie)	(4) : m. Bochnia, gm. Bochnia, m. i gm. Nowy Wiśnicz, gm. Rzezawa	lokalny transport zbiorowy	nieoznaczony	6.04.1995r.	Dz. Urz. Woj. Tarnowskiego Nr 7 z 12.05.1995r., poz. 67	20.03.2014r. Dz. Urz. Woj. Małopolskiego z 3.04.2014r., poz. 1973
133	Związek Gmin Dolna Mała Panew z siedzibą w Turawie (woj. opolskie)	(7) : gm. Chrząstowice, m. i gm. Dobrozień, gm. Dobrzeń Wielki, gm. Łubniany, m. i gm. Ozimek, gm. Turawa, gm. Zębówice	ochrona środowiska, gospodarka odpadami, szkolenia z zakresu ochrony środowiska, turystyka i jej promocja	nieoznaczony	7.04.1995r.	Dz. Urz. Woj. Opolskiego Nr 11 z 6.05.1995r., poz. 72, zm.: Nr 10 z 23.04.1998r., poz. 55, Nr 59 z 29.09.2000r., poz. 327, sprostow.: Nr 87 z 11.12.2006r., poz. 2566, z 29.04.2014r., poz. 1191, z 23.03.2015r., poz. 695	7.06.2016r. Dz. Urz. Woj. Opolskiego z 22.06.2016r., poz. 1360
134	Związek Gmin – M.C.T. z siedzibą w Gromadce	(2) : gm. Gromadka, gm. Warta Bolesławiecka	walka z bezrobociem, budowa i utrzymanie infrastruktury technicznej i telekomunikacyjnej, ochrona środowiska, rozwój oświaty i kultury	nieoznaczony	7.04.1995r.	Dz. Urz. Woj. Legnickiego Nr 5 z 20.04.1995r., poz. 25	19.02.1998r. Dz. Urz. Woj. Legnickiego Nr 6 z 10.04.1998r., poz. 66
135	Związek Gmin „EKOŁAD” z siedzibą w Wilkowicach	(2) : gm. Buczkowice, gm. Wilkowice	budowa i eksploatacja , segregacja odpadów składowiska odpadów komunalnych	nieoznaczony	9.05.1995r.	Dz. Urz. Woj. Bielskiego Nr 8 z 31.05.1995r., poz. 109	16.09.1997r. Dz. Urz. Woj. Bielskiego Nr 14 z 14.10.1997r., poz. 120
136	Związek Gmin „Szansa Białej Przemszy” z siedzibą w Sławkowie (woj. śląskie)	(8) : gm. Bolesław (*), m. Bukowno (*), m. Dąbrowa Górnicza, m. Jaworzno, gm. Klucze (*), m. i gm. Olkusz (*), m. Sławków, m. i gm. Wolbrom (*) (* – gminy z terenu woj. małopolskiego)	ochrona środowiska, przywrócenie czystości wód rzeki Biała Przemsza oraz ziemi i powietrza, budowa oczyszczalni komunalnych, oczyszczanie ścieków, ochrona źródeł wody pitnej, zaopatrzenie w wodę, edukacja proekologiczna kadry samorządowej	nieoznaczony	5.05.1995r.	Dz. Urz. Woj. Katowickiego Nr 8 z 31.05.1995r., poz. 70	4.12.2014r. Dz. Urz. Woj. Śląskiego z 22.12.2014r., poz. 6649
137	Komunikacyjny Związek Komunalny z siedzibą w Świdnicy (woj. dolnośląskie)	(5) : gm. Marcinowice, m. Świebodzice, m. Świdnica, gm. Świdnica, m. i gm. Żarów	organizacja transportu zbiorowego, rozwój systemów komunikacyjnych	nieoznaczony	26.05.1995	Dz. Urz. Woj. Wałbrzyskiego Nr 10 z 12.06.1995r., poz. 35, zm.: Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego Nr 70 z	25.04.2006r. Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego Nr 93 z 15.05.2006r.,

						3.07.2001r., poz. 919, Nr 143 z 5.07.2002r., poz. 1955	poz. 1621
138	Związek Komunalny Gmin Wieprz, Zator i Babice ds. Budowy Oczyszczalni Ścieków i Kolektorów z siedzibą w Zatorze (woj. małopolskie)	(3): gm. Babice, gm. Wieprz, m. i gm. Zator	budowa oczyszczalni ścieków oraz kolektorów, zagospodarowywanie odpadów	nieoznaczony	17.07.1995	Dz. Urz. Woj. Bielskiego Nr 11 z 25.07.1995r., poz. 157, zm.: Nr 14 z 14.10.1997r., poz. 119	
139	Związek Gmin Nad Iłżanką z siedzibą w Iłży (woj. mazowieckie)	(4) : gm. Chotcza, gm. Ciepeliów, m. i gm. Iłża, gm. Kazanów	opracowania i realizacji programu retencji rzeki Iłżanki i jej dopływów, ochrona różnorodności przyrodniczej flory i fauny, podejmowanie wspólnych przedsięwzięć z zakresu usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych oraz zanieczyszczeń stałych, ochrona krajobrazu przez odpadami komunalnymi i przemysłowymi, tworzenie warunków dla rozwoju turystyki, ochrona środowiska, gospodarka zasobami wodnymi, edukacja ekologiczna	nieoznaczony	17.07.1995	Dz. Urz. Woj. Radomskiego Nr 18 z 18.08.1995r., poz. 125, Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego z 29.11.2017r., poz. 10975	
140	Związek Komunalny Gmin z siedzibą w Bełżycach (woj. lubelskie)	(6) : gm. Borzechów, gm. Spiczyn, gm. Urzędów, gm. Wilkołaz, gm. Wojciechów, gm. Żyrzyn	budowa i eksploatacja urządzeń służących do zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków	nieoznaczony	20.10.1995	Dz. Urz. Woj. Lubelskiego Nr 14 z 29.11.1995r., poz. 112, z 18.02.2015r., poz. 633	
141	Związek Gmin – Zakład Usług Wodnych i Komunalnych z siedzibą w Lubinie (woj. dolnośląskie)	(2) : gm. Chojnów, gm. Gromadka	eksploatacja i utrzymanie urządzeń zbiorowego zaopatrzenia w wodę, studni publicznych, kanalizacji sanitarnych, oczyszczalni ścieków, dostawa wody, odprowadzanie ścieków, inwestycje w zakresie wodociągowania i kanalizacji sanitarnych	nieoznaczony	20.11.1995	Dz. Urz. Woj. Legnickiego Nr 19 z 21.11.1995r., poz. 150	22.01.2001r. Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego Nr 10 z 16.02.2001r., poz. 102
142	Związek Międzygminny Wodociągów i Kanalizacji Wiejskich z siedzibą w Woli Rzędzińskiej (woj. małopolskie)	(5) : gm. Czarna (*), gm. Lipnica Murowana, m. i gm. Radomyśl Wielki (*), gm. Szczurowa, gm. Wadowice Górne (*) (* – gminy z terenu woj. podkarpackiego)	eksploatacja urządzeń zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorczych urządzeń kanalizacji sanitarnych	nieoznaczony	1.12.1995r.	Dz. Urz. Woj. Tarnowskiego Nr 14 z 15.12.1995r., poz. 146, zm. Dz. Urz. Woj. Małopolskiego Nr 81 z 19.07.2001r., poz. 1170, z 9.07.2019r., poz. 5238	
143	Związek Gmin Regionu Ostródzko-Iławskiego „Czyste Środowisko” z siedzibą w Ostródzie (woj. warmińsko-mazurskie)	(19) : gm. Dąbrówno, gm. Godkowo, gm. Grunwald, m. Iława, gm. Iława, gm. Jonkowo, gm. Kurzętnik, m. Lubawa, gm. Łukta, gm. Małdyty, gm. Miłakowo, gm. Miłomłyn, gm. Morąg, gm. Nowe Miasto Lubawskie, m.	gospodarka odpadami komunalnymi, unieszkodliwianie odpadów komunalnych, budowa i eksploatacja Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych w Rudnie, organizacja systemu logistycznego zbiórki odpadów	nieoznaczony	19.12.1995	Dz. Urz. Woj. Olsztyńskiego Nr 31 z 29.12.1995r., poz. 332, zm.: Nr 28 z 8.10.1997r., poz. 373, Dz. Urz. Woj. Warmińsko-Mazurskiego Nr 132 z 3.12.2001r., poz. 1809,	

		Nowe Miasto Lubawskie, gm. Olsztynek, m. Ostróda, gm. Ostróda, gm. Zalewo				Nr 140 z 3.09.2003r., poz. 1747, z 20.03.2013r., poz. 1267	
144	Międzygminny Związek Wodociągów i Kanalizacji z siedzibą w Łomży (woj. podlaskie)	(19) : gm. Grabowo, gm. Grajewo, gm. Klukowo, gm. Kolno, gm. Kołaki Kościelne, gm. Kulesze Kościelne, m. Łomża, gm. Mały Płock, gm. Miastkowo, gm. Piątnica, gm. Radziłów, gm. Rutki, gm. Śniadowo, gm. Trzcianne, gm. Wąsosz, gm. Wizna, gm. Wysokie Mazowieckie, gm. Zambrów, gm. Zbójna	eksploatacja urządzeń zbiorowego zaopatrzenia w wodę oraz studni publicznych oraz zbiorowych urządzeń kanalizacji sanitarnych, odprowadzanie ścieków sanitarnych i ich oczyszczanie, działalność usługowo inwestycyjna w powyższym zakresie	nieoznaczony	5.01.1996r.	Dz. Urz. Woj. Łomżyńskiego Nr 1 z 26.01.1996r., poz. 7	20.12.2017r. Dz. Urz. Woj. Podlaskiego z 5.01.2018r., poz. 155
145	Związek Komunalny Projektowanego Powiatu Mikołowskiego z siedzibą w Mikołowie (woj. śląskie)	(5) : gm. Łaziska Górne, gm. Mikołów, gm. Ornontowice, gm. Orzesze, gm. Wyrzy	utworzenie i prowadzenie ponadlokalnego transportu zbiorowego, prowadzenie polityki przestrzennej, (rozwój infrastruktury technicznej i społecznej dróg, sieci ciepłowniczej, zaopatrzenia w wodę i oczyszczania ścieków), ochrona środowiska, lokalizacja wysypisk odpadów komunalnych i przemysłowych, prowadzenie placówek służby zdrowia i placówek oświatowych	nieoznaczony	13.02.1996	Dz. Urz. Woj. Katowickiego Nr 3 z 13.02.1996r., poz. 18	18.10.2001r. Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 89 z 15.11.2001r., poz. 2339
146	Związek Międzygminny Gmin Żabno i Lisia Góra ds. zaopatrzenia wsi w wodę z siedzibą w Lisiej Górze (woj. małopolskie)	(2): gm. Lisia Góra, gm. Żabno	zaopatrzenie w wodę	nieoznaczony	22.02.1996	Dz. Urz. Woj. Tarnowskiego Nr 3 z 1.03.1996r., poz. 12, Dz. Urz. Woj. Małopolskiego Nr 191 z 16.04.2009r., poz. 1346	
147	Komunalny Związek Gmin Nadzalewowych z siedzibą w Elblągu (woj. warmińsko-mazurskie)	(9) : m. Braniewo, m. Elbląg, gm. Elbląg, m. i gm. Frombork, m. Krynica Morska (*), m. i gm. Nowy Dwór Gdański (*), gm. Stegna (*), gm. Sztutowo (*), m. i gm. Tolkmicko (*) – gminy z woj. pomorskiego	ochrona środowiska, aktywizacja gospodarcza i turystyczna	nieoznaczony	14.03.1996	Dz. Urz. Woj. Elbląskiego Nr 3 z 11.04.1996r., poz. 23, zm.: Nr 34 z 21.10.1996r., poz. 91, Nr 3 z 18.02.1997r., poz. 19, Dz. Urz. Woj. Warmińsko-Mazurskiego Nr 52 z 11.08.1999r., poz. 978	6.03.2017r. Dz. Urz. Woj. Warmińsko-Mazurskiego z 15.03.2017r., poz. 1220
148	Międzygminny Związek Turystyczny „Chełmy” z siedzibą w Jaworze	(2) : gm. Jawor, gm. Męcinka,	rozwój bazy turystycznej (tworzenie agencji, promocja), stworzenie banku informacji turystycznej	nieoznaczony	19.04.1996	Dz. Urz. Woj. Legnickiego Nr 9 z 20.04.1996r., poz. 84, zm. Nr 6 z 18.04.1997r.,	20.12.1999r. Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego Nr 8 z

						poz. 59	2.03.2000r., poz. 122
149	Związek Gmin „Kumiałka – Biebrza” z siedzibą w Korycinie (woj. podlaskie)	(2) : gm. Janów, gm. Korycin	utrzymywanie czystości i porządku oraz unieszkodliwianie odpadów komunalnych, działania zapewniające zrównoważony rozwój regionu, propagowanie edukacji ekologicznej, rozwój oświaty i kultury regionalnej, inicjatywy w celu wyrównywania poziomu życia, promocja gmin członkowskich	nieoznaczony	7.05.1996r.	Dz. Urz. Woj. Białostockiego Nr 15 z 14.05.1996r., poz. 48, Nr 48 z 16.03.2010r., poz. 857, z 3.01.2013r., poz. 32, z 23.01.2014r., poz. 331	
150	Związek Gmin Zlewni Jeziora Gopło z siedzibą w Kruszwicy (woj. kujawsko-pomorskie)	(8): gm. Dąbrowa Biskupia, gm. Dobre, gm. Jeziora Wielkie, m. i gm. Kruszwica, m. i gm. Piotrków Kujawski, m. Radziejów, gm. Skulsk (*), m. i gm. Strzelno (*) – gmina z terenu woj. wielkopolskiego	ochrona środowiska, rekultywacja Jeziora Gopło, ochrona wód, ziemi i powietrza, tworzenie bazy rekreacyjnej dla turystyki, gospodarowanie zasobami wodnymi, propagowanie produkcji ekologicznej	nieoznaczony	24.05.1996	Dz. Urz. Woj. Bydgoskiego Nr 13 z 2.07.1996r., poz. 62, zm.: Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. Nr 59 z 16.06.2003r., poz. 970	22.09.2016r. Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z dnia 14.10.2016r., poz. 3526
151	Związek Gmin Turystycznych Pogórza Dynowskiego z siedzibą w Dynowie (woj. podkarpackie)	(5) : gm. Dubiecko, gm. Dydnia, m. Dynów, gm. Dynów, gm. Nozdrzec	rozbudowa infrastruktury turystycznej, ochrona środowiska	nieoznaczony	7.06.1996r.	Dz. Urz. Woj. Przemyskiego Nr 10 z 6.07.1996r., poz. 148, zm.: Dz. Urz. Woj. Podkarpackiego Nr 15 z 21.03.2002r., poz. 282	
152	Związek Gmin „Jeziorak” z siedzibą w Hławie (woj. warmińsko-mazurskie)	(5) : m. Hława, gm. Hława, m. i gm. Kisielice, m. i gm. Susz, m. i gm. Zalewo	promocja turystyki i walorów krajobrazowych jeziora Jeziorak i jego zlewni, inwestycje turystyczne, organizacja punktów odbioru odpadów stałych, budowa systemów sanitarnych odprowadzających lub oczyszczających ścieki sanitarne, technologiczne i deszczowe, propagowanie ekologicznego rolnictwa, organizacja turystyki	nieoznaczony	10.06.1996	Dz. Urz. Woj. Olsztyńskiego Nr 25 z 5.07.1996r., poz. 281, zm.: Dz. Urz. Woj. Warmińsko-Mazurskiego Nr 120 z 14.11.2001r., poz. 1679, Nr 93 z 11.07.2006r., poz. 1560	
153	Związek Gmin Ziemi Makowskiej z siedzibą w Makowie Mazowieckim (woj. mazowieckie)	(10) : gm. Czerwonka, gm. Karniewo, gm. Krasnosielec, m. Maków Mazowiecki, gm. Młynarze, gm. Płoniawy-Bramura, m. i gm. Różan, gm. Rzewnie, gm. Sypniewo, gm. Szelków	zagospodarowywanie terenów o walorach przyrodniczo-krajobrazowych i turystycznych, promocja turystyki i rekreacji (opracowywanie folderów i wydawnictw)	nieoznaczony	5.11.1996r.	Dz. Urz. Woj. Ostrołęckiego Nr 48 z 19.12.1996r., poz. 104, Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego Nr 126 z 24.04.2009r., poz. 3779	
154	Związek Gmin Gór Świętokrzyskich z siedzibą w Bodzentynie (woj. świętokrzyskie)	(11) : gm. Bieliny, m. i gm. Bodzentyn, gm. Górno, gm. Łągów, gm. Łączna, gm. Masłów, gm. Nowa Słupia, gm. Pawłów, gm.	zadania w zakresie wodociągów i zaopatrzenia w wodę, kanalizacji, usuwania i oczyszczania ścieków, ochrony wód podziemnych i powierzchniowych oraz gospodarki zasobami wodnymi, ochrony środowiska, edukacji	nieoznaczony	22.11.1996	Dz. Urz. Woj. Kieleckiego Nr 53 z 17.12.1996r., poz. 209, Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego z	

		Suchedniów, gm. Waśniów, gm. Zagnańsk	ekologicznej, rozwoju turystyki i kultury lokalnej, ładu przestrzennego, zaopatrzenia w energię elektryczną, ciepłą, gaz oraz propagowanie i wspieranie wykorzystania odnawialnych źródeł energii			13.07.2015r., poz. 2221, z 29.02.2016r., poz. 712	
155	Ekologiczny Związek Gospodarki Odpadami Komunalnymi „EKOGOK” z siedzibą we wsi Gać (woj. dolnośląskie)	(5) : m. Brzeg (*), gm. Skarbimierz (daw. Brzeg (*), gm. Lubsza (*), m. Oława, gm. Oława (*) – gminy z trenu woj. opolskiego	realizacja inwestycji pn. „Zakład Utylizacji Odpadów Komunalnych oraz Składowisko odpadów komunalnych we wsi Gać”, budowa wodociągów, budowa sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej, oczyszczanie ścieków, budowa drogi do stacji PKP we wsi Lipki, ochrona środowiska i ekologia	nieoznaczony	27.11.1996	Dz. Urz. Woj. Wrocławskiego Nr 17 z 30.12.1996r., poz. 159, zm.: Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego Nr 118 z 23.06.2004r., poz. 2117, Nr 16 z 25.01.2008r., poz. 278	
156	Związek Komunalny Sokołów Podlaski z siedzibą w Sokołowie Podlaskim (woj. mazowieckie)	(9) : gm. Bielany, gm. Cerańów, gm. Jabłonna Lacka, gm. Kosów Lacki, gm. Repki, gm. Sabnie, m. Sokołów Podlaski, gm. Sokołów Podlaski, gm. Sterdyń	utworzenie zakładu utylizacji odpadów komunalnych, lokalny transport zbiorowy, zaopatrzenie w wodę, propagowanie ekologii, promocja walorów turystycznych	nieoznaczony	12.12.1996	Dz. Urz. Woj. Siedleckiego Nr 36 z 30.12.1996r., poz. 421, Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego Nr 117 z 11.06.2010r., poz. 2487	11.03.2014r. Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego z 20.03.2014r., poz. 2899
157	Związek Komunalny Gmin Do Spraw Wodociągów i Kanalizacji z siedzibą w Brzesku (woj. małopolskie)	(4) : m. i gm. Brzesko, gm. Dębno, gm. Wojnicz, gm. Zakliczyn	utrzymanie i eksploatacja urządzeń zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorczych urządzeń kanalizacyjnych, dostawa wody, odprowadzanie ścieków sanitarnych i ich oczyszczanie	nieoznaczony	24.04.1997	Dz. Urz. Woj. Tarnowskiego Nr 6 z 14.05.1997r., poz. 45	
158	Unia Gmin Powiatu Nyskiego z siedzibą w Nysie (woj. opolskie)	(2) : m. i gm. Korfantów, m. i gm. Nysa	rozwój i promocja turystyki (badania, rozwój i przetwarzanie informacji, szkolenia), ochrona środowiska	nieoznaczony	29.04.1997	Dz. Urz. Woj. Opolskiego Nr 16 z 18.06.1997r., poz. 91, zm.: Nr 76 z 29.09.2003r., poz. 1477	
159	Związek Gmin – Międzygminny Ośrodek Opiekuńczy z siedzibą w Pruszczu (woj. kujawsko-pomorskie)	(6) : gm. Bukowiec, gm. Jeżewo, gm. Lniano, gm. Pruszcz, m. i gm. Świecie, gm. Świekatowo	utrzymanie i prowadzenie Międzygminnego Ośrodka Opiekuńczego w Pruszczu, pozyskiwanie wolontariuszy do pracy z osobami starszymi i niepełnosprawnymi	nieoznaczony	9.05.1997r.	Dz. Urz. Woj. Bydgoskiego Nr 19 z 16.05.1997r., poz. 96	
160	Związek Gmin Nidzickich z siedzibą w Nidzicy (woj. warmińsko-mazurskie)	(3) : gm. Janowo, gm. Janowiec Kościelny, m. i gm. Nidzica	promocja walorów turystycznych, krajobrazowych oraz historycznych, ochrona środowiska, organizacja rejonowych wysypisk śmieci, oczyszczalnia ścieków, utylizacja odpadów, rozwój sieci komunikacyjnej i telekomunikacyjnej, restrukturyzacja rolnictwa, zagospodarowywanie nieruchomości byłych PGR, propagowanie ekologicznego rolnictwa i agroturystyki, melioracja i zaopatrzenie w wodę,	nieoznaczony	9.05.1997r.	Dz. Urz. Woj. Olsztyńskiego Nr 18 z 5.06.1997r., poz. 242	28.07.2008r. Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. Nr 125 z 11.08.2008r., poz. 2058

			ograniczenie bezrobocia, zapewnienie bezpieczeństwa publicznego, szkolenia dla pracowników samorządowych				
161	Związek Komunalny „Nieskażone Środowisko” z siedzibą w Łosicach (woj. mazowieckie)	(6) : gm. Huszlew, gm. Korczew, m. i gm. Łosice, gm. Olszanka, gm. Platerów, gm. Sarnaki	utrzymanie i eksploatacja składowiska odpadów, zbieranie, transport i przetwarzanie odpadów, tworzenie i prowadzenie selektywnej zbiórki odpadów, prowadzenie schroniska dla bezdomnych zwierząt, prowadzenie programów edukacyjnych i szkoleniowych	nieoznaczony	12.05.1997	Dz. Urz. Woj. Białkopodlaskiego Nr 3 z 30.05.1997r., poz. 22, zm.: Nr 2 z 23.02.1998r., poz. 26, Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego Nr 78 z 18.07.2000r., poz. 792, Nr 256 z 22.11.2005r., poz. 8389, z 25.08.2014r., poz. 8002, z 22.03.2019r., poz. 3798	
162	Związek Gmin Radomka z siedzibą w Przytyku (woj. mazowieckie)	(6) : gm. Jedlińsk, m. i gm. Przysucha, gm. Przytyk, gm. Wieniawa, gm. Wolanów, gm. Zakrzew	ochrona środowiska, opracowanie i realizacja programu retencji rzeki Radomka i jej dopływów, ochrona fauny i flory, usuwanie i oczyszczanie ścieków komunalnych i zanieczyszczeń stałych, rozwój turystyki, propagowanie ekologii, gospodarka zasobami wodnymi	nieoznaczony	21.05.1997	Dz. Urz. Woj. Radomskiego Nr 18 z 16.06.1997r., poz. 151	
163	Związek Komunalny Gmin „Oksza-Godziemba” z siedzibą w Rejowcu Fabrycznym (woj. lubelskie)	(4) : gm. Rejowiec, m. Rejowiec Fabryczny, gm. Rejowiec Fabryczny, gm. Siedliszcze	eksploatacja, konserwacja i remont urządzeń zbiorowego zaopatrzenia w wodę i urządzeń kanalizacyjnych, usługi instalacyjno-montażowe	nieoznaczony	10.06.1997	Dz. Urz. Woj. Chełmskiego Nr 7 z 14.07.1997r., poz. 30	30.07.2001r. Dz. Urz. Woj. Lubelskiego Nr 77 z 25.09.2001r., poz. 1153
164	Warmiński Związek Gmin z siedzibą w Olsztynie (woj. warmińsko-mazurskie)	(9) : gm. Barczewo, m. i gm. Dobre Miasto, gm. Dywity, gm. Gietrzwałd, gm. Jonkowo, m. Olsztynek, gm. Purda, gm. Stawiguda, gm. Świątki	wdrażanie programu rozwoju i wykorzystania odnawialnych źródeł energii, upowszechnianie programu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych, opieka nad bezdomnymi zwierzętami, prowadzenie schroniska dla zwierząt, koordynacja działań w zakresie zachowania dziedzictwa kulturowego, gospodarki przestrzennej, rozwoju infrastruktury technicznej, wdrażania produktów turystycznych	nieoznaczony	9.09.1997r.	Dz. Urz. Woj. Olsztyńskiego Nr 26 z 19.09.1997r., poz. 346, zm.: Dz. Urz. Woj. Warmińsko-Mazurskiego Nr 107 z 2.09.2002r., poz. 1640, Nr 9 z 9.01.2006r., poz. 281, Nr 8 z 21.01.2010, poz. 255, z 25.04.2012r., poz. 1372, z 23.07.2012r., poz. 2114, z 3.09.2013r., 2601, z 8.02.2016r., poz. 714	
165	Związek Gmin Bolesław i Mędrzechów z siedzibą z siedzibą w Mędrzechowie	(2) : gm. Bolesław, gm. Mędrzechów	utrzymanie i eksploatacja urządzeń zbiorowego zaopatrzenia w wodę, sieci kanalizacyjnej oraz oczyszczalni ścieków w Pawłowie, dostawa wody	nieoznaczony	9.09.1997r.	Dz. Urz. Woj. Tarnowskiego Nr 11 z 24.09.1997r., poz. 107,	

	(woj. małopolskie)		do odbiorców			zm.: Dz. Urz. Woj. Małopolskiego Nr 234 z 4.05.2009r., poz. 1654	
166	Związek Gmin EKOWOD” z siedzibą w Lidzbarku Warmińskim (woj. warmińsko-mazurskie)	(4) : gm. Górowo Iławeckie, gm. Kolno, gm. Lidzbark Warmiński, gm. Lubomino	eksploatacja i rozbudowa urządzeń zaopatrzenia w wodę i urządzeń kanalizacyjnych	nieoznaczony	10.09.1997	Dz. Urz. Woj. Olsztyńskiego Nr 26 z 19.09.1997r., poz. 345, zm. Nr 4 z 10.03.1998r., poz. 52, Dz. Urz. Woj. Warmińsko-Mazurskiego Nr 57 z 10.05.2002r., poz. 891, Nr 51 z 16.04.2004r., poz. 653, Nr 93 z 11.07.2006r., poz. 1559, z 26.08.2016r., poz. 3435, z 10.08.2017r., poz. 3376, z 30.04.2019r., poz. 2257, z 30.12.2020r., poz. 5377	
167	Wspólnota Gmin Ziemi Bielskiej z siedzibą w Bielsku-Białej (woj. śląskie)	(9) : gm. Bestwina, m. Bielsko-Biała, gm. Jasienica, gm. Jaworze, gm. Kozy, gm. Porąbka, m. Szczyrk, m. i gm. Wilamowice, gm. Wilkowice	inicjatywy z zakresu kultury, oświaty i sportu, rekreacji i turystyki, planu przestrzennego, gospodarki wodno-ciekowej, ochrony zdrowia mieszkańców, ochrony środowiska, organizacji transportu drogowego i właściwego utrzymania dróg	nieoznaczony	17.09.1997	Dz. Urz. Woj. Bielskiego Nr 14 z 14.10.1997r., poz. 118	3.12.2007r. Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 215 z 27.12.2007r., poz. 4663
168	Związek Gmin Kanału Elbląskiego i Pojezierza Iławskiego z siedzibą w Ostródzie (woj. warmińsko-mazurskie)	(11) : m. Elbląg, gm. Iława, m. Iława, gm. Małdyty, m. i gm. Miłomłyn, gm. Morąg, m. Ostróda, gm. Ostróda, gm. Pasłęk, gm. Rychliki, gm. Zalewo	promocja walorów przyrodniczo-kulturowych, propagowanie żeglugi śródlądowej i przybrzeżnej, wspieranie restytucji i rewitalizacji lokalnych dróg i szlaków wodnych, propagowanie działań proekologicznych, ochrony środowiska i przyrody, wspieranie ochrony i opieki nad zabytkami, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego, propagowanie idei i zasad zrównoważonego rozwoju, wspieranie turystyki i krajoznawstwa, popularyzacja sportów wodnych oraz wypoczynku rodzin, dzieci i młodzieży, wspieranie rozwoju lokalnej przedsiębiorczości	nieoznaczony	20.10.1997	Dz. Urz. Woj. Olsztyńskiego Nr 31 z 13.11.1997r., poz. 440, Dz. Urz. Woj. Warm-Maz. z 31.08.2018r., poz. 3782	26.05.2020r. (przekształcenie w związek powiatowo-gminny) Dz. Urz. Woj. Warmińsko-Mazurskiego z 10.06.2020r., poz. 2525
169	Celowy Związek Gmin CZG-12 z siedzibą w Długoszynie (woj. lubuskie)	(15) : gm. Bledzew, m. i gm. Cybinka, m. i gm. Dębno (*), gm. Górzycyca, m. Kostrzyn n. Odrą, gm. Krzeszyce, m. i gm. Lubniewice, gm. Łagów, m. i gm. Międzyrzecz, m. i	eksploatacja Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych w Długoszynie, gospodarka odpadami komunalnymi, działania edukacyjne w zakresie selektywnego zbierania odpadów	nieoznaczony	31.10.1997	Dz. Urz. Woj. Gorzowskiego Nr 11 z 22.12.1997r., poz. 129, zm.: Dz. Urz. Woj. Lubuskiego Nr 36 z 29.12.2000r., poz. 436,	

		gm. Ośno Lubuskie, m. i gm. Rzepin, gm. Słońsk, m. i gm. Sulęcín, m. i gm. Torzym, m. i gm. Witnica (* – gmina z terenu woj. zachodniopomorskiego)				Nr 21 z 8.04.2003r., poz. 397, z 3.09.2013r., poz. 1924, z 7.08.2017r., poz. 1734, z 12.04.2019r., poz. 1203, z 7.02.2020r., poz. 458	
170	Łańcucko-Leżajski Związek Gmin Turystycznych z siedzibą w Łańcucie (woj. podkarpackie)	(9) : gm. Białobrzegi, gm. Czarna, gm. Grodzisko Dolne, gm. Kuryłówka, m. Leżajsk, m. Łańcut, gm. Markowa, gm. Rakszawa, gm. Żółńia	turystyka, ochrona dziedzictwa kulturowego (obyczaje i obrzędy lokalne), ochrona środowiska, propagowanie ekologii	nieoznaczony	31.10.1997	Dz. Urz. Woj. Rzeszowskiego Nr 12 z 9.12.1997r., poz. 140	25.08.2010r. Dz. Urz. Woj., Podkarpackiego Nr 84 z 10.09.2010r., poz. 1576
171	Związek Gmin Dorzecza Wisłoki z siedzibą w Jaśle (woj. podkarpackie)	(22) : gm. Biecz (*), gm. Brzostek, gm. Brzyska, gm. Chorkówka, gm. Czarna, m. Dębica, gm. Dębica, gm. Dębowiec, gm. Jodłowa, m. Jasło, gm. Jasło, m. i gm. Jedlicze, gm. Kołaczyce, gm. Krempna, gm. Nowy Żmigród, gm. Osiek Jasielski, m. Pilzno, gm. Sękowa (*), gm. Skołyszyn, gm. Szerzyny, gm. Tarnowiec, gm. Żyraków. (* – gminy z terenu woj. małopolskiego)	ochrona środowiska, podejmowanie działań na rzecz rozwoju energii odnawialnej, edukacja ekologiczna, zaopatrzenie w wodę, prowadzenie działań na rzecz budowy zbiornika retencyjnego Kąty-Myscowa na rzece Wisłocie, wspomaganie działań na rzecz zabezpieczenia mieszkańców przed skutkami powodzi, promocja Związku i gmin członkowskich, przeciwdziałanie bezrobociu i ograniczanie jego skutków, wspieranie inicjatyw na rzecz społeczeństwa informacyjnego	nieoznaczony	12.11.1997	Dz. Urz. Woj. Krośnieńskiego Nr 24 z 1.12.1997r., poz. 177, zm.: Dz. Urz. Woj. Podkarpackiego Nr 18 z 15.03.2003r., poz. 359, Nr 44 z 2.06.2010r., poz. 996, z 22.07.2013r., poz. 2816, z 16.03.2016r., poz. 1021, z 2.04.2019r., poz. 2051	
172	Związek Międzygminny „Koniński Region Komunalny” z siedzibą w Koninie (woj. wielkopolskie)	(9) : gm. Golina, gm. Grodziec, gm. Kazimierz Biskupi, m. Konin, gm. Kramsk, gm. Krzymów, m. i gm. Rychwał, gm. Rzgów, gm. Stare Miasto	ochrona środowiska, gospodarka wodna, zbiórka i utylizacja odpadów komunalnych, organizacja transportu zbiorowego, likwidacja bezrobocia, przeciwdziałanie alkoholizmowi	nieoznaczony	9.01.1998r.	Dz. Urz. Woj. Konińskiego Nr 3 z dnia 16.01.1998r., poz. 13, zm.: Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego Nr 21 z 27.04.1999r., poz. 463, Nr 10 z 16.02.2000r., poz. 113, Nr 30 z 10.05.2000r., poz. 352, Nr 41 z 15.03.2002r., poz. 1208, Nr 55 z 26.04.2004r., poz. 1266, Nr 169 z 8.12.2005r., poz. 4542, Nr 156 z 9.10.2006r., poz. 3722, Nr 155 z 5.08.2010r., poz. 2955, z	8.01.2015r. Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego z 23.01.2015r., poz. 376

						13.02.2013r., poz. 1524	
173	Związek Gmin Kcynia, Nakło, Szubin z siedzibą w Nakle nad Notecią (woj. kujawsko-pomorskie)	(3) : m. i gm. Kcynia, m. i gm. Nakło, m. i gm. Szubin	budowa i eksploatacja wspólnego wysypiska odpadów komunalnych w Rozważynie, świadczenie usług w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi	nieoznaczony	20.01.1998	Dz. Urz. Woj. Bydgoskiego Nr 8 z 9.02.1998r., poz. 37	
174	Związek Komunalny Gmin „Komunikacja Międzygminna” z siedzibą w Olkuszu (woj. małopolskie)	(4) : gm. Bolesław, m. Bukowno, gm. Klucze, m. i gm. Olkusz	organizacja i koordynacja lokalnego transportu zbiorowego (badanie natężenia ruchu, uzgadnianie i opracowywanie rozkładów jazdy, emisja i dystrybucja biletów, wykonywanie usług przewozowych), kontrola realizowanych usług, administrowanie przystankami i dworcami autobusowymi, przeprowadzanie analiz sytuacji rynkowej	nieoznaczony	28.01.1998	Dz. Urz. Woj. Katowickiego Nr 6 z 12.03.1998r., poz. 40, oraz w Dz. Urz. Woj. Małopolskiego Nr 163 z 22.08.2002r., poz. 2489, Nr 212 z 19.04.2005r., poz. 1427	
175	Związek Komunalny Gmin „Czyste Miasto, Czysta Gmina” z siedzibą w Kaliszu (woj. wielkopolskie)	(23) : gm. Blizanów, gm. Brzeziny, gm. Ceków Kolonia, gm. i m. Dobra, gm. Godziesze Wielkie, gm. Gołuchów, gm. Goszczanów(*), m. Kalisz, gm. Kawęczyn, gm. Koźminek, gm. Lisków, gm. Malanów, gm. Mycielin, gm. Opatówek, m. Stawiszyn, m. Sieradz(*), gm. Sieradz (*), gm. Szczytniki, gm. i m. Tuliszków, m. Turek, gm. i m. Warta(*), gm. Wróblew(*), gm. Żelazków (*) – gminy z terenu woj. łódzkiego	wybudowanie i eksploatacja Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych „Orli Staw”, przetwarzanie odpadów komunalnych, prowadzenie działalności edukacyjnej	nieoznaczony	4.02.1998r.	Dz. Urz. Woj. Kaliskiego Nr 3 z 27.02.1998r., poz. 17, zm.: Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego Nr 61 z 3.09.1999r., poz. 1288, Nr 179 z 15.10.2009r., poz. 3028, z 13.02.2013r., poz. 1500, z 26.02.2016r., poz. 1597, z 4.12.2020r., poz. 9221	
176	Ekologiczny Związek Gmin „Działdowszczyzna” z siedzibą w Działdowie (woj. warmińsko-mazurskie)	(12) : m. Działdowo, gm. Działdowo, gm. Grodziecno, gm. Howo-Osada, gm. Janowiec Kościelny, gm. Janowo, gm. Kozłowo, m. Lidzbark, m. Lubawa, m. Nidzica, gm. Płońska, gm. Rybno	wdrażanie i koordynowanie programów rozwoju ekologicznego, edukacja ekologiczna społeczeństwa, ochrona powietrza, wód i lasów, powstrzymania degradacji ekologicznej obszaru zlewni rzek Wel, Drwęca i Wkra, Orzyc, Mławka i Łyna oraz poprawa jakości ich wód, ochrona krajobrazu będącego bazą do rekreacji i turystyki, ochrona ziemi przed odpadami komunalnymi i przemysłowymi, tworzenie warunków do utrzymania czystości i porządku, gospodarka odpadami, budowa i eksploatacja obiektów i instalacji służących do przetwarzania odpadów komunalnych, budowa i eksploatacja instalacji do unieszkodliwiania zwłok padłych zwierząt, budowa obiektów służących zapobieganiu	nieoznaczony	24.02.1998	Dz. Urz. Woj. Ciechanowskiego Nr 6 z 12.03.1998r., poz. 23-27, Dz. Urz. Woj. Warmińsko-Mazurskiego Nr 180 z 17.12.2004r., poz. 2313, Nr 53 z 17.04.2009r., poz. 849, Nr 108 z 20.07.2010r., poz. 1597, z 30.05.2012r., poz. 1707, z 12.11.2014r., poz. 3673, z 26.01.2015r., poz. 419, z 29.01.2019r., poz. 670	

			bezdolności zwierząt, organizacja systemu selektywnej zbiórki odpadów, recykling				
177	Związek Miast i Gmin Zlewni Wdy z siedzibą w Czarnej Wodzie (woj. pomorskie)	(10) : gm. Bukowiec (*), m. Czarna Woda, m.i gm. Czersk, gm. Drzycim (*), gm. Dziemiany, gm. Kaliska, gm. Lubichowo, gm. Osie (*), gm. Osiek, m. i gm. Świecie (*) (* – gminy z tereny woj. kujawsko-pomorskiego	ochrona i kształtowanie środowiska (wody, ziemi, powietrza i krajobrazu), budowa i modernizacja, oczyszczalni ścieków i urządzeń kanalizacyjnych, turystyka	nieoznaczony	8.07.1998r.	Dz. Urz. Woj. Gdańskiego Nr 45 z 23.07.1998r., poz. 166	
178	Związek Gmin „Izta” z siedzibą w Tarnowie Opolskim (woj. opolskie)	(2) : gm. Izbicko, gm. Tarnów Opolski	budowa i eksploatacja oczyszczalni ścieków oraz kanalizacji sanitarnej	nieoznaczony	30.07.1998	Dz. Urz. Woj. Opolskiego Nr 25 z 8.09.1998r., poz. 147	
179	Związek Gmin Chojnickich z siedzibą w Chojnicach (woj. pomorskie)	(2) : m. Chojnice, gm. Chojnice	poprawa, przywracanie i ratowanie zdrowia mieszkańców: porady lekarskie, pielęgnacja, orzekanie o stanie zdrowia i czasowej niezdolności do pracy, opieka nad dziećmi i młodzieżą, badania powszechne, profilaktyka stomatologiczna	nieoznaczony	30.07.1998	Dz. Urz. Woj. Bydgoskiego Nr 54 z 11.09.1998r., poz. 260	
180	Związek Gmin Dorzecza Górnej Skawy - Świnna Poręba z siedzibą w Suchej Beskidzkiej (woj. małopolskie)	(4) : gm. Jordanów, gm. Stryszawa, m. Sucha Beskidzka, gm. Zawoja	gospodarka odpadami, utrzymanie porządku i czystości, prowadzenie działań informacyjnych i edukacyjnych w ww. zakresie	nieoznaczony	7.08.1998r.	Dz. Urz. Woj. Bielskiego Nr 16 z 14.09.1998r., poz. 265, zm.: Dz. Urz. Woj. Małopolskiego Nr 373 z 4.12.2004r., poz. 3979, z 19.02.2015r., poz. 881	
181	Związek Gmin Śnieżnickich z siedzibą w Bystrzycy Kłodzkiej (woj. dolnośląskie)	(4) : m. i gm. Bystrzyca Kłodzka, m. i gm. Łądek Zdrój, m. i gm. Międzyzlesie, m. i gm. Stronie Śląskie	turystyka i promocja, ochrona środowiska naturalnego, wykonywanie badań i ekspertyz dla gmin, szkolenia	nieoznaczony	14.08.1998	Dz. Urz. Woj. Wałbrzyskiego Nr 30 z 30.09.1998r., poz. 219	
182	Międzygminny Związek „Planowanie Przestrzenne” z siedzibą w Kielcach (woj. świętokrzyskie)	(7) : gm. Bliżyn, Imielno, m. i gm. Kazimierza Wielka, m. i gm. Małogoszcz, gm. Oksa, gm. Sobków, gm. Wodzisław	sporządzanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, sporządzanie prognoz skutku wpływu ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na środowisko przyrody, dokonywanie analiz przestrzennych i przygotowywanie analiz zmian, przygotowywanie projektów decyzji w przypadku braku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego	nieoznaczony	26.08.1998	Dz. Urz. Woj. Kieleckiego Nr 37 z 14.09.1998r., poz. 235, zm.: Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego Nr 42 z 19.08.2000r., poz. 406, Nr 146 z 9.10.2002r., poz. 1797, Nr 214 z 15.09.2003r., poz. 1998, Nr 100 z 25.06.2004r., poz. 1433, Nr 47 z 7.03.2005r., poz. 623, Nr 75 z 17.03.2006r., poz.	

						1035, Nr 295 z 8.11.2010r., poz. 3039, z 8.12.2014r., poz. 3325, z 26.10.2016r., poz. 3170, z 16.10.2019r., poz., 3992	
183	Związek Międzygminny „Gazociąg” z siedzibą w Radoszycach (woj. świętokrzyskie)	(10) : gm. Falków, gm. Krasocin, gm. Łopuszno, gm. Mniów, gm. Piekoszków, gm. Radoszyce, gm. Ruda Maleniecka, gm. Słupia Konecka, gm. Smyków, gm. Strawczyn	budowa i eksploatacja gazociągu	nieoznaczony	26.08.1998	Dz. Urz. Woj. Kieleckiego Nr 37 z 14.09.1998r., poz. 234, zm.: Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego Nr 32 z 3.07.2000r., poz. 308	8.04.2011r. Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego Nr 110 z 29.04.2011r., poz. 1188
184	Unia Gmin Nysy Kłodzkiej z siedzibą w Otmuchowie (woj. opolskie)	(5) : gm. Bardo (*), gm. Kamieniec Ząbkowski (*), gm. Łambinowice, m. i gm. Otmuchów, gm. Paczków (* – gminy z terenu woj. dolnośląskiego	rozwój i promocja turystyki, badania i ekspertyzy w powyższym zakresie, ochrona środowiska naturalnego, publikacja wydawnictw informacyjno-promocyjnych	nieoznaczony	3.09.1998r.	Dz. Urz. Woj. Opolskiego Nr 30 z 2.11.1998r., poz. 285	
185	Związek Komunalny „MIERZEJA” z siedzibą w Stegnie (woj. pomorskie)	(2) : gm. Stegna, gm. Sztutowo	eksploatacja kanalizacji sanitarnej i oczyszczalni ścieków	nieoznaczony	15.09.1998	Dz. Urz. Woj. Elbląskiego Nr 22 z 30.09.1998r., poz. 150	30.04.2010r. Dz. Urz. Woj. Pomorskiego Nr 79 z 1.06.2010r., poz. 1438
186	Międzygminny Związek Komunalny z siedzibą w Parczewie (woj. lubelskie)	(8) : gm. Czemierniki, gm. Janów Podlaski, gm. Komarówka Podlaska, gm. Konstantynów, gm. Milanów, gm. Podedwórze, gm. Rossosz, gm. Ulan-Majorat	zaopatrzenie w wodę, odprowadzanie i oczyszczanie ścieków, edukacja ekologiczna, ochrona środowiska, promocja gmin	nieoznaczony	22.12.1998	Dz. Urz. Woj. Białkopodlaskiego Nr 14 z 28.12.1998r., poz. 215, Dz. Urz. Woj. Lubelskiego z 5.02.2013r., poz. 584, z 18.04.2019r., poz. 2588	
187	Związek Międzygminny „Strefa usług komunalnych” w m. Kraśniku (lubelskie)	(7): gm. Dzierzkowice, m. Kraśnik, gm. Kraśnik, gm. Strzyżewice, gm. Urzędów, gm. Wilkołaz, gm. Zakrzówek	ochrona środowiska, budowa i utrzymanie składowiska odpadów komunalnych, dowóz, segregacja i utylizacja odpadów komunalnych, gospodarka odpadami komunalnymi, budowa i prowadzenie grzebowniska zwłok zwierzęcych, budowa i utrzymanie instalacji do wytwarzania energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii	nieoznaczony	6.08.1999r.	Dz. Urz. Woj. Lubelskiego Nr 34 z 16.08.1999r., poz. 355, zm.: Nr 112 z 25.09.2002r., poz. 2511, z 21.11.2016r., poz. 4570	
188	Międzygminny Związek Komunalny z siedzibą w Międzyrzeczu Podlaskim (woj. lubelskie)	(3) : gm. Drelów, gm. Międzyrzec Podlaski, gm. Trzebieszów	ochrona środowiska, utworzenie i prowadzenie wspólnego wysypiska, utylizacja śmieci, odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych, ochrona wód, powietrza i gleby,	nieoznaczony	16.08.1999	Dz. Urz. Woj. Lubelskiego Nr 34 z 16.08.1999r., poz. 354, zm.: Nr 67 z 9.05.2003r.,	

			zagospodarowywanie wyrobisk poźwirowych, prowadzenie cmentarza komunalnego, ochrona p/pożarowa, utrzymanie ochotniczych straży pożarnych, zagospodarowanie przestrzenne, renowacja i ochrona zabytków, zadania z zakresu opieki społecznej i świadczeń rodzinnych, unieszkodliwianie zwłok zwierzęcych, rozwój turystyki, sportu i rekreacji, przeciwdziałanie alkoholizmowi, narkomanii i przemocy w rodzinie			poz. 1821, Nr 175 z 5.10.2004r., poz. 2427, Nr 133 z 24.12.2008r., poz. 3141, z 23.12.2013, poz. 5462, z 22.04.2014r., poz. 1686, z 10.11.2016r., poz. 4346, z 6.06.2017r., poz. 2553, z 7.09.2017r., poz. 3533, t.j. z 20.02.2018r., poz. 777	
189	Związek Międzygminny Odra-Warta z siedzibą w Słubicach (woj. lubuskie)	(8) : gm. Bledzew, m. i gm. Cybinka, gm. Górzycy, m. Krosno Odrzańskie, m. i gm. Międzyrzecz, m. i gm. Rzepin, gm. Słońsk, m. i gm. Słubice	zaopatrzenie w gaz, energię elektryczną i ciepłą oraz wodę, odprowadzanie i utylizacja nieczystości, budowa i eksploatacja sieci elektroenergetycznej, sieci energii cieplnej, sieci gazowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej	nieoznaczony	20.12.1999	Dz. Urz. Woj. Lubuskiego Nr 1 z 5.01.2000r., poz. 3, Nr 48 z 7.07.2006r., poz. 1091, Nr 120 z 23.12.2010r., poz. 1946	
190	Związek Międzygminny Inwestkom z siedzibą w Skarbmierzu Osiedle (woj. opolskie)	(2) : m. Brzeg, gm. Brzeg	zagospodarowanie terenu po wojskach Federacji Rosyjskiej, zaopatrzenie terenów w wodę, kanalizację, gaz, energię elektryczną i ciepłą, utrzymanie dróg, porządku i czystości, informacja i promocja	nieoznaczony	21.12.1999	Dz. Urz. Woj. Opolskiego Nr 9 z 31.01.2000r., poz. 38	
191	Związek Celowy Gmin MG – 6 z siedzibą w Gorzowie Wielkopolskim (woj. lubuskie)	(6) : gm. Bogdaniec, gm. Deszczno, m. Gorzów Wielkopolski, gm. Kłodawa, gm. Lubiszyn, gm. Santok	gospodarka odpadami, zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków, zapobieganie bezdomności zwierząt (budowa schroniska), opracowywanie planów i studiów zaopatrzenia w energię i paliwa odnawialne, edukacja społeczności lokalnej w zakresie zadań realizowanych przez Związek	nieoznaczony	21.12.1999	Dz. Urz. Woj. Lubuskiego Nr 41 z 28.12.1999r., poz. 443, zm.: Nr 56 z 14.06.2002r., poz. 682, Nr 99 z 1.10.2008r., poz. 1474, z 26.04.2012r., poz. 934, z 25.03.2013r., poz. 855, z 9.05.2019r., poz. 1432	
192	Związek Gmin Dorzecza Rudawy, Rudna i Sanki z siedzibą w Zabierzowie (woj. małopolskie)	(6) : m. i gm. Alwernia, gm. Czernichów, gm. Jerzmanowice-Przeginia, m. i gm. Krzeszowice, gm. Liszki, gm. Zabierzów	powstrzymanie degradacji wód powierzchniowych i głębinowych, realizacja programu utrzymania wód w czystości, zaopatrzenie w wodę	nieoznaczony	17.01.2000	Dz. Urz. Woj. Małopolskiego Nr 11 z 14.02.2000r., poz. 86	28.02.2012r. Dziennik Urzędowy Województwa Małopolskiego z 19.03.2012r., poz. 1151
193	Związek Gmin Dorzecza Rzeki Łososina w Limanowej (woj. małopolskie)	(6) : gm. Dobra, gm. Laskowa, m. Limanowa, gm. Limanowa, gm. Słopnice, gm. Tymbark	poprawa stanu środowiska naturalnego poprzez: budowę, rozbudowę sieci kolektorów sanitarnych i oczyszczalni ścieków, budowa zbiornika w Młynem, organizację i wdrażanie systemu zbiórki, segregacji, składowania i utylizacji	nieoznaczony	19.01.2000	Dz. Urz. Woj. Małopolskiego Nr 17 z 7.03.2000r., poz. 149	14.05.2010r. Dz. Urz. Woj. Małopolskiego Nr 284 z 28.05.2010r.,

			odpadów stałych, modernizację lub budowę nowego składowiska odpadów, poprawę czystości powietrza, rozwój infrastruktury turystycznej i drogowej				poz. 1891
194	Związek Gmin Dorzecza Iny z siedzibą w Marianowie (woj. zachodniopomorskie)	(6) : m. i gm. Dobrzany, gm. Dolice, gm. Marianowo, m. Maszewo, m. Recz, m. i gm. Suchań	ochrona wód, ziemi i powietrza oraz krajobrazu będących bazą dla rekreacji i turystyki	nieoznaczony	24.02.2000	Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego Nr 14 z 29.03.2000r., poz. 143, Nr 74 z 6.08.2010r., poz. 1340	26.07.2011r. Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego Nr 98 z 16.08.2011r., poz. 1797
195	Związek Gmin Ińskiego Parku Krajobrazowego z siedzibą w Węgorzynie (woj. zachodniopomorskie)	(4) : m. i gm. Chociwel, gm. Dobra, m. i gm. Ińsko, m. i gm. Węgorzyno	zagospodarowanie środowiska przyrodniczego Ińskiego Parku Krajobrazowego: ochrona wód, ziemi i powietrza oraz krajobrazu będących bazą dla rekreacji i turystyki	nieoznaczony	3.03.2000r.	Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego Nr 14 z 29.03.2000r., poz. 144	
196	Związek Międzygminny „Ekologia” z siedzibą w Jędrzejowie (woj. świętokrzyskie)	(9) : gm. Imielno, m. i gm. Jędrzejów, m. i gm. Małgoszcz, gm. Nagłowice, gm. Oksa, m. Sędziszów, gm. Słupia Jędrzejowska, gm. Sobków, gm. Wodzisław	gospodarka odpadami, inwestycja, promocja i marketing w zakresie zadań związku	nieoznaczony	4.03.2000r.	Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego Nr 15 z 15 marca 2000r., poz. 114, z 16.10.2012r., poz. 2876	
197	Związek Gmin „Bledzew-Przytoczna-Skwierzyna” z siedzibą w Skwierzynie (woj. lubuskie)	(3) : gm. Bledzew, gm. Przytoczna, m. i gm. Skwierzyna	ochrona zdrowia, prowadzenie szpitala międzygminnego w Skwierzynie	nieoznaczony	21.03.2000	Dz. Urz. Woj. Lubuskiego Nr 6 z 31.03.2000r., poz. 80, zm.: Nr 88 z 30.09.2002r., poz. 1112	
198	Związek Komunalny Gmin Ziemi Chełmskiej z siedzibą w m. Chełmie (woj. lubelskie)	(23) : gm. Białopole, m. Chełm, gm. Chełm, gm. Dorohusk, gm. Dubienka, gm. Horodło, gm. Hrubieszów, gm. Kamień, gm. Kraśniczyn, gm. Leśniowice, gm. Rejowiec, m. Rejowiec Fabryczny, gm. Rejowiec Fabryczny, gm. Ruda-Huta, gm. Sawin, gm. Siedliszcze, gm. Siennica Różana, gm. Uchanie, gm. Wierzbica, gm. Włodawa, gm. Wojsławice, gm. Wola Uhruska, gm. Żmudź	rekultywacja składowisk odpadów, unieszkodliwianie odpadów komunalnych, eksploatacja, konserwacja, remont i rekultywacja wysypisk gminnych, usługi w zakresie utrzymania czystości i porządku wdrożenie systemu gospodarowania odpadami, działania proekologiczne	nieoznaczony	15.05.2000	Dz. Urz. Woj. Lubelskiego Nr 16 z 12.06.2000r., poz. 341, zm.: Nr 3 z 6.01.2006r., poz. 36, Nr 118 z 5.11.2008r., poz. 2828, z 11.01.2012r., poz. 89, z 18.07.2013r., poz. 3507	7.02.2020r. Dz. Urz. Woj. Lubelskiego z 25.02.2020r., poz. 1340
199	Związek Gmin Puszczy Knyszyńskiej Dorzecza Rzeki Supraśl z siedzibą w Supraślu (woj. podlaskie)	(2) : gm. Gródek, m. i gm. Supraśl	ochrona wód dorzecza rzeki Supraśl i Świsłocz w zakresie budowy kanalizacji sanitarnej, wodociągów oraz systemu podczyszczającego wody opadowe, realizacja infrastruktury	nieoznaczony	17.05.2000	Dz. Urz. Woj. Podlaskiego Nr 16 z 6.06.2000r., poz. 193, Nr 244 z 10.10.2006r., poz.	11.03.2014r. Dz. Urz. Woj. Podlaskiego z 25.03.2014r.,

			drogowej, szkół podstawowych, gimnazjów, hal sportowych i krytych pływalni, rozwój turystyki i agroturystyki, ochrona powietrza (ograniczenie niskiej emisji, wykorzystanie alternatywnych źródeł energii)			2405, z 20.08.2013r., poz. 3234	poz. 1283
200	Związek Gmin Powiatu Radomszczańskiego z siedzibą w Gidlach (woj. łódzkie)	(12): gm. Dobryszyce, gm. Gidle, gm. Gomunice, gm. Kobiele Wielkie, gm. Kodrąb, gm. Lgota Wielka, gm. Ładzice, gm. Masłowice, m. Przedbórz, gm. Radomsko, gm. Wielgomłyny, gm. Żytno	ochrona środowiska, edukacja ekologiczna, poprawa gospodarki wodnej, promocja turystyczna, kulturalna i gospodarcza gmin, zaopatrzenie w wodę, funkcjonowanie sieci wodociągowych i kanalizacji, gazyfikacja, elektryfikacja, ciepłownictwo, rozbudowa dróg	nieoznaczony	1.06.2000r.	Dz. Urz. Woj. Łódzkiego Nr 87 z 30.06.2000r., poz. 474	
201	Związek Gmin Dorzecza Wideł Rzek Dunajec i Poprad z siedzibą w Rytrze (woj. małopolskie)	(3): gm. Łącko, gm. Rytro, gm. Stary Sącz	doprowadzenie i utrzymanie stanu wód rzek w naturalnej czystości, budowa i rozbudowa kolektorów sanitarnych, oczyszczalni ścieków i sieci wodociągowych, organizacja i wdrażanie systemu zbiórki, segregacji, składowania i utylizacji odpadów stałych, poprawę czystości powietrza, ekologia, rozwój infrastruktury turystycznej	nieoznaczony	15.06.2000	Dz. Urz. Woj. Małopolskiego Nr 59 z 28.08.2000r., poz. 578	
202	Związek Międzygminny Gmin Dorzecza Rzeki Raduni z siedzibą w Kartuzach (woj. pomorskie)	(7): gm. Chmielno, gm. Kartuzy, gm. Kolbudy, gm. Przodkowo, gm. Przywidz, gm. Somonino, gm. Stężycza	ochrona środowiska, budowa oczyszczalni ścieków i kanalizacji sanitarnej, budowa zakładów utylizacji odpadów stałych, melioracja, turystyka.	nieoznaczony	1.07.2000r.	Dz. Urz. Woj. Pomorskiego Nr 79 z 11.08.2000r., poz. 481	
203	Zamojsko-Roztoczański Związek Gmin z siedzibą w Zamościu (woj. lubelskie)	(10): gm. Adamów, gm. Grabowiec, m. i gm. Krasnobród, gm. Łabunie, gm. Miączyn, gm. Nielisz, gm. Sitno, gm. Stary Zamość, gm. Sułów, m. i gm. Zwierzyniec	ochrona środowiska, gazyfikacja, utylizacja odpadów, budowa kanalizacji sanitarnej i oczyszczalni ścieków	nieoznaczony	18.09.2000	Dz. Urz. Woj. Lubelskiego Nr 60 z 18.10.2000r., poz. 733	
204	Ekologiczny Związek Gospodarki Odpadami Komunalnymi z siedzibą w Rzędowie (woj. świętokrzyskie)	(6): gm. Oleśnica, gm. Pacanów, m. i gm. Połaniec, m. i gm. Staszów, gm. Szydłów, gm. Tuczępy	usuwanie, składowanie, utylizacja i zagospodarowywanie odpadów oraz surowców wtórnych, ochrona środowiska, ekologia	nieoznaczony	19.09.2000	Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego Nr 58 z 19.10.2000r., poz. 525, z 26.03.2012r., poz. 944, z 30.01.2015r., poz. 380, z 18.05.2016r., poz. 1611	
205	Związek Międzygminny „Kolski Region Komunalny” z siedzibą w Kole (woj. wielkopolskie)	(9) : gm. Babiak, gm. Chodów, m. Dąbie, gm. Grzegorzew, m. i gm. Kłodawa, gm. Kościelec,	działania na rzecz ochrony środowiska i przyrody oraz gospodarki wodnej, utrzymanie czystości i porządku na terenie gmin, zapewnienie budowy, utrzymania i eksploatacji urządzeń do odzysku	nieoznaczony	21.09.2000	Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego Nr 68 z 12.10.2000r., poz. 921, zm.: Nr 125 z	3.02.2015r. Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego z

		gm. Olszówka, gm. Osiek Mały, m. i gm. Przedecz	lub unieszkodliwiania odpadów komunalnych, składowisk odpadów komunalnych, stacji zlewnych, zbiórka, gospodarka odpadami, poprawa infrastruktury technicznej gmin, organizacja wspólnego międzygminnego transportu zbiorowego, edukacja samorządowa, ograniczenie bezrobocia, wychowanie w trzeźwości, budowa i organizacja schronisk dla bezdomnych zwierząt, tworzenie grzebowisk, zbiorowe zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków, rozwój turystyki, promocja gmin			22.07.2003r., poz. 2342, Nr 208 z 24.12.2007r., poz. 4952, z 24.01.2014r., poz. 566	12.02.2015r., poz. 747
206	Związek Międzygminny „Warszawski Związek Wodociągów i Kanalizacji” z siedzibą w Warszawie (woj. mazowieckie)	(15): Warszawa-Bemowo, Warszawa-Białołęka, Warszawa-Bielany, Warszawa-Centrum, Warszawa-Rembertów, Warszawa-Targówek, Warszawa-Ursus, Warszawa-Ursynów, Warszawa-Wawer, Warszawa-Wilanów, Warszawa-Włochy, gm. Michałowice, gm. Piastów, m. i gm. Ożarów Mazowiecki, gm. Żąbki.	zaopatrzenie w wodę, kanalizacja sanitarna i deszczowa, odprowadzanie i oczyszczanie ścieków komunalnych	nieoznaczony	20.11.2000	Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego Nr 149 z 13.12.2000r., poz. 1420.	
207	Związek Gmin Gubin w Gubinie (woj. lubuskie)	(2): m. Gubin, gm. Gubin.	ochrona zdrowia, prowadzenie szpitala międzygminnego	nieoznaczony	25.10.2000	Dz. Urz. Woj. Lubuskiego Nr 30 z 7.11.2000r., poz. 354	
208	Związek Międzygminny „Obra” z siedzibą w Berzynie (woj. wielkopolskie)	(3): gm. Przemęt, gm. Siedlec, m. i gm. Wolsztyn	gospodarka odpadami komunalnymi, budowanie, utrzymywanie i eksploatacja instalacji i urządzeń do odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych, prowadzenie rekultywacji składowisk położonych na terenie gmin uczestników Związku	nieoznaczony	27.10.2000	Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego Nr 77 z 7.11.2000r., poz. 1029, zm.: Nr 8 z dnia 28.01.2004r., poz. 252, Nr 177 z 24.10.2008r., poz. 2968, z 13.09.2012r., poz. 3836, z 6.02.2015r., poz. 646, z 12.09.2016r., poz. 5464, z 18.09.2017r., poz. 5973, z 18.06.2019r., poz. 5959, z 8.05.2020r., poz. 4004	
209	Związek Międzygminny „Puszcza Zielonka”	(6): gm. Czerwonak, gm. Kiszkowo, m. i gm.	rozwój turystyki, zaopatrzenie w wodę, odprowadzanie ścieków	nieoznaczony	11.12.2000	Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego	

	z siedzibą w Murowanej Goślinie (woj. wielkopolskie)	Murowana Goślina, m. i gm. Pobiedziska, m. i gm. Skoki, m. i gm. Swarzędz.				Nr 91 z 27.12.2000r., poz. 1224, zm.: Nr 132 z 19.08.2004r., poz. 2719,, Nr 61 z 1.04.2009r., poz. 853, z 2.08.2013r., poz. 4793	
210	Związek Międzygminny „Centrum” z siedzibą w Trojanowie (woj. mazowieckie)	(3): m. Garwolin, gm. Trojanów, m. i gm. Żelechów	składowanie i utylizacja odpadów komunalnych i surowców wtórnych, ochrona środowiska, ekologia	nieoznaczony	25.01.2001	Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego Nr 27 z 24.02.2001r., poz. 243, zm.: Nr 141 z 26.05.2003r., poz. 3500	22.01.2007r. Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego Nr 35 z 5.02.2007., poz. 724
211	Związek Międzygminny „Utylizator” z siedzibą w Skarżysku-Kamiennej (woj. świętokrzyskie)	(5): gm. Bliżyn, gm. Łączna, m. Skarżysko-Kamienna, gm. Skarżysko Kościelne, m. i gm. Suchedniów	wdrożenie zintegrowanego systemu gospodarki odpadami: selektywna zbiórka odpadów, budowa i eksploatacja zakładu utylizacji	nieoznaczony	6.02.2001r.	Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego Nr 10 z 28.02.2001r., poz. 114, z 9.05.2013r., poz. 2081	22.09.2015r. Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego z 6.10.2015r., poz. 2897
212	Związek Międzygminny „Trias Opolski” z siedzibą w Opolu (woj. opolskie)	(26): gm. Chrzastkowice, gm. Dąbrowa, m. i gm. Dobrodzień, gm. Dobrzeń Wielki, m. Gogolin, gm. Izbicko, gm. Jemielnica, m. i gm. Kolonowskie, gm. Komprachcice, m. i gm. Krapkowice, m. Leśnica, gm. Łubniany, m. Opole, m. i gm. Ozimek, gm. Prószków, gm. Rudziniec (*), m. Strzelce Opolskie, gm. Strzeleczyki, gm. Tarnów Opolski, m. Toszek (*), gm. Turawa, m. Ujazd, gm. Wielowieś (*), m. Zawadzkie, m. Zdieszowice, gm. Zębowice (*) – gminy z terenu woj. śląskiego	ekologia, gospodarka wodno-ściekowa i odpadkami, ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza	nieoznaczony	6.03.2001r.	Dz. Urz. Woj. Opolskiego Nr 21 z 29.03.2001r., poz. 105	10.09.2012r. Dz. Urz. Woj. Opolskiego z 24.09.2012r., poz. 1311
213	Związek Gmin Wód Granicznych Rzeki Czarna Orawa z siedzibą w Jabłonce (woj. małopolskie)	(4): gm. Czarny Dunajec, gm. Jabłonka, gm. Lipnica Wielka, gm. Raba Wyżna	wdrożenie systemu zbiórki, segregacji, składowania i utylizacji odpadów, budowa kolektorów sanitarnych i oczyszczalni ścieków, działania proekologiczne, rozbudowa infrastruktury turystycznej	nieoznaczony	7.03.2001r.	Dz. Urz. Woj. Małopolskiego Nr 22 z 23.03.2001r., poz. 243, zm.: Nr 37 z 30.04.2001r., poz. 545	
214	Związek Gmin Zlewni Rzeki Biała z siedzibą w	(3): gm. Gromnik, gm. Rzepiennik Strzyżewski, m.	budowa i rozbudowa sieci wodociągowej, sieci kolektorów sanitarnych i oczyszczalni ścieków,	nieoznaczony	8.03.2001r.	Dz. Urz. Woj. Małopolskiego	30.03.2017r. Dz. Urz. Woj.

	Gromniku (woj. małopolskie)	Tuchów	wdrożenie systemu zbiórki, segregacji, składowiska i utylizacji odpadów komunalnych, działania proekologiczne, rozbudowa infrastruktury turystycznej, ochrona środowiska, rozwój infrastruktury drogowej			Nr 23 z 26.03.2001r., poz. 263	Małopolskiego Z 21.04.2017r., poz. 2987
215	Związek Gmin Rypińskich z siedzibą w Rypinie (woj. kujawsko-pomorskie)	(6): gm. Brzuze, gm. Rogowo, m. Rypin, gm. Rypin, gm. Skrwilno, gm. Wąpielsk	gospodarka odpadami komunalnymi i ściekami (budowa, eksploatacja i rekultywacja wysypisk, utylizacja odpadów komunalnych, budowa urządzeń sanitarnych), polityka proekologiczna, turystyczna, przeciwdziałanie bezrobociu	nieoznaczony	9.03.2001r.	Dz. Urz. Woj. Kujawsko-Pomorskiego Nr 12 z 4.04.2001r., poz. 122	15.05.2020r. Dz. Urz. Woj. Kujawsko-Pomorskiego z 4.06.2020r., poz. 2856
216	Związek Gmin Trasy Kopernikańskiej – Drogi międzyregionalnej nr 52 z siedzibą w Brodnicy (woj. kujawsko-pomorskie)	(18): gm. Bobrowo, m. Brodnica, gm. Brodnica, gm. Brzozie, gm. Dębowa Łąka, m. Golub-Dobrzyń, gm. Golub-Dobrzyń, m. i gm. Gniewkowo, gm. Grążawy, m. Inowrocław, m. i gm. Kowalewo Pomorskie, gm. Kurzętnik (*), m. Lubawa (*), m. Nowe Miasto Lubawskie (*), gm. Nowe Miasto Lubawskie (*), gm. Osiek, gm. Świdziebnia, m. Toruń (* – gminy z terenu woj. warmińsko-mazurskiego)	modernizacja drogi nr 52 w celu poprawy bezpieczeństwa ruchu	nieoznaczony	3.04.2001r.	Dz. Urz. Woj. Kujawsko-Pomorskiego Nr 26 z 24.05.2001r., poz. 450	5.05.2008r. Dz. Urz. Woj. Kujawsko-Pomorskiego Nr 73 z 16.05.2008r., poz. 1217
217	Związek Międzygminny Panki-Przystajń ds. ochrony wód z siedzibą w Pankach (woj. śląskie)	(2): gm. Panki, gm. Przystajń	budowa i modernizacja oczyszczalni ścieków i sieci kanalizacyjnej, odprowadzanie i oczyszczanie ścieków, konserwacja i remonty infrastruktury technicznej, zawieranie umów z odbiorcami usług wodociągowo-kanalizacyjnych, sprawy przyłączania do sieci kanalizacyjnej	nieoznaczony	18.05.2001	Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 30 z 13.05.2001r., poz. 1022, z 28.07.2016r., poz. 4166	
218	Związek Gmin Ziemi Hrubieszowskiej z siedzibą w Hrubieszowie (woj. lubelskie)	(8): gm. Dołhobyczów, gm. Horodło, m. Hrubieszów, gm. Hrubieszów, gm. Mircze, gm. Trzuszczany, gm. Uchanie, gm. Werbkowice	budowa i eksploatacja sieci gazowej, zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków, budowa zbiorników dużej retencji, budowa wysypisk odpadów i zbiorników retencyjnych, ochrona środowiska, ochrona przeciwpożarowa i bezpieczeństwo publiczne, ochrona zdrowia, kultura fizyczna i edukacja, kultura	nieoznaczony	18.05.2001	Dz. Urz. Woj. Lubelskiego Nr 40 z 22.06.2001r., poz. 627, zm.: Nr 187 z 16.09.2005r., poz. 3192	
219	Związek Ekologiczny Gmin z siedzibą w Pasłęku (woj. warmińsko-mazurskie)	(5): gm. Elbląg, gm. Godkowo, m. i gm. Młynary, m. i gm. Pasłęk, gm. Rychliki	ochrona środowiska, działania proekologiczne, gospodarka odpadami (organizacja zbiórki odpadów, budowa składowiska odpadów), inicjowanie budowy przyzagrodowych	nieoznaczony	29.05.2001	Dz. Urz. Woj. Warmińsko-Mazurskiego Nr 120 z 14.11.2001r.,	16.11.2006r. Dz. Urz. Woj. Warmińsko-Mazurskiego

			oczyszczalni ścieków			poz. 1678	Nr187 z 5.12.2006r., poz. 2610
220	Związek Gmin Północno-Zachodniej Lubelszczyzny z siedzibą w Białej(woj. lubelskie)	(22) : gm. Adamów, gm. Borki, gm. Czemierniki, gm. Jeziorzany, gm. Kąkolewnica Wschodnia, gm. Krzywda, m. Kock, gm. Komarówka Podlaska, gm. Łuków, m. Łuków, gm. Milanów, m. Radzyń Podlaski, gm. Radzyń Podlaski, gm. Serokomla, gm. Siemień, gm. Stanin, gm. Stoczek Łukowski, m. Stoczek Łukowski, gm. Ulan-Majorat, gm. Wołyń, gm. Wola Mysłowska, gm. Wojcieszów	ochrona środowiska, gospodarka wodna, budowa i modernizacja Zakładu Zagospodarowywania Odpadów Komunalnych w Adamkach, zagospodarowanie odpadów komunalnych	nieoznaczony	5.06.2001r.	Dz. Urz. Woj. Lubelskiego Nr 40 z 22.06.2001r, poz. 628, Nr 114 z 30.09.2009r., poz. 2548, z 10.11.2016r., poz. 4347, z 12.08.2020r., poz. 4152	
221	Międzygminny Związek Komunalny „Tanew” z siedzibą w Biłgoraju (woj. lubelskie)	(18): m. Biłgoraj, gm. Biłgoraj, gm. Biszczka, m. i gm. Cieszanów (*), m. i gm. Frampol, gm. Goraj, gm. Harasiuki (*), gm. i m. Józefów, gm. Księżpol, gm. Łukowa, m. i gm. Narol (*), gm. Obsza, gm. Potok Górny, gm. Stary Dzików (*), gm. Susiec, gm. i m. Tarnogród, gm. Tereszpol, gm. i m. Ulanów (*) (* – gminy z terenu woj. podkarpackiego)	ochrona środowiska naturalnego, zbiórka odpadów komunalnych, ich dowóz, segregacja i utylizacja, rekultywacja składowisk odpadów, gazyfikacja, budowa kotłowni ekologicznych	nieoznaczony	8.06.2001r.	Dz. Urz. Woj. Województwa Lubelskiego Nr 40 z 22.06.2001r., poz. 629 i Nr 77 z 25.09.2001r., poz. 1150 (sprostowanie błędów)	
222	Związek Międzygminny „Kampinos” z siedzibą w Kampinosie (woj. mazowieckie)	(6): gm. Brochów, gm. Kampinos, gm. Leoncin, gm. Leszno, gm. Łomianki, gm. Młodzieszyn	budowa i modernizacja wysypisk śmieci, ujęć wody i sieci wodociągowej, oczyszczalni ścieków i kanalizacji, kotłowni, dróg, sieci energetycznej, inwestycje związane z oświatą, kulturą, turystyką, sportem, rekreacją i ochroną zdrowia, rozwój transportu publicznego	nieoznaczony	25.06.2001	Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego Nr 164 z 8.08.2001r., poz. 2507	
223	Międzygminny Związek Celowy z siedzibą w Kłodzku (woj. dolnośląskie)	(18) : m. i gm. Bardo, m. Bystrzyca Kłodzka, m. Duszniki Zdrój, gm. Kamieniec Ząbkowski, gm. Kłodzko, m. Kłodzko, m.	usuwanie, składowanie, segregacja i utylizacja odpadów oraz surowców wtórnych, inwestycje proekologiczne, rozwiązywanie problemów gospodarki wodno-ściekowej i ekologicznych	nieoznaczony	26.06.2001	Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego Nr 77 z 16.07.2001r., poz. 1003, zm.: Nr 29 z 12.02.2004r., poz. 522,	3.09.2010r. Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego Nr 181 z 29.09.2010r.,

		Kudowa Zdrój, m. i gm. Łądek Zdrój, gm. Lewin Kłodzki, m. i gm. Międzylesie, gm. Nowa Rudda, m. Nowa Ruda, m. Polanica Zdrój, m. Radków, m. i gm. Stronie Śląskie, m. i gm. Szczytna, m. i gm. Ząbkowice Śląskie, m. i gm. Złoty Stok				Nr 146 z 10.08.2005r., poz. 2924, Nr 47 z 2.03.2006r., poz. 762	poz. 2744
224	Związek Gmin Górnego Dorzecza Rzeki Skawy z siedzibą w Spytkowicach (woj. małopolskie)	(3): m. Jordanów, gm. Raba Wyżna, gm. Spytkowice	organizacja i wdrażanie systemów zbiórki, segregacji, składowiska i utylizacji odpadów stałych, budowa sieci kolektorów sanitarnych i oczyszczalni ścieków, polityka proekologiczna, rozwój infrastruktury turystycznej	nieozna- czony	10.07.2001	Dz. Urz. Woj. Małopolskiego Nr 101 z 17.08.2001r., poz. 1595	23.03.2007r. Dz. Urz. Woj. Małopolskiego Nr 256 z 10.04.2007r., poz. 1695
225	Związek Gmin Zlewni Jeziora Miedwie z siedzibą w Stargardzie Szczecińskim (woj. zachodniopomorskie)	(6): gm. Bielice, gm. Kobylanka, gm. Kozielice, gm. Stargard Szczeciński, gm. Stare Czarnowo, gm. Warnice	ochrona środowiska, inicjowanie i realizowanie przedsięwzięć w zakresie budowy sieci kanalizacyjnych, wodociągowych i gazowych	nieozna- czony	30.07.2001	Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskie-go Nr 27 z 17.08.2001r., poz. 580	
226	Związek Gmin Trzebiatów – Rewal z siedzibą w Trzebiatowie (woj. zachodniopomorskie)	(2): gm. Rewal, m. i gm. Trzebiatów	budowa i eksploatacja zakładu gospodarki odpadami	nieozna- czony	3.08.2001r.	Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskie-go Nr 27 z 17.08.2001r., poz. 581	
227	Związek Gmin Ziemi Przeworskiej z siedzibą w Zarzeczu (woj. podkarpackie)	(11): gm. Adamówka, gm. Gać, gm. Jawornik Polski, gm. i m. Kańczuga, gm. Przeworsk, gm. Rokietnica, gm. Roźwienica, m. i gm. Sieniawa, gm. Tryńcza, gm. Wiązownica, gm. Zarzecz	ochrona środowiska i rolnictwa, gospodarka komunalna i wodno-ściekowa, komunikacja i drogownictwo, turystyka, kultura, sport i rekreacja, prowadzenie wychowania przedszkolnego w formach innych niż przedszkola i oddziały przedszkolne	nieozna- czony	8.10.2001r.	Dz. Urz. Woj. Podkarpackiego Nr 85 z 12.11.2001r., poz. 1506, Nr 36 z 29.05.2009r., poz. 1032, Nr 173 z 9.11.2011r., poz. 2526	
228	Związek Gmin „Mogielica” z siedzibą w Kamienicy (woj. małopolskie)	(3): gm. Dobra, gm. Kamienica, gm. Słupnice	tworzenie infrastruktury turystycznej, ochrona środowiska, poprawa sieci drogowej	nieozna- czony	15.10.2001	Dz. Urz. Woj. Małopolskiego Nr 170 z 29.11.2001r., poz. 2538	23.06.2006r. Dz. Urz. Woj. Małopolskiego Nr 387 z 11.07.06r., poz. 2463
229	Związek Gmin - Składowisko Odpadów Żębozin z siedzibą w Proszowicach (woj. małopolskie)	(7): gm. Igołomia- Wawrzeńczyce, gm. Koniusza, gm. Koszyce, gm. Nowe Brzesko, gm. Pałecznicza, m. i gm. Proszowice, gm. Radziemice	stworzenie systemu organizacji, zbiórki i wywozu odpadów, budowa składowiska odpadów, ochrona środowiska	nieozna- czony	18.10.2001	Dz. Urz. Woj. Małopolskiego Nr 170 z 29.11.2001r., poz. 2539	20.03.2014r.

230	Związek Gmin Ziemi Kozienickiej z siedzibą w Kozienicach (woj. mazowieckie)	(7): gm. Garbatka Letnisko, gm. Głowaczów, gm. Gniewoszków, gm. Grabów n/Pilicą, m. i gm. Kozienice, gm. Magnuszew, gm. Sieciechów	zbiórka odpadów komunalnych, edukacja ekologiczna, usuwanie wyrobów zawierających azbest, opracowanie i wdrożenie Planu Gospodarki Niskoemisyjnej, wykorzystanie odnawialnych źródeł energii, profilaktyka zdrowotna, promocja Związku, rozwój turystyki, zapobieganie bezdomności psów	nieoznaczony	12.11.2001	Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego Nr 257 z 30.11.2001r., poz. 5563, z 2.08.2016r., poz. 7238	
231	Związek Komunalny Biebrza z siedzibą w Zabelach, Gmina Jaświły (woj. podlaskie)	(21): gm. Augustów, m. Augustów, gm. Bargłów Kościelny, m. i gm. Dąbrowa Białostocka, m. i gm. Goniądz, gm. Grajewo, m. Grajewo, gm. Janów, gm. Jasionówka, gm. Jaświły, m. Knyszyn, gm. Krypno, m. i gm. Lipsk, m. i gm. Mońki, gm. Nowinka, gm. Nowy Dwór, gm. Płaska, gm. Rajgród, m. i gm. Suchowola, gm. Sztabin, gm. Trzcianne	ochrona środowiska, rozwój turystyki i agroturystyki, rozwój lokalny i obszarów wiejskich, zadania związane z gospodarką energetyczną, drogownictwem i transportem, ochroną zwierząt, rozwojem infrastruktury związanej z oświatą, kulturą i ochroną zdrowia, adaptacją do zmian klimatu oraz promocją	nieoznaczony	2.11.2001r.	Dz. Urz. Woj. Podlaskiego Nr 59 z 26.11.2001r., poz. 1113, Nr 49 z 16.02.2011r., poz. 624, z 16.03.2012r., poz. 922, z 24.05.2016r., poz. 2280, z 26.09.2017r., poz. 3548, z 28.05.2019r., poz. 2927, z 25.09.2019r., poz. 4581	
232	Związek Gmin „Czyste Środowisko” z siedzibą w Wasilkowie (woj. podlaskie)	(4): m. i gm. Czarna Białostocka, gm. Dobrzyniewo Duże, m. i gm. Supraśl, m. i gm. Wasilków	budowa, utrzymanie i rekultywacja składowiska odpadów komunalnych w Studziankach, propagowanie edukacji ekologicznej	nieoznaczony	21.12.2001	Dz. Urz. Woj. Podlaskiego Nr 67 z 28.12.2001r., poz. 2017, zm.: Nr 16 z 12.02.2004r., poz. 337, Nr 261 z 25.10.2010r., poz. 3236, z 1.06.2012r., poz. 1653, z 16.10.2019r., poz. 4882	
233	Związek Gmin Dolnego Sanu z siedzibą w Stalowej Woli (woj. podkarpackie)	(11): gm. Gorzyce, gm. Harasiuki, gm. Jeżowe, gm. Krzeszów, m. i gm. Nisko, gm. Pysznica, gm. Radomyśl, m. i gm. Rudnik nad Sanem, m. Stalowa Wola, m. i gm. Ulanów, gm. Zaleszany	rozwój gospodarczy, ochrona środowiska, komunikacja, gospodarka wodno-ściekowa	nieoznaczony	16.01.2002	Dz. Urz. Woj. Podkarpackiego Nr 3 z 25.01.2002r., poz. 63, zm.: Nr 141 z 21.11.2005r., poz. 2156	
234	Związek Gmin Zlewni Rzeki Szreniawy z siedzibą w Proszowicach (woj. małopolskie)	(6): gm. Koniusza, gm. Koszyce, gm. Nowe Brzesko, m. i gm. Proszowice, gm. Radziemice, m. i gm. Słomniki	ochrona środowiska, budowa oczyszczalni, kanalizacji, wodociągów, melioracji, segregacja i utylizacja odpadów	nieoznaczony	30.01.2002	Dz. Urz. Woj. Małopolskiego Nr 39 z 8.03.2002r., poz. 587	7.01.2008r. Dz. Urz. Woj. Małopolskiego Nr 61 z 25.01.2008r., poz. 446

235	Metropolitalny Związek Gmin Bydgoskich z siedzibą w Bydgoszczy (woj. kujawsko-pomorskie)	(9): m. Bydgoszcz, gm. Białe Błota, gm. Dąbrowa Chełmińska, gm. Dobrecz, m. i gm. Koronowo, gm. Nowa Wieś Wielka, gm. Osielsko, gm. Sicienko, m. i gm. Solec Kujawski	ochrona środowiska, zagospodarowywanie i unieszkodliwianie odpadów, komunikacja lokalna, rozwój kultur, sportu, turystyki	nieoznaczony	13.02.2002	Dz. Urz. Woj. Kujawsko-Pomorskiego Nr 18, z 29.03.20002r., poz. 375	6.03.2012r. Dz. Urz. Woj. Kujawsko-Pomorskiego z 19.03.2012r., poz. 606
236	Związek Gmin „Park Inwestycyjny Malbork-Sztum” z siedzibą w Malborku (woj. pomorskie)	(3): m. Malbork, gm. Malbork, m. i gm. Sztum	rozwój gospodarczy, kulturalny i oświatowy, ochrona środowiska, rozwój infrastruktury komunikacyjnej i transportowej, turystyka	nieoznaczony	07.03.2002	Dz. Urz. Woj. Pomorskiego Nr 18 z 22.03.2002r., poz. 458	
237	Związek Gmin Powiatu Brodnickiego z siedzibą w Brodnicy (woj. kujawsko-pomorskie)	(6): gm. Bobrowo, m. Brodnica, gm. Brodnica, gm. Brzozie, gm. Grążawy, gm. Osiek.	ochrona ekosystemu wód rzeki Drwęcy, gospodarka wodno-ściekowa, gospodarka odpadami, polityka proekologiczna i turystyczna	nieoznaczony	26.04.2002	Dz. Urz. Woj. Woj. Kujawsko-Pomorskiego Nr 77 z 27.06.2002r., poz. 1572, zm.: Nr 35 z 18.03.2004r., poz. 549	27.03.2009r. Dz. Urz. Woj. Kuj-Pom. Nr 39 z 24.04.2009r., poz. 855
238	Związek Gmin Powiatu Dzierżoniowskiego „ZGPD-7” z siedzibą w Dzierżoniowie (woj. dolnośląskie)	(6): m. Bielawa, m. Dzierżoniów, gm. Dzierżoniów, m. i gm. Niemcza, m. Pieszycy, m. Piława Górna	gospodarka odpadami komunalnymi, ochrona środowiska, organizacja systemu gospodarki odpadami komunalnymi i ich zagospodarowywanie, tworzenie punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych, edukacja ekologiczna, ewidencja i wspomaganie usuwania azbestu	nieoznaczony	10.05.2002	Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego Nr 101 z 23.05.2002r., poz. 1610, z 18.04.2013r., poz. 2662, z 16.06.2016r., poz. 2883, z 9.09.2019r., poz. 5219, z 22.09.2020r., poz. 5188	
239	Związek Gmin Powidzkiego Parku Krajobrazowego z siedzibą w Powidzu (woj. wielkopolskie)	(7): m. i gm. Kleczew, gm. Orchowo, gm. Ostrowite, gm. Powidz, gm. Słupca, gm. Wilczyn, m. i gm. Witkowo	ochrona wód, ziemi i powietrza Parku, edukacja ekologiczna, promowanie turystyki	nieoznaczony	23.05.2002	Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego Nr 87 z 19.06.2002r., poz. 2244, z 13.09.2012r., poz. 3837	
240	Międzygminny Związek Turystyczny „Wielkopolska Gościńska” z siedzibą w Pępowie (woj. wielkopolskie)	(12) : gm. Dolsk, m. i gm. Gostyń, m. i gm. Jutrosin, gm. Kobylin, gm. Kościan, m. i gm. Krobia, m. i gm. Krzywiń, gm. Miejska Górka, gm. Pakosław, gm. Pępowo, gm. Piaski, gm. Rawicz	rozwój turystyki w zakresie wzbogacenia infrastruktury, wytyczania szlaków i promocji	nieoznaczony	11.07.2002	Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego Nr 104 z 5.08.2002r., poz. 2621, Z 23.03.2017r., poz. 2267	
241	Związek Międzygminny Gospodarka Odpadami Stałymi – Czysta Gmina z siedzibą w Szamotułach (woj. wielkopolskie)	(6): m. Obrzycko, gm. Obrzycko, m. i gm. Ostroróg, m. i gm. Pniewy, m. i gm. Szamotuły, m. i gm. Wronki	unieszkodliwianie odpadów komunalnych, budowa i eksploatacja zakładu utylizacji i redystrybucji odpadów	nieoznaczony	12.07.2002	Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego Nr 105 z 9.08.2002r., poz. 2646	

242	Łużycki Związek Gmin z siedzibą w Żaganiu (woj. lubuskie)	(14): gm. Brody, m. Gozdnicza, gm. Hłowa, m. i gm. Jasień, gm. Lipniki Łużyckie, m. i gm. Lubsko, m. Łęknica, gm. Trzebiel, gm. Tuplice, gm. Wymiarki, m. Żagań, gm. Żagań, m. Żary, gm. Żary	ochrona środowiska, gospodarka odpadami, gospodarka wodnościekowa	nieoznaczony	13.07.2002	Dz. Urz. Woj. Lubuskiego Nr 77 z 2.08.2002r., poz. 1024, zm.: Nr 61 z 16.09.2005r., poz. 1215, z 30.04.2014r., poz. 967, z 26.07.2016r., poz. 1648, z 12.03.2019r., poz. 784	
243	Związek Gmin Powiatu Kieleckiego w Zlewni Górnej Nidy z siedzibą w Morawicy (woj. świętokrzyskie)	(8): m. i gm. Chęciny, m. i gm. Chmielnik, gm. Miedziana Góra, m. Mniów, gm. Morawica, gm. Piekoszków, gm. Pierzchnica, gm. Strawczyn	ochrona środowiska, budowa i modernizacja infrastruktury technicznej i społecznej (drogi, obiekty sportowe i rekreacyjne, zbiorniki wodne, wodociągi i zaopatrzenie w wodę, kanalizacja, usuwanie i oczyszczanie ścieków), utrzymanie czystości i porządku	nieoznaczony	9.08.2002r.	Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego Nr 131 z 29.08.2002r., poz. 1641, zm.: Nr 28 z 24.02.2004r., poz. 522, z 19.10.2012r., poz. 2822	
244	Związek Miasta i Gminy Lubartów z siedzibą w m. Lubartów (woj. lubelskie)	(2): m. Lubartów, gm. Lubartów	rozwój infrastruktury technicznej, ochrona środowiska, turystyka i sport, tworzenie miejsc pracy	nieoznaczony	22.08.2002	Dz. Urz. Woj. Lubelskiego Nr 108 z 11.09.2002r., poz. 2452	
245	Związek Gmin Ziemi Lubaczowskiej z siedzibą w m. Lubaczów (woj. podkarpackie)	(8): m. i gm. Cieszanów, gm. Horyniec, m. Lubaczów, gm. Lubaczów, m. i gm. Narol, m. i gm. Oleszyce, gm. Stary Dzików, gm. Wielkie Oczy	ochrona środowiska, rozbudowa oczyszczalni ścieków i kanalizacji sanitarnej, budowa zakładów utylizacji i odpadów stałych, melioracja, turystyka, komunikacja	nieoznaczony	29.08.2002	Dz. Urz. Woj. Podkarpackiego Nr 72 z 18.11.2002r., poz. 1438	
246	Celowy Związek Gmin R-XXI z siedzibą w Nowogardzie (woj. zachodniopomorskie)	(27) : gm. Brzeżno, m. i gm. Chociwel, m. i gm. Dobra, m. Drawsko Pomorskie, gm. Dziwnów, m. Golczewo, m. Gryfice, m. Kamień Pomorski, gm. Karnice, m. i gm. Maszewo, m. Międzyzdroje, m. i gm. Nowogard, gm. Osina, gm. Ostrowice, m. Płoty, gm. Przybiernów, gm. Radowo Małe, m. i gm. Resko, gm. Rewal, gm. Stepnica, gm. Świerżno, m. Świnoujście, m. i gm. Trzebiatów, m. Węgorzyno, gm. Wierzchowo, m. Wolin, m. Złocieniec	wspólne planowanie i wykonywanie zadań założonych w polityce ekologicznej obejmujących w szczególności zadania utrzymania czystości i porządku, urządzeń sanitarnych, wysypisk i unieszkodliwiania odpadów komunalnych, realizacja Planu Gospodarki Odpadami, budowa Zakładu Gospodarki Odpadami i eksploatacja składowiska, świadczenie usług publicznych z zakresu gospodarki odpadami w celu zaspokajania zbiorowych potrzeb mieszkańców gmin będących uczestnikami Związku	nieoznaczony	5.09.2002r.	Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskie-go Nr 67 z 24.09.2002r., poz. 1440, Nr 69 z 11.08.2008r., poz. 1533, Nr 7 z 26.01.2010, poz. 133, z 24.02.2012r. poz. nr 446, z 24.02.2012, poz. 446, z 16.04.2012r., poz. 854, z 31.05.2012r., poz. 1254	
247	Centrum Aktywności z siedzibą w Stoczku Łukowskim	(2): m. Stoczek Łukowski, gm. Stoczek Łukowski	utworzenie i prowadzenie Zakładu Aktywności Zbiorowej rozwiązującego problem zatrudniania osób niepełnosprawnych, rehabilitacja zawodowa	nieoznaczony	7.11.2002r.	Dz. Urz. Woj. Lubelskiego Nr 146 z 25.11.2002r., poz. 3175,	26.06.2006r. Dz. Urz. Woj. Lubelskiego Nr

	(woj. lubelskie)		i społeczna osób niepełnosprawnych			zm.: Nr 70 z 28.05.2003r., poz. 1864	124 z 13.07.2006r., poz. 2124
248	Związek Międzygminny „Eko-recykling” z siedzibą w Ostrowcu Świętokrzyskim (woj. świętokrzyskie)	(7): gm. Bałtów, gm. Bodzechów, m. i gm. Kunów, gm. Łągów, m. Ostrowiec Świętokrzyski, gm. Waśniów, gm. Wojciechowice	gospodarka odpadami i osadami ściekowymi, opracowywanie planów zrównoważonego rozwoju, edukacja ekologiczna, ochrona środowiska	nieoznaczony	26.11.2002	Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego Nr 180 z 16.12.2002r., poz. 2284	27.09.2005r. Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego Nr 242 z 17.10.2005r., poz. 3002
249	Związek Międzygminny „Mazowsze Zachodnie” z siedzibą w Mszczonowie (woj. mazowieckie)	(7): gm. Baranów, gm. Jaktorów, m. Mszczonów, gm. Puszcza Mariańska, gm. Teresin, gm. Wiskitki, gm. Żabia Wola	przygotowywanie dokumentów związanych z planowaniem przestrzennym, prowadzenie punktu zbiorczego padliny i odpadów poubojowych, ekologia i ochrona środowiska, prowadzenie schroniska dla bezdomnych zwierząt	nieoznaczony	26.11.2002	Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego Nr 314 z 7.12.2002r., poz. 8433, zm.: Nr 42 z 28.02.2004r., poz. 1229, Nr 150 z 2.08.2007r., poz. 4109, Nr 58 z 16.04.2011r., poz. 1891	
250	Związek Gmin Dolnej Odry z siedzibą w Chojnie (woj. zachodniopomorskie)	(10) : gm. Banie, gm. Bielice, gm. Boleszkowice, m. Cedynia, gm. Dolice, m. Lipiany, gm. Marianowo, m. Moryń, gm. Stare Czarnowo, gm. Warnice.	gospodarka odpadami, utrzymanie czystości i porządku, budowa i eksploatacja sieci kanalizacyjnych, wodociągowych i gazowych, propagowanie zrównoważonego rozwoju	nieoznaczony	18.03.2003	Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego Nr 24 z 27.03.2003r., poz. 326, z 17.12.2012r., poz. 3212, z 16.07.2015r., poz. 2851, z 22.09.2020r., poz. 4127	
251	Związek Miast i Gmin Źródła Rzeki Proсны z siedzibą w Praszce (woj. opolskie)	(5): m. i gm. Byczyna, m. i gm. Gorzów Śląski, m. i gm. Praszka, gm. Radłów, gm. Rudniki	regionalna polityka ekorozwoju, ochrona przyrody, turystyka	nieoznaczony	2.06.2003r.	Dz. Urz. Woj. Opolskiego Nr 47 z 18.06.2003r., poz. 1008	
252	Związek Międzygminny „Dolina Ciemięgi” z siedzibą w gm. Niemce (woj. lubelskie)	(3): gm. Jastków, gm. Niemce, gm. Wólka	budowa oczyszczalni ścieków, sieci kanalizacyjnych, wodociągów, odbiór ścieków z gospodarki komunalnej, bilansowanie potrzeb w zakresie gospodarki wodnej, ściekowej wraz z prowadzeniem inwestycji, kontrola jakości odprowadzanych ścieków, eksploatacja urządzeń do zaopatrywania w wodę oraz odprowadzających i oczyszczających ścieki wraz z ich konserwacją, remontem i modernizacją, wykonywanie usług w zakresie podłączeń do sieci kanalizacyjnych, ochrona środowiska	nieoznaczony	27.06.2003	Dz. Urz. Woj. Lubelskiego Nr 103 z 14.07.2003r., poz. 2522	14.08.2007r. Dz. Urz. Woj. Lubelskiego Nr 140 z 31.08.2007r., poz. 2628
253	Międzygminny Związek Zaopatrzenia w Wodę Gmin Radomyśl Wielki i Wadowice Górne z	(2) : m. i gm. Radomyśl Wielki, gm. Wadowice Górne	zaopatrzenie w wodę, odbieranie ścieków, działalność usługowo-inwestycyjna w w/wym. zakresie	nieoznaczony	10.07.2003	Dz. Urz. Woj. Podkarpackiego Nr 8 z 1.08.2003r., poz. 1448, zm.: Nr 94 z	

	siedzibą w Woli Wadowskiej (woj. podkarpackie)					23.07.2004r., poz. 1024	
254	Związek Gmin Zlewni Jeziora Druzno i Zalewu Wiślanego z siedzibą w Elblągu (woj. warm.-maz.)	(7) : gm. Elbląg, m. i gm. Frombork, gm. Gronowo Elbląskie, gm. Markusy, gm. Milejewo, gm. Rychliki, m. Tolkmicko	budowa sieci kanalizacyjnej, ochrona środowiska, ekologia, inicjowanie i pomoc w budowie oczyszczalni ścieków, ochrona zasobów glebowych, poprawa jakości wód	nieoznaczony	17.07.2003	Dz. Urz. Woj. Warmińsko-Mazurskiego Nr 115 z 31.07.2003r., poz. 1565, Nr 16 z 7.02.2007r., poz. 364	9.06.2016r. Dz. Urz. Woj. Warmińsko-Mazurskiego z 23.06.2016r., poz. 2556
255	Związek Gmin Ziemi Golubsko-Dobrzyńskiej z siedzibą w m. Golubiu-Dobrzyniu (woj. kujawsko-pomorskie)	(2): m. Golub-Dobrzyń, gm. Golub-Dobrzyń	ochrona środowiska, utworzenie funduszu w celu prowadzenia inwestycji w zakresie oczyszczania ścieków, kanalizacji, uzdatniania wody, utylizacji i przetwarzania odpadów, promocja turystyki	nieoznaczony	12.09.2003	Dz. Urz. Woj. Kujawsko-Pomorskiego Nr 111 z 3.10.2003r., poz. 1541	13.08.2010r. Dz. Urz. Woj. Kujawsko-Pomorskiego Nr 137 z 26.08.2010r., poz. 1733
256	Związek Gmin Dorzecza Łęgu z siedzibą w Gorzycach (woj. podkarpackie)	(6): gm. Bojanów, gm. Dzikowiec, gm. Gorzyce, gm. Grębów, gm. Raniszów, gm. Zaleszany	ochrona środowiska poprzez budowę zbiorników retencyjnych, uporządkowanie gospodarki ściekowej celem zapewnienia odpowiedniej czystości wód, ochrona wód, ziemi i powietrza będących bazą dla rekreacji i turystyki	nieoznaczony	26.09.2003	Dz. Urz. Woj. Podkarpackiego Nr 130 z 7.10.2003r., poz. 1814	
257	Staropolski Związek Gmin i Miast z siedzibą w Końskich (woj. świętokrzyskie)	(7) : gm. Falków, gm. Gowarczów, m. i gm. Końskie, gm. Radoszyce, gm. Ruda Maleniecka, gm. Słupia, gm. Smyków	ochrona środowiska, działalność wydawnicza, szkoleniowa, konsultingowa i promocyjna, zadania związane z oświatą, kulturą, turystyką i sportem, rekreacją i ochroną zdrowia, walka z bezrobociem	nieoznaczony	27.11.2003	Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego Nr 259 z 11.12. 2003r., poz. 2606, z 23.10.2013r., poz. 3591, z 6.03.2018r., poz. 904	
258	Turystyczny Związek Gmin z siedzibą w Lubniewicach (woj. lubuskie)	(6) : gm. Krzeszyce, m. i gm. Lubniewice, gm. Łagów, gm. Słońsk, m. i gm. Sulęcín, m. i gm. Torzym	turystyka, ochrona przyrody	nieoznaczony	28.11.2003	Dz. Urz. Woj. Lubuskiego Nr 100 z dnia 9 grudnia 2003r., poz. 1493	
259	Związek Międzygminny „Gospodarka komunalna” z siedzibą w Ełku (woj. warmińsko-mazurskie)	(12) : m. i gm. Biała Piska, gm. Dubeninki, m. Ełk, gm. Ełk, m. Gołdap, gm. Kalinowo, gm. Kowale Oleckie, m. i gm. Olecko, gm. Prostki, gm. Stare Juchy, gm. Świętajno, gm. Wieliczki	gospodarka odpadami (w tym: budowa, rozbudowa, modernizacja, utrzymanie i eksploatacja regionalnej instalacji do przetwarzania i unieszkodliwiania odpadów komunalnych, selektywna zbiórka odpadów komunalnych, recykling, rekultywacja składowisk odpadów), turystyka i rekreacja, tworzenie nowych miejsc pracy, edukacja społeczności lokalnej	nieoznaczony	10.01.2004	Dz. Urz. Woj. Warmińsko-Mazurskiego Nr 8 z 22.01.2004r., poz. 173, Nr 127 z 5.09.2006r., poz. 2013, Nr 60 z 8.05.2009r., poz. 971, z 12.02.2013r., poz. 721, z 16.09.2020r., poz. 2781	
260	Związek Gmin „Porozumienie Gospodarczo-Turystyczne	(15) : gm. Boronów, gm. Ciasna, m. Dobrodzień (*), gm. Herby, m. Kalety, gm.	turystyka, rozwój gospodarczy gmin, ochrona środowiska, rozwój kultury śląskiej	nieoznaczony	2.02.2004r.	Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 11 z 27.02.2004r., poz. 417, Nr 100 z	8.06.2009r. Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr

	Gmin Górnej Małej Panwi oraz Górnej Liswarty” z siedzibą w Lublińcu (woj. śląskie)	Kochanowice, gm. Konopiska, gm. Koszęcin, gm. Krupski Młyn, m. Lubliniec, m. Miasteczko Śląskie, gm. Pawonków, gm. Tworóg, m. Woźniki, gm. Zębowice (*) (*) – gminy z terenu woj. opolskiego				11.06.2007r., poz. 2025	111 z 26.06.2009r., poz. 2413
261	Związek Gmin Nadobrzezańskich z siedzibą w Borku Wielkopolskim (woj. wielkopolskie)	(28) : gm. Bledzew (*), m. Borek Wielkopolski, m. i gm. Dolsk, m. i gm. Gostyń, gm. Granowo, gm. Jaraczewo, gm. Kamieniec, m. i gm. Kargowa (*), gm. Kościan, m. i gm. Krzywiń, m. i gm. Kuślin, gm. Lipno, m. i gm. Lwówek, gm. Miedzichowo, m. i gm. Nowy Tomyśl, m. i gm. Opalenica, gm. Przemęt, gm. Pszczew (*), gm. Rakoniewice, gm. Siedlec, m. i gm. Skwierzyna (*), gm. Szczaniec (*), m. Śmigiel, m. i gm. Trzciel (*), m. i gm. Wielichowo, gm. Wijewo, m. i gm. Wolsztyn, m. i gm. Zbąszyń (*) – gminy z terenu woj. lubuskiego	planowanie i realizacja inwestycji zagospodarowania ścieków w zlewni rzeki Obry, poprawa stanu środowiska, rozwój gospodarczy, promocja	do czasu zrealizowania i rozliczenia zadania	13.02.2004	Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego Nr 28 z 8.03.2004r., poz. 761	
262	Związek Gmin Zlewni Górnej Baryczy z siedzibą w Krotoszynie (woj. wielkopolskie)	(12) : gm. Cieszków*, m. i gm. Kobylin, m. i gm. Koźmin Wielkopolski, m. i gm. Krotoszyn, m. Milicz*, m. i gm. Odolanów, m. i gm. Pleszew, gm. Przygodzice, gm. Rozdrażew, gm. Sośnie, m. Sulmierzyce, m. i gm. Zduny (*) – gminy z terenu woj. dolnośląskiego	zapewnienie budowy, utrzymania i eksploatacji regionalnych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych, edukacja ekologiczna	nieoznaczony	24.02.2004	Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego Nr 29 z 11.03.2004r., poz. 805, Nr 6 z 6.02.2008r., poz. 137, Nr 79 z 30.03.2011r., poz. 1369, z 8.01.2016r., poz. 297,	15.06.2018r. Dz. Urz. Woj. Wielkop. z 4.07.2018r., poz. 5536
263	Związek Gmin Zalewu Zegrzyńskiego z siedzibą w Legionowie (woj. mazowieckie)	(7) : gm. Dąbrówka, gm. Jabłonna, m. Legionowo, gm. Nieporęt, m. Radzymin, m. Serock, gm. Wieliszew	ochrona wód, ziemi i powietrza wokół Zalewu Zegrzyńskiego, budowa i modernizacja ujęć wód, stacji uzdatniania wód, sieci wodociągowych, oczyszczalni ścieków i kanalizacji, turystyka	nieoznaczony	30.03.2004	Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego Nr 85 z 14.04.2004r., poz. 2109, Nr 209 z 16.10.2007r.,	

						poz. 6027, Nr 176 z 12.10.2010r., poz. 4569	
264	Związek Międzygminny „UNIA GMIN ŚLĄSKICH” z siedzibą w Legnicy (woj. dolnośląskie)	(16) : m. i gm. Bolków, gm. Chojnów, gm. Gromadka, m. Jawor, gm. Krotoszyce, gm. Marcinowice, gm. Męcinka, gm. Mściwojów, gm. Paszowice, gm. Pielgrzymka, gm. Świerzawa, gm. Wądroże Wielkie, gm. Zagrodno, gm. Złotoryja, m. Chojnów, m. Złotoryja	koordynowanie opracowań i wdrożeń programów zabezpieczających przed powodzią i innymi klęskami żywiołowymi, wspieranie działań gmin w zakresie gospodarki wodnej, inicjowanie budowy kanalizacji i oczyszczalni ścieków oraz zakładów utylizacji odpadów komunalnych, wprowadzenie nowoczesnych rozwiązań systemów gospodarki odpadami, promocja ochrony środowiska, planowanie i realizacja programów układów komunikacyjnych, realizacja procesów inwestycyjnych w zakresie zadań Związku	nieoznaczony	1.06.2004r.	Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego Nr 115 z 19.06.2004r., poz. 2074, Nr 186 z 6.09.2006r., poz. 2822, Nr 211 z 4.08.2008r., poz. 2357	23.08.2010r. Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego Nr 167 z 9.09.2010r., poz. 2565
265	Związek Komunalny Gmin Ziemi Lubartowskiej z siedzibą w m. Lubartów (woj. lubelskie)	(5) : gm. Lubartów, m. Lubartów, gm. Ostrówek, m. i gm. Ostrów Lubelski, gm. Serniki	gospodarowanie odpadami komunalnymi, zadania z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej	nieoznaczony	1.07.2004r.	Dz. Urz. Woj. Lubelskiego Nr 138 z 3.08.2004r., poz. 2020, Nr 4 z 18.01.2008r., poz. 129, z 17.09.2012r., poz. 2696, z 28.03.2013r., poz. 1618, z 13.12.2013r., poz. 5314, z 4.09.2015r., poz. 2753, z 28.11.2016r., poz. 4643	
266	Związek Międzygminny „Centrum Zagospodarowania Odpadów – SELEKT” z siedzibą w Czempiniu (woj. wielkopolskie)	(17) : gm. Brodnica, gm. Czempień, m. i gm. Dolsk, gm. Dopiewo, gm. Granowo, m. i gm. Grodzisk Wielkopolski, gm. Kamieniec, gm. Kaźmierz, gm. Komorniki, m. Kościan, gm. Kościan, m. Puszczykowo, m. Opalenica, gm. Rakoniewice, m. i gm. Stęszew, m. Wielichowo, m. Zbąszyń	gospodarka odpadami komunalnymi, utrzymanie czystości i porządku, recykling	nieoznaczony	15.07.2004	Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego Nr 125 z 5.08.2004r., poz. 2568, Nr 187 z 7.12.2007r., poz. 4184, Nr 146 z 27.08.2010r., poz. 2798, z 1.10.2012r., poz. 4068, z 28.11.2014r., poz. 6409, z 18.09.2017r., poz. 5974, z 8.01.2019r. poz. 413	
267	Mazurski Związek Międzygminny – Gospodarka Odpadami z siedzibą w m. Giżycko (woj. warmińsko-mazurskie)	(12) : gm. Banie Mazurskie, gm. Budry, gm. Giżycko, m. Giżycko, gm. Krukłanki, gm. Miłki, gm. Orzysz, gm. Pozezdrze, m. i gm. Ryn, gm. Srokowo, m. i gm. Węgorzewo, gm. Wydminy	utrzymanie czystości i porządku, budowa, utrzymanie i eksploatacja regionalnej instalacji do przetworzenia odpadów komunalnych, gospodarka odpadami komunalnymi, utrzymanie i rekultywacja starych wysypisk śmieci, eliminacja i wspomaganie usuwania azbestu	nieoznaczony	12.10.2004	Dz. Urz. Woj. Warmińsko-Mazurskiego Nr 150 z 29.10.2004r., poz. 1858, Nr 104 z 24.07.2006r., poz. 1682, Nr 179 z 27.11.2009r., poz. 2435,	

						z 28.12.2012r., poz. 3764, z 6.06.2017r., poz. 2631, z 9.10.2020r., poz. 4135, z 30.12.2020r., poz. 5378	
268	Związek Komunalny Samorządów Dorzecza Biebrzy z siedzibą w m. Grajewo (woj. podlaskie)	(11) : m. Grajewo, gm. Grajewo, m. i gm. Jedwabne, m. i gm. Knyszyn, gm. Krypno, gm. Przytuły, gm. Radziłów, m. i gm. Rajgród, m. i gm. Szczuczyn, gm. Wąsosz, gm. Wizna	ochrona środowiska, likwidacja skutków emisji zanieczyszczeń, budowa infrastruktury technicznej służącej poprawie zaopatrzenia mieszkańców w wodę oraz poprawa jakości wody, budowa oczyszczalni ścieków, budowa wysypisk, zakładów utylizacji odpadów stałych, melioracja, stworzenie bazy rekreacyjnej dla turystyki, poprawa układów komunikacyjnych, racjonalne gospodarowanie zasobami naturalnymi	nieoznaczony	14.10.2004	Dz. Urz. Woj. Podlaskiego Nr 162 z 28.10.2004r., poz. 2165	16.12.2008r. Dz. Urz. Woj. Podlaskiego Nr 330 z 19.12.2008r., poz. 3531
269	Związek Międzygminny Słęza-Oława z siedzibą w Świętej Katarzynie (woj. dolnośląskie)	(7) : gm. Borów, gm. Ciepłowody, gm. Czernica, m. Oława, gm. Przeworno, gm. Siechnice, gm. Żórawina	ochrona środowiska, gospodarka odpadami komunalnymi	nieoznaczony	27.10.2004	Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego Nr 18 z 28.01.2005r., poz. 455, Nr 29 z 16.02.2010, poz. 413 oraz Nr 86 z 7.05.2010r., poz. 1309 ze sprostowaniem w Nr 96 z 20.05.2010r., poz. 1493, tj.: Nr 119 z 28.06.2010r., poz. 1854, Nr 195 z 21.09.2011r., poz. 3404, z 24.12.2012r., poz. 5071, z 23.07.2013r., poz. 4474, z 20.12.2013r., poz. 6542, z 20.05.2014r., poz. 2418, z 22.05.2015r., poz. 2337, z 20.10.2020r., poz. 5753	
270	Międzygminny Związek Celowy z siedzibą we Włodawie (woj. lubelskie)	(7) : gm. Hanna, gm. Hańsk, gm. Podedwórze, gm. Sławatycze, gm. Sosnówka, gm. Stary Brus, m. Włodawa	gospodarka odpadami komunalnymi, modernizacja systemu ciepłowniczego	nieoznaczony	24.11.2004	Dz. Urz. Woj. Lubelskiego Nr 210 z 8.12.2004r., poz. 2775, Nr 141 z 24.12.2009r., poz. 3000, z 9.05.2013r., poz. 2475r., z 23.05.2013r., poz. 2709, z 1.12.2016r., poz. 4816, z 15.09.2020r., poz. 5109	

271	Celowy Związek Gmin „PROEKOB” z siedzibą w Bełżcach (woj. lubelskie)	(15) : m. i gm. Bełże, gm. Bychawa, gm. Chodel, gm. Jabłonna, gm. Jastków, gm. Józefów nad Wisłą, gm. Konopnica, gm. Krzczonów, gm. Łaziska, m. Nałęczów, m. Opole Lubelskie, m. Poniatowa, gm. Wojciechów, gm. Wysokie, gm. Zakrzew	rozwiązywanie problemów związanych z ochroną środowiska, gospodarka odpadami: rozbudowa istniejącego składowiska odpadów komunalnych przy Drodze Czółnowskiej w Bełżcach, budowa Zakładu Zagospodarowania Odpadów oraz transport, segregacja i utylizacja odpadów komunalnych	nieoznaczony	25.11.2004	Dz. Urz. Woj. Lubelskiego Nr 223 z 17.12.2004r., poz. 2868, Nr 90 z 5.08.2008r., poz. 2383, z 17.04.2014r., poz. 1682, z 31.07.2020r., poz. 4034	
272	Związek Gmin „Czyste Mazury” z siedzibą w m. Mrągowo (woj. warmińsko-mazurskie)	(8) : gm. Biskupiec, gm. Mikołajki, gm. Mrągowo, m. Mrągowo, gm. Piecki, gm. Pisz, m. i gm. Ruciane – Nida, gm. Sorkwity	gospodarka odpadami, budowa, modernizacja i rekultywacja składowisk, budowa infrastruktury komunalnej	nieoznaczony	3.12.2004r.	Dz. Urz.. Woj. Warmińsko-Mazurskiego Nr 180 z 17.12.2004r., poz. 2312	19.09.2016r. Dz. Urz.. Woj. Warmińsko-Mazurskiego z 30.09.2016r., poz. 3796
273	Związek Międzygminny „Ziemia Leżajska” z siedzibą w m. Leżajsk (woj. podkarpackie)	(5) : gm. Grodzisko Dolne, gm. Kuryłówka, gm. Leżajsk, m. Leżajsk, m. i gm. Nowa Sarzyna	prowadzenie inwestycji komunalnych w zakresie ładu przestrzennego, gospodarki nieruchomościami i gospodarki wodnej, poprawa stanu czystości środowiska naturalnego i czystości wód, rozwijanie bazy rekreacyjnej dla turystyki, poprawa układów komunikacyjnych i infrastruktury drogowej, racjonalne gospodarowanie zasobami naturalnymi, przeciwdziałanie bezrobociu, profilaktyka i ochrona zdrowia, pomoc społeczna, ochrona zabytków, pomników i dziedzictwa kulturowego	nieoznaczony	21.01.2005	Dz. Urz.. Woj. Podkarpackiego Nr 12 z 3.02.2005r., poz. 141	
274	Międzygminny Związek Gospodarki Odpadami Komunalnymi „ODRANYSABÓBR” z siedzibą w Krośnie Odrzańskim (woj. lubuskie)	(5) : gm. Bobrowice, gm. Bytnica, gm. Dąbie, gm. Gubin, gm. Maszewo	gospodarka odpadami komunalnymi, ekologia	nieoznaczony	11.02.2005	Dz. Urz. Woj. Lubuskiego Nr 9 z 28.02.2005r., poz. 186, z 15.01.2013r., poz. 287, z 21.04.2015r., poz. 795, z 30.06.2017r., poz. 1501, z 19.08.2020r., poz. 1994	
275	Kujawsko-Pałucki Związek Miast i Gmin z siedzibą w Inowrocławiu (woj. kujawsko-pomorskie)	(11) : m. Barcin, gm. Dąbrowa, gm. Dąbrowa Biskupia, m. Gniewkowo, m. Inowrocław, gm. Inowrocław, gm. Jeziora Wielkie, m. Kruszwica, m. Pakość, gm. Rojewo, m. Strzelno	ochrona środowiska, gospodarka odpadami, gospodarka wodno-ściekowa, ekologia, turystyka	nieoznaczony	15.03.2005	Dz. Urz. Woj. Kujawsko-Pomorskiego Nr 51z 28.04.2005r., poz. 1013	
276	Związek Międzygminny „Razem” z siedzibą w	(4) : gm. Bolimów, gm. Chąšno, gm. Lipce	konserwacja i bieżące utrzymanie urządzeń zbiorowego zaopatrzenia w wodę, kanalizacji,	nieoznaczony	4.04.2005r.	Dz. Urz. Woj. Łódzkiego Nr 121 z	29.08.2006r. Dz. Urz. Woj.

	Łowiczu (woj. łódzkie)	Reymontowskie, gm. Zduny	usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych oraz unieszkodliwiania odpadów komunalnych, rozwój infrastruktury gminnych dróg, gazyfikacja, elektryfikacja, promocja gospodarcza, kulturalna i turystyczna, inicjatywy na rzecz ochrony środowiska, zachowania tradycji i dziedzictwa kulturowego, edukacja publiczna			27.04.2005r., poz. 1220	Łódzkiego Nr 321 z 15.09.2006r., poz. 2498
277	Związek Gmin Zlewni Rzeki Bystrzycy z siedzibą w Świdnicy (woj. dolnośląskie)	(8) : m. Dzierżonów, m. Piława Górna, m. Świdnica, gm. Dzierżonów, gm. Kąty Wrocławskie, gm. Marcinowice, gm. Świdnica, gm. Żarów	z zakresu gospodarki wodnej i ochrony środowiska: opracowanie i realizacja programów zabezpieczających przed powodzią i innymi klęskami żywiołowymi, promocja na rzecz ochrony środowiska, budowa kanalizacji, oczyszczalni ścieków, zakładów utylizacji odpadów komunalnych, wprowadzenie nowoczesnych rozwiązań systemów gospodarki odpadami w gminach, wspieranie programu zadrzewienia i ochrony terenów zielonych oraz ginących gatunków zwierząt, ochrona środowiska przed hałasem i wibracjami, eliminacja emisji zanieczyszczeń	nieoznaczony	14.06.2005	Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego Nr 123 z 11.07.2005, poz. 2563	
278	Związek Gmin Dorzecza Rzeki Troi z siedzibą w Kietrze (woj. opolskie)	(2): gm. Branice, m. i gm. Kietrz	ochrona środowiska dorzecza rzeki Troi, likwidacja skutków emisji zanieczyszczeń, budowa i eksploatacja oczyszczalni ścieków i kanalizacji sanitarnej, budowa i eksploatacja zakładów utylizacji odpadów stałych, melioracja, turystyka, poprawa układów komunikacyjnych, racjonalne gospodarowanie zasobami naturalnymi	nieoznaczony	21.03.2006	Dz. Urz. Woj. Opolskiego Nr 26 z 13.04.2006r., poz. 918	17.06.2020r. Dz. Urz. Woj. Opolskiego z 26.06.2020r., poz. 1864
279	Związek Gmin Doliny Wielopolki i Tuszynki z siedzibą w Ropczycach (woj. podkarpackie)	(5): gm. Dębica, gm. Ostrów, m. Ropczyce, m. Sędziszów Małopolski, gm. Wielopole Skrzyńskie	ochrona i kształtowanie Doliny Wielopolki i Tuszynki poprzez ochronę wód, ziemi, powietrza i krajobrazu stanowiących podstawę do rekreacji i turystyki, gospodarka odpadami komunalnymi, gospodarka wodościekowa, budowa i modernizacja zbiorników retencyjnych i regulacja rzek dla polepszenia bezpieczeństwa przeciwpowodziowego, infrastruktura drogowa, zrównoważony rozwój, zachowanie dziedzictwa kulturowego wsi	nieoznaczony	26.06.2006	Dz. Urz. Woj. Podkarpackiego Nr 75 z 1.07.2006r., poz. 1147	
280	Celowy Związek Gmin „Eko-Bart” z siedzibą w Bartoszycach (woj. Warmińsko-mazurskie)	(7): gm. Barciany, m. Bartoszyce, gm. Bartoszyce, m. Górowo Iławeckie, gm. Górowo Iławeckie, m. Korsze, m. i gm. Sępól	gospodarka odpadami, w tym: budowa, modernizacja, rekultywacja i monitoring składowisk, budowa zakładu gospodarki odpadami, selektywna zbiórka odpadów komunalnych, usuwanie, składowanie i utylizacja odpadów i surowców wtórnych	nieoznaczony	16.11.2006	Dz. Urz. Woj. Warmińsko-Mazurskiego Nr 187 z 5.12.2006r., poz. 2611	28.08.2008r. Dz. Urz. Woj. Warmińsko-Mazurskiego Nr 148 z 16.09.2008r., poz. 2211

281	Związek Gmin Regionu Puszczy Białowieskiej z siedzibą w m. Bielsk Podlaski (woj. podlaskie)	(26) : gm. Białowieża, m. Bielsk Podlaski, gm. Bielsk Podlaski, gm. Boćki, m. Brańsk, gm. Brańsk, gm. Czeremcha, gm. Czyże, gm. Drohiczyn, gm. Dubicze Cerkiewne, gm. Dziadkowice, gm. Grodzisk, m. Hajnówka, gm. Hajnówka, gm. Kleszczele, gm. Mielnik, gm. Milejczyce, gm. Narew, gm. Narewka, gm. Nurzec-Stacja, gm. Orla, gm. Perlejewo, gm. Rudka, m. Siemiatycze, gm. Siemiatycze, gm. Wyski	prowadzenie gospodarki odpadami komunalnymi, gospodarki energetycznej, gospodarki wodno-ściekowej, spraw wynikających z ustawy o ochronie zwierząt, drogownictwa, promocji gmin	nieoznaczony	2.03.2007r.	Dz. Urz. Woj. Podlaskiego Nr 64 z 19.03.2007, z 1.04.2014r., poz. 1364	
282	Związek Gmin Krynicko-Popradzkich z siedzibą w Muszynie (woj. małopolskie)	(6) : gm. Krynica-Zdrój, gm. Łabowa, m. i gm. Muszyna, m. i gm. Piwniczna-Zdrój, gm. Rytro, gm. Stary Sącz	działania na rzecz rozwoju gospodarki turystycznej i usług uzdrowiskowych oraz realizacja „Strategii Rozwoju Produktu Turystycznego Perły Doliny Popradu” poprzez promocję regionu, podejmowanie działań na rzecz rozwoju kultury i tradycji regionalnych, pozyskiwanie środków krajowych i zagranicznych na realizację regionalnych przedsięwzięć w zakresie rozwoju infrastruktury technicznej, ochrony środowiska i działań proekologicznych, wykorzystywania miejscowych zasobów naturalnych, budowy bazy sportowo-rekreacyjnej oraz obiektów towarzyszących	nieoznaczony	24.05.2007	Dz. Urz. Woj. Małopolskiego Nr 421 z 8.06.2007r., poz. 2802 ze sprostowaniem w Nr 607 z 20.08.2007r., poz. 4005, Nr 212 z 21.04.2011r., poz. 1747, z 13.01.2016r., poz. 458, z 17.10.2019r., poz. 7339	
283	Metropolitalny Związek Komunikacyjny Zatoki Gdańskiej z siedzibą w Gdańsku (woj. pomorskie)	(14) : m. Gdańsk, m. Gdynia, gm. Kolbudy, gm. Kosakowo, gm. Luzino, gm. Pruszcz Gdański, m. Pruszcz Gdański, m. Reda, m. Rumia, m. Sopot, gm. Szemud, gm. Wejherowo, m. Wejherowo, gm. Żukowo	kształtowanie wspólnej polityki komunikacyjnej i zapewnienie warunków właściwego funkcjonowania zintegrowanego systemu biletowego, organizowanie i zarządzanie publicznym transportem zbiorowym	nieoznaczony	5.06.2007r.	Dz. Urz. Woj. Pomorskiego Nr 109 z 19.06.2007r., poz. 1770, z 24.01.2013r., poz. 555, z 27.02.2015r., poz. 591, z 22.10.2020r., poz. 4333	
284	Górnośląski Związek Metropolitalny (GZM) z siedzibą w Katowicach (woj. śląskie)	(13) : tylko miasta na prawach powiatu: Bytom, Chorzów, Dąbrowa Górnicza, Gliwice, Katowice, Mysłowice, Piekary Śląskie, Ruda	ustalanie wspólnej strategii rozwoju dla miast, zarządzanie drogami, aktywizacja rynku pracy, opracowywanie analiz i sprawozdań dotyczących rynku pracy oraz wspieranie edukacji publicznej	nieoznaczony	8.06.2007r.	Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 108 z 28.06.2007r., poz. 2163, z 29.03.2017r., poz. 1924	30.08.2018r. Dz. Urz. Woj. Śląskiego z 20.09.2018r., poz. 5775

		Śląska, Siemianowice Śląskie, Sosnowiec, Świętochłowice, Tychy, Zabrze.					
285	Związek Gmin Fortecznych Twierdzy Przemyśl z siedzibą w Przemyślu (woj. podkarpackie)	(9) : gm. Bircza, gm. Krasiczyn, gm. Krzywca, gm. Medyka, gm. Orły, gm. Przemyśl, m. Przemyśl, gm. Stubno, gm. Żurawica	ochrona dziedzictwa kulturowego, utworzenie Zespołu Parków Kulturowych Twierdzy Przemyśl, rozwój i promocja turystyki, koordynowanie prac nad miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego	nieoznaczony	23.04.2008	Dz. Urz. Woj. Podkarpackiego Nr 37 z 5.05.2008r., poz. 990	
286	Związek Międzygminny „Czysty Region” z siedzibą w Kędzierzynie-Koźlu (woj. opolskie)	(11) : gm. Cisek, m. Kędzierzyn-Koźle, gm. Izbicko, m. Kolonowskie, m. Leśnica, gm. Pawłowiczki, gm. Polska Cerekiew, gm. Reńska Wieś, m. Ujazd, gm. Walce, gm. Zdieszowice	budowa i eksploatacja regionalnej instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych, objęcie właścicieli nieruchomości systemem gospodarowania odpadami komunalnymi, prowadzenie rejestru działalności regulowanej w zakresie odbierania odpadów, tworzenie punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych, recykling, prowadzenie działań informacyjnych i edukacyjnych w zakresie gospodarowania odpadami, rekultywacja składowisk odpadów komunalnych	nieoznaczony	2.07.2008r.	Dz. Urz. Woj. Opolskiego Nr 52 z 22.07.2008r., poz. 1707, Nr 8 z 29.01.2010r. , poz. 129, Nr 107 z 23.09.2011r., poz. 1306, z 10.07.2012r., poz. 995, Z 30.09.2015r., poz. 2070, z 22.03.2019r., poz. 1102, z 22.10.2020r., poz. 2837	
287	Kujawsko-Dobrzyński Związek Gmin z siedzibą w m. Włocławek (woj. kujawsko-pomorskie)	(5) : m. Dobrzyń nad Wisłą, gm. Fabianki, gm. Lubanie, gm. Włocławek, m. Włocławek	rozwój gospodarczy i społeczny obszaru w oparciu o naturalne zasoby i walory środowiska przyrodniczego i kulturowego, ochrona środowiska, a w szczególności: tworzenie infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej, poprawa stanu środowiska naturalnego (ochrona wód, powietrza i krajobrazu), rozwój produkcji energii w oparciu o źródła odnawialne, rozwój obszarów wiejskich	nieoznaczony	12.07.2008	Dz. Urz. Woj. Kujawsko-Pomorskiego Nr 103 z 4.08.2008r., poz. 1650	2.07.2012r. Dz. Urz. Woj. Kujawsko-Pomorskiego z 16.07.2012r., poz. 1523
288	Związek Międzygminny „Bóbr” z siedzibą w m. Bolesławiec (woj. dolnośląskie)	(2): gm. Bolesławiec, m. Bolesławiec	wodociągi i zaopatrzenie w wodę, kanalizacja, usuwanie i oczyszczanie ścieków, ochrona wód podziemnych i powierzchniowych, gospodarka zasobami wodnymi	nieoznaczony	21.11.2008	Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego Nr 323 z 17.12.2008r., poz. 4295, z 21.12.2018r., poz. 6398	
289	Związek Gmin „Podkarpacka Komunikacja Samochodowa” z siedzibą w Rzeszowie (woj. Podkarpackie)	(9) : m. Boguchwała, gm. Chmielnik, gm. Czarna, gm. Czudec, m. Głogów Małopolski, gm. Krasne, gm. Świlcza, gm. Trzebownisko, m. Tyczyn	lokalny transport zbiorowy	nieoznaczony	5.02.2009r.	Dz. Urz. Woj. Podkarpackiego Nr 9 z 12.02.2009r., poz. 190, Nr 16 z 5.03.2010r., poz. 398, Nr 81 z 2.06.2011r., poz. 1390, z 13.03.2013r., poz. 1349, z 20.09.2017r., poz. 3087, z 23.04.2020r., poz. 1878	

290	Związek Miast i Gmin Pojezierza Drawskiego z siedzibą w Złocieńcu (woj. zachodniopomorskie)	(11) : m. Czaplinek, gm. Dobra, m. Drawsko Pomorskie, m. Kalisz Pomorski, gm. Łobez, gm. Ostrowice, gm. Radowo Małe, m. Resko, m. Węgorzyno, gm. Wierzchowo, m. Złocieniec	ograniczenie ilości zanieczyszczeń powietrza, wody i gleby, zwiększenie wykorzystywania energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych, zaopatrzenie w wodę, oczyszczanie ścieków, gospodarka odpadami, turystyka wodna i lądowa, transport publiczny	nieoznaczony	23.04.2009	Dz. Urz. Woj. Zachodniopom. Nr 18 z 27.05.2009r., poz. 760, z 12.03.2012r., poz. 590, z 28.06.2013r., poz. 2531, z 12.12.2014r., poz. 4980, z 6.07.2015r., poz. 2684, z 29.03.2018r., poz. 1458	21.01.2020r. (przekształcenie w związek powiatowo-gminny) Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z 31.01.2020r., poz. 654
291	Edukacyjny Związek Międzygminny Gostkowo-Niepart z siedzibą w Nieparcie (woj. wielkopolskie)	(2) : m. Miejska Górka, m. Krobia	edukacja publiczna, w szczególności utworzenie oraz prowadzenie szkół i przedszkoli	nieoznaczony	6.05.2009r.	Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego Nr 122 z 22.06.2009r., poz. 1992	
292	Związek Międzygminny „Bzura” z siedzibą w Łowiczu (woj. łódzkie)	(19): gm. Aleksandrów Łódzki, m. Głowno, m. Stryków oraz gm. Bielawy, gm. Brzeziny, gm. Budziszewice, gm. Chaśno, gm. Dmosin, gm. Domaniewice, gm. Kiernozia, gm. Kocierzew Południowy, gm. Łowicz, gm. Łyszkowice, gm. Nieborów, gm. Parzęczew, gm. Piątek, gm. Ujazd, gm. Wartkowice, gm. Zduny	utworzenie i prowadzenie kompleksowego regionalnego systemu gospodarki odpadami komunalnymi (odbiór, odzysk i unieszkodliwianie odpadów, budowa i eksploatacja Zakładu Zagospodarowywania Odpadów), rekultywacja wyeksploatowanych składowisk odpadów	nieoznaczony	5.06.2009r.	Dz. Urz. Woj. Łódzkiego Nr 180 z 27.06.2009r., poz. 1660, z 8.10.2014r., poz. 3519, z 1.10.2015r., poz. 3751, z 6.09.2016r., poz. 3810	
293	Międzygminny Związek Regionu Ciechanowskiego z siedzibą w Ciechanowie (woj. mazowieckie)	(27): m. Chorzele, gm. Ciechanów, m. Ciechanów, gm. Czernice Borowe, gm. Czerwonka, m. Gliniojeck, gm. Gołymin-Ośrodek, gm. Grudusk, gm. Jednorozec, gm. Karniewo, gm. Krasne, gm. Krasnosielc, gm. Krzynowłoga Mała, m. Maków Mazowiecki, gm. Młynarze, gm. Ojrzeń, gm. Opinogóra Górna, gm. Płoniawy-Bramura, gm. Pokrzywnica, gm. Przasnysz, m. Przasnysz, m. Pułtusk, gm. Regimin, gm. Rzewnie,	gospodarka odpadami: budowa, utrzymanie i eksploatacja instalacji i urządzeń do odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych, organizowanie selektywnej zbiórki, segregacja oraz magazynowanie odpadów komunalnych w tym niebezpiecznych, rekultywacja gminnych wysypisk nie spełniających norm ochrony środowiska	nieoznaczony	24.06.2009	Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego Nr 112 z 8.07.2009r., poz. 3234	7.03.2016r. Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego z 25.03.2016r., poz. 2940

		gm. Sypniewo, gm. Szelków, gm. Świercze					
294	Związek Gmin Powiatu Tureckiego z siedzibą w Turku (woj. wielkopolskie)	(9): gm. Brudzew, m. Dobra, gm. Kawęczyn, gm. Malanów, gm. Przykona, m. Tuliszków, gm. Turek, m. Turek, gm. Władysławów	inwestycje drogowe i budowa dróg, inicjatywy na rzecz rozwoju społeczeństwa informacyjnego, rozwój oświaty, kultury i turystyki	nieoznaczony	2.12.2009r.	Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego Nr 11 z 19.01.2010r., poz. 372	
295	Związek Międzygminny „Schronisko dla Zwierząt” z siedzibą w Kostrzynie (woj. wielkopolskie)	(11): gm. Czerwonak, gm. Kleszczewo, gm. Komorniki, m. Kostrzyn, m. i gm. Kórnik, m. Mosina, gm. Nekla, m. i gm. Pobiedziska, m. Puszczykowo, gm. Suchy Las, m. i gm. Swarzędz	tworzenie warunków niezbędnych do utrzymania porządku i czystości, opieka nad bezdomnymi zwierzętami, budowa i eksploatacja międzygminnego schroniska dla bezdomnych zwierząt w Skałowie, gmina Kostrzyn	nieoznaczony	14.05.2010	Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego Nr Nr 146 z 27.07.2010r., poz. 2797, z 20.08.2014r., poz. 4601	
296	Związek Gmin do spraw Wodociągów i Kanalizacji z siedzibą w Dąbrowie Tarnowskiej (woj. małopolskie)	(3): m. Dąbrowa Tarnowska, gm. Olesno, m. Żabno	utrzymanie i eksploatacja urządzeń zbiorowego zaopatrzenia w wodę, dostawa wody do odbiorców gmin członkowskich, utrzymanie i eksploatacja zbiorczych urządzeń kanalizacyjnych, odprowadzanie ścieków sanitarnych i ich oczyszczanie	nieoznaczony	11.08.2010	Dz. Urz. Woj. Małopolskiego Nr 440 z 27.08.2010r., poz., 3236	
297	Związek Gmin „Pisa-Narew” z siedzibą w Pisz (woj. warmińsko-mazurski)	(6) gm. Kolno*, m. Nowogród, m. Ostrołęka #, m. Pisz, gm. Turośl*, gm. Zbójna* (* – gminy z terenu woj. podlaskiego (#) – gmina z terenu woj. mazowieckiego	wdrażanie strategii rozwoju produktu turystycznego Pisa-Narew poprzez zarządzanie infrastrukturą i marką, opracowywanie dokumentacji, projektów i wniosków przygotowujących do pozyskiwania środków, pozyskiwanie inwestorów zainteresowanych budową obiektów związanych z obsługą turystyczną, edukacja społeczności lokalnej	nieoznaczony	28.09.2010	Dz. Urz. Woj. Warmińsko-Mazurskiego Nr 161 z 14.10.2010r., poz. 2089, z 8.08.2017r., poz. 3325, z 22.04.2020r., poz. 1866	
298	Gospodarka Odpadami Aglomeracji Poznańskiej z siedzibą w Poznaniu (woj. wielkopolskie)	(9) : m. i gm. Buk, gm. Czerwonak, gm. Kleszczewo, m. i gm. Kostrzyn, m. i gm. Murowana Goślina, gm. Oborniki, m. i gm. Pobiedziska, m. Poznań, m. i gm. Swarzędz	gospodarka odpadami komunalnymi	nieoznaczony	30.09.2010	Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego Nr 245 z 13.12.2010r., poz. 4555, tj. z 19.02.2013r., poz. 1701, z 17.07.2013r., poz. 4609, t.j. z 26.07.2013r., poz. 4718, z 24.08.2015r., poz. 4967, z 22.06.2020r., poz. 5132	
299	Związek Gmin „Podradomska Komunikacja Samochodowa” z siedzibą w Radomiu (woj.	(3) : gm. Gózd, gm. Jastrzębia, m. Skaryszew	lokalny transport zbiorowy, w szczególności: zapewnienie funkcjonowania pasażerskiej komunikacji zbiorowej na obszarach gmin członkowskich, koordynowanie rozkładów jazdy	nieoznaczony	10.11.2010	Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego Nr 196 z 25.11.2010r., poz. 5476 ze sprostow. w Nr 204 z 9.12.2010r., poz.	

	mazowieckie)					6419, z 18.11.2020r., poz. 11344	
300	Związek Międzygminny „EKO-PRZYSZŁOŚĆ” z siedzibą w Nowej Soli (m.) (woj. lubuskie)	(13): gm. Bojadła, m. Bytom Odrzański, m. Kargowa, gm. Kolsko, m. Kozuchów, gm. Nowa Sól, m. Nowa Sól, m. Nowe Miasteczko, gm. Otyń, gm. Siedlisko, m. Sława, m. Szlichtyngowa, m. Wschowa	gospodarka odpadami, w tym: organizacja systemu gospodarki odpadami, selektywne zbieranie odpadów, recykling, informacja i edukacja w powyższym zakresie	nieoznaczony	28.06.2012	Dz. Urz. Woj. Lubuskiego z 18 lipca 2012 r., poz. 1454, z 15.02.2019r., poz. 473	
301	Związek Gmin Wierzyca z siedzibą w Starogardzie Gdańskim (woj. pomorskie)	(10): gm. Bobowo, m. Kościerzyna, gm. Kościerzyna, gm. Lubichowo, gm. Nowa Karczma, gm. Przywidz, m. Skórcz, gm. Skórcz, gm. Smętowo Graniczne, gm. Stara Kiszewa	gospodarka odpadami: organizacja systemu odbierania odpadów, funkcjonowanie systemu selektywnego zbierania odpadów, budowa, utrzymanie i eksploatacja instalacji i urządzeń do odzysku i unieszkodliwiania odpadów, edukacja ekologiczna	nieoznaczony	30.10.2012	Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z 22.11.2012r., poz. poz. 3762, z 28.03.2017r., poz. 1083, z 17.04.2019r., poz. 1885, z 30.09.2019r., poz. 4335, z 10.04.2020r., poz. 1860	
302	Związek Międzygminny „Piłski Region Gospodarki Odpadami Komunalnymi” z siedzibą w Pile (woj. wielkopolskie)	(14): gm. Białośliwie, gm. Czarnków, gm. Drawsko, gm. Jastrowie, gm. Kaczory, gm. Krajenka, gm. Krzyż Wielkopolski, gm. Okonek, m. Piła, gm. Miasteczko Krajeńskie, gm. Ujście, gm. Wieleń, gm. Wyrzysk, gm. Wysoka	gospodarka odpadami komunalnymi, tworzenie i utrzymywanie punktów selektywnego zbierania odpadów, prowadzenie działań informacyjnych i edukacyjnych w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi	nieoznaczony	20.11.2012	Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego z 10.12.2012r., poz. 5969, z 9.04.2013r., poz. 2804, z 25.11.2013r., poz. 6574, z 8.09.2014r., poz. 4741, z 11.08.2016r., poz. 5040	
303	Komunalny Związek Gmin Regionu Leszczyńskiego z siedzibą w Lesznie (woj. wielkopolskie)	(19): gm. Bojanowo, gm. Gostyń, gm. Jutrosin, gm. Krobia, gm. Krzemieniewo, gm. Krzywiń, m. Leszno, gm. Lipno, gm. Miejska Górka, gm. Osieczna, gm. Pakosław, gm. Pępowo, gm. Pogorzela, gm. Poniec, gm. Rawicz, gm. Rydzyna, gm. Śmigiel, gm. Święciechowa, gm. Wijewo	gospodarka odpadami komunalnymi, w tym: budowa, utrzymanie i eksploatacja regionalnych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych, tworzenie punktów selektywnego zbierania odpadów, działania informacyjne i edukacyjne	nieoznaczony	28.11.2012	Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego z 12.12.2012r., poz. 6135, zm.: z 24.03.2014r., poz. 1901, z 13.06.2014r., poz. 3569, z 19.09.2018r., poz. 7133, z 30.09.2019r., poz. 8105	
304	Związek Komunalny Gmin Powiatu Chełmińskiego z siedzibą w Stolnie (woj. kujawsko-pomorskie)	(6): gm. Chełmno, gm. Kijewo Królewskie, gm. Lisewo, gm. Papowo Biskupie, gm. Stolno, gm. Unisław	gospodarka odpadami komunalnymi	nieoznaczony	4.12.2012r.	Dz. Urz. Woj. Kujawsko-Pomorskiego z 18.12.2012r., poz. 3680	
305	Celowy Związek Gmin	(4): m. Dobiegniew, gm.	ochrona środowiska, gospodarka odpadami	nieozna-	18.12.2012	Dz. Urz. Woj.	

	SGO5 z siedzibą w Starym Kurowie (woj. lubuskie)	Stare Kurowo, m. Strzelce Krajeńskie, gm. Zwierzyn	komunalnymi, opieka nad zwierzętami, turystyka, promocja i edukacja	czony		Lubuskiego z 2.01.2013r., poz. 20, z 10.04.2014r., poz. 891, z 20.07.2015r., poz. 1389, z 5.03.2020r., poz. 764	
306	Zielonogórski Związek Gmin z siedzibą w Zielonej Górze (woj. lubuskie)	(4): gm. Czerwieńsk, gm. Świdnica, gm. Zielona Góra, m. Zielona Góra	gospodarowanie odpadami oraz unieszkodliwianie odpadów komunalnych	nieoznaczony	20.12.2012	Dz. Urz. Woj. Lubuskiego z 2.01.2013r., poz. 21, z 7.04.2014r., poz. 860	3.06.2015r. Dz. Urz. Woj. Lubuskiego z 17.06.2015r., poz. 1102
307	Kętrzyński Związek Międzygminny – Gospodarka Odpadami z siedzibą w Kętrzynie (woj. warmińsko-mazurskie)	(5): gm. Barciany, m. i gm. Bisztynek, gm. Kętrzyn, m. Kętrzyn, gm. Reszel	gospodarka odpadami	nieoznaczony	21.12.2012	Dz. Urz. Woj. Warmińsko-Mazurskiego z 7.01.2013r., poz. 107	
308	„EKO SIÓDEMKA” z siedzibą w Krotoszynie (woj. wielkopolskie)	(5): gm. Cieszków ^(*) , gm. Kobylin, gm. Krotoszyn, gm. Sulmierzyce, gm. Zduny ^(*) – gmina z terenu woj. dolnośląskiego	gospodarowanie odpadami komunalnymi, budowa, utrzymanie i eksploatacja regionalnych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych, zapobieganie bezdomności zwierząt, budowa, utrzymanie i eksploatacja schroniska dla bezdomnych zwierząt oraz instalacji i urządzeń do zbierania zwłok zwierzęcych	nieoznaczony	8.04.2013r.	Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego z 16.04.2013r., poz. 3013, z 18.07.2013r., poz. 4618, z 21.08.2013r., poz. 4984, z 15.04 kwietnia 2019r., poz. 4020	
309	związek międzygminny pod nazwą „Natura” z siedzibą w Grójcu (woj. mazowieckie)	(4): gm. Belsk Duży, gm. Chynów, gm. Goszczyn, gm. Jasieniec, gm. Promna	gospodarka odpadami komunalnymi	nieoznaczony	19.04.2013	Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego z 30.04.2013, poz. 5198, z 8.08.2017r., poz. 6587, z 3.03.2020r., poz. 2753	
310	Komunalny Związek Gmin CONGREGATOR z siedzibą w Lwówku (woj. wielkopolskie)	(4): gm. Kuślin, gm. Lwówek, gm. Miedzichowo, gm. Nowy Tomyśl	utrzymanie czystości i porządku w dziedzinie gospodarki odpadami	nieoznaczony	24.04.2013	Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego z 8.05.2013r., poz. 3436	
311	Celowy Związek Gmin „Puszcza Drawska” z siedzibą w Dobiegniewie (woj. lubuskie)	(3): gm. Bierzwnik ^(*) , gm. Dobiegniew, gm. Strzelce Krajeńskie ^(*) – gmina z terenu woj. zachodniopomorskiego	programowanie i realizacja regionalnej polityki ekorozwoju, ochrona przyrody, racjonalna gospodarka zasobami, rozwój i promocja turystyki	nieoznaczony	3.12.2013r.	Dz. Urz. Woj. Lubuskiego z 13.12.2013r., poz. 2747	
312	Związek Komunalny Gmin - Oczyszczalnia Ścieków Ożarówice z siedzibą w Ożarówicach (woj. śląskie)	(2): gm. Mierzęcice, gm. Ożarówice	oczyszczanie ścieków	nieoznaczony	26.02.2014	Dz. Urz. Woj. Śląskiego z 19.03.2014r., poz. 1683, z 9.10.2015r., poz. 5156, z 26.10.2017r., poz. 5614	
313	związek międzygminny pod nazwą „Ziemia	(8): gm. Cieszanów, gm. Horyniec-Zdrój, gm.	rozwój gospodarki i turystyki, promocja regionu, ochrona środowiska, podejmowanie działań	nieoznaczony	13.01.2016	Dz. Urz. Woj. Podkarpackiego z	30.12.2019r. (przekształcenie)

	Lubaczowska” z siedzibą w mieście Lubaczowie (woj. podkarpackie)	Lubaczów, m. Lubaczów, gm. Narol, gm. Oleszyce, gm. Stary Dzików, gm. Wielkie Oczy	proekologicznych, rozwój kultury i tradycji regionalnych			29.01.2016r., poz. 412	w związek powiatowo-gminny) Dz. Urz. Woj. Podkarpackiego z 21.01.2020r., poz. 415
314	Związek Warmińsko-Mazurskich Miast Pogranicza z siedzibą w Bartoszycach (woj. warmińsko-mazurskie)	(4): gm. Bartoszyce, gm. Braniewo, gm. Kętrzyn, gm. Węgorzewo	wspieranie rozwoju oświaty, kultury i sportu, wspieranie modernizacji i rewitalizacji lokalnych dróg, propagowanie działań ekologicznych, ochrony środowiska i przyrody, wspieranie ochrony i opieki nad zabytkami, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego, propagowane idei i zasad zrównoważonego rozwoju, wspieranie turystyki i rozwoju terenów rekreacyjnych	nieoznaczony	20.11.2019	Dz. Urz. Woj. Warmińsko-Mazurskiego z 29.11.2019r., poz. 5671	